

ΚΡΗΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ:
Το Μαυροβούνιο στην Ελλάδα;

Εδώ και πολλά χρόνια ακούγονται φωνές που επισημαίνουν ότι στην Κρήτη αναζωπυρώνεται και πάλι το παλιό, αλλά διαρκώς ανανεούμενο, σε κάθε στιγμή κρίσης, ζήτημα, της «**Ανεξαρτησίας**» του νησιού, το οποίο ποικίλες δυνάμεις, κυρίως ξένες, αλλά και ορισμένες εσωτερικές, ανακινούν, είτε για να εκβιάσουν είτε για να δημιουργούν κλίμα ανασφάλειας, τόσο στο νησί όσο και στο σύνολο της Ελλάδας.

Σήμερα, σε συνθήκες καθολικής κρίσης του ελληνισμού, σε Ελλάδα και Κύπρο, και σε μία εποχή που στο σύνολο της περιοχής ξαναχαράζεται ο χάρτης, από τη Γιουγκοσλαβία, μέχρι το **Ιράκ**, τη **Λιβύη** και την **Κύπρο**, η ελληνική μεγαλόνησος, το αβύθιστο αεροπλανοφόρο της Μεσογείου, καθίσταται και πάλι αντικείμενο πολλαπλών βλέψεων. Βλέψεων που δεν περιορίζονται πλέον μόνο στους **Εγγλέζους**, τους **Αμερικανούς**, τους **Γερμανούς** και τους **Ισραηλινούς**, που κατά καιρούς έχουν δοκιμάσει και συνεχίζουν να καλλιεργούν αυτονομιστικές διαθέσεις και μηχανισμούς στο νησί, αλλά πλέον επεκτείνονται και προς την πλευρά της νεοθωμανικής **Τουρκίας**, που, με όπλο τους Τουρκοκρητικούς, επιχειρεί μια νέα επιστροφή στο νησί.

Το ζήτημα έχει αναζωπυρωθεί, τα τελευταία χρόνια, με πρόσχημα και ευκαιρία τη συμπλήρωση εκατό χρόνων από την ενσωμάτωση της Κρήτης στο ελληνικό κράτος. Σύμφωνα με μια περίεργη φήμη, υπάρχει μυστικός όρος στις συμφωνίες ενσωμάτωσης της Κρήτης ότι δήθεν θα πρέπει να πραγματοποιηθεί δημοψήφισμα μετά από εκατό χρόνια για να επαναεπιβεβαιώσει ή όχι την ένταξη της νήσου στο ελληνικό κράτος. Και παρ'όλο που αυτή η υποτιθέμενη φήμη έχει αποδειχτεί αστήρικτη και **αβάσιμη** εντελώς, συνεχίζει να σέρνεται και να **δηλητηριάζει** την ατμόσφαιρα στο νησί και γενικότερα. Στα πλαίσια αυτής της προπαγάνδας εντάσσεται και η επανεμφάνιση, με πολλές ευκαιρίες, της λεγόμενης «**κρητικής σημαίας**», η οποία δεν είναι τίποτε άλλο παρά η σημαία του υπό οθωμανική ηγεμονία προτεκτοράτου της Κρήτης, κατά την περίοδο 1896-1913. Τέλος, έχουν αρχίσει να εμφανίζονται ανοικτά στον Τύπο άρθρα που υποστηρίζουν τις αυτονομιστικές κινήσεις, για να μη μιλήσουμε για το διαδίκτυο, όπου τα σχετικά κείμενα κάνουν θραύση σε ιστοσελίδες.

Ποιοι όμως είναι αυτοί που στο εσωτερικό της Ελλάδας και στην Κρήτη καλλιεργούν και προωθούν τέτοια σενάρια; Κατ' αρχάς, οι **πράκτορες** των ξένων δυνάμεων, που αφθονούν μεταξύ των «ελίτ» της χώρας. Γι' αυτούς είναι απολύτως φυσικό. Σημαντικό ρόλο επίσης παίζουν τα παράνομα **κυκλώματα διακίνησης ναρκωτικών και όπλων** που ανθούν στην Κρήτη. Και η σκέψη τους είναι απλή: Πώς τα αντίστοιχα κυκλώματα κατόρθωσαν να επιτύχουν την απόσπαση του **Μαυροβουνίου** από τη **Σερβία**, και απέκτησαν μια «δική»τους χώρα, που αποτελεί το πανευρωπαϊκό κέντρο διακίνησης λαθραίων τσιγάρων και ναρκωτικών, βεβαίως με τις ευλογίες των Γερμανών, των Αμερικανών, των Αλβανών και της Τουρκίας; Έχουν μαζί τους διάφορους «**επιχειρηματίες**», που ξεπλένουν μαύρο χρήμα είτε/και προσβλέπουν σε έναν φορολογικό παράδεισο της Μεσογείου, αντίστοιχο εν μέρει με αυτόν που έχει γίνει στην Κύπρο και τη Μάλτα. Ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, αεροπορικές εταιρείες κ.ά. φαίνεται να έχουν αναμειχθεί σε ανάλογες κινήσεις. Μαζί τους, συντονίζοντας τη σχέση μεταξύ ξένων πρακτόρων, παραβατικών και επιχειρηματιών, **πολιτικοί παράγοντες** του νησιού, που επενδύουν στην «κρητικότητα».

Ωστόσο όλοι αυτοί ενισχύονται στο έργο τους από πολλές και ποικίλες εξελίξεις. Ένα βασικό όπλο για την ενίσχυση των αυτονομιστικών τάσεων είναι η διάλυση του ελληνικού κράτους που προωθεί ο **Καλλικράτης**, ο οποίος προσφέρει το έδαφος για τη διαμόρφωση ενός **τοπικιστικά** συγκροτημένου πολιτικού προσωπικού, και μιας αυτόνομης «μινι κυβέρνησης» που σε δεδομένη στιγμή θα μπορέσει να αποτελέσει το θεσμικό όχημα της ανεξαρτησίας με πρώτο βήμα

την «ομοσπονδοποίηση» Εξάλλου χαρακτηριστικό είναι το άρθρο του δημοσιογράφου και εκδότη **Βασίλη Κασιμάτη** που μετά τις επιθέσεις που δέχτηκε για τα αυτονομιστικά άρθρα του, κατέφυγε στη λογική της ομοσπονδοποίησης. Στις σημερινές συνθήκες κρίσης του εθνικού κράτους και κατ' εξοχήν κρίσης του ελλαδικού κράτους, με κυρίαρχη τη λογική «ο σώζων εαυτόν σωθήτω», οι τάσεις αυτονόμησης και «ο καθένας για την πάρτη του», θα ενισχυθούν. Κάτι ανάλογο δεν αφήνει να εννοηθεί συχνά πυκνά και ο Ψωμιάδης στη Μακεδονία; Και είναι βέβαιο, πως αν δεν υπήρχε το πρόβλημα των Σκοπίων, που υποχρεώνει σε εθνική συσπείρωση, θα είχαμε ήδη κάποια «λέγκα του Βορρά» – δεν λείπουν οι ανεγκέφαλοι και οι πράκτορες. Αν λοιπόν στην Ιταλία έχουμε τη «λέγκα του Βορρά», εδώ κινδυνεύουμε να αποκτήσουμε τη **Λέγκα του Νότου**;

ΚΡΉΤΕΣ ΧΩΡΟΦΎΛΑΚΕΣ ΜΕ ΚΑΘΉΜΕΝΟ ΑΓΓΛΟ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΌ. ΠΊΣΩ ΤΟΥΣ ΔΙΑΚΡΊΝΕΤΑΙ Η ΣΗΜΑΊΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΉΣ ΕΠΙΚΥΡΙΑΡΧΊΑΣ

Στην ίδια κατεύθυνση συμβάλλουν και πολλές άλλες δυνάμεις, που την τελευταία περίοδο υπονομεύουν κάθε έννοια εθνικής ταυτότητας και αλληλεγγύης. Όλη η εκστρατεία του «αντιεθνικισμού», της απαξίωσης των εθνικών συμβόλων, της προβολής της «ελληνοτουρκικής φιλίας» και της ταύτισης με τους «τουρκοκρητικούς», που πραγματοποιείται από πολλά και πολλαπλά κέντρα, κόμματα, δήμαρχους, διανοουμένους, ακόμα και κινήσεις, αντιρατσιστικές, οικολογικές, κ.λπ. δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη της αυτονομιστικής λογικής, άσχετα με το αν πολλοί από τους φορείς μιας τέτοιας λογικής δεν μπορούν να φανταστούν που μπορεί να οδηγήσει το «μίσος της πατρίδας» το οποίο επιδεικνύουν.

Κρίναμε σκόπιμο και αναγκαίο να πραγματοποιήσουμε μια εκστρατεία πληροφόρησης για το ζήτημα, πριν εμφανιστούν πολλές και μεθοδευμένες κινήσεις, το 2012 έτσι ώστε τουλάχιστον οι περισσότεροι Έλληνες και οι Κρήτες να αντιληφθούν περί τίνος πρόκειται και να τοποθετηθούν αναλόγως .

Στο αφιέρωμα του *Άρδην* που προετοιμάστηκε από τον Μανόλη Εγγλέζο Δεληγιαννάκη, πρ. πρόεδρο της «Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών» και πρόεδρο του κρητικού σωματείου «Δροσουλίτες» και τον Γιώργο Καραμπελιά, παρουσιάζουμε το πρώτο μέρος της έρευνάς μας, που επιμένει στην παρουσίαση του ζητήματος και στα σχετικά ιστορικά στοιχεία.

Το αφιέρωμα ανοίγει με το εξαιρετικά κατατοπιστικό άρθρο του δημοσιογράφου **Γιώργου Μοσκοβίτη**, που παρουσιάζει εκτενώς το σχετικό ζήτημα. Ακολουθεί απόσπασμα από τα «Απομνημονεύματα» του **Καπετάν Μπαντουβά**, ηγέτη της Κρητικής Αντίστασης για τις ενέργειες των Εγγλέζων και του περιβόητου «φιλέλληνα» πράκτορα **Κρις ή Μόντυ Γουντχάουζ** για να επιτύχουν την αυτονομία της Κρήτης στη διάρκεια της Κατοχής.

Ακολουθούν μια σειρά από κείμενα για την ιστορία της Κρήτης, που παρουσιάστηκαν σε εκδήλωση του κρητικού σωματείου **Δροσουλίτες**, τον Δεκέμβριο του 2003. Τα κείμενα αφορούν την Επανάσταση του Δασκαλογιάννη στα Ορλωφικά το 1774, τη συμμετοχή των Κρητών στην Επανάσταση του 21, την αγγλική πολιτική απέναντι στις προσπάθειες των Κρητών για Ένωση, την κρητική συμμετοχή στον Μακεδονικό Αγώνα, τις ενωτικές κινήσεις στη διάρκεια της Κρητικής Πολιτείας, και τέλος την ένταξη της Κρήτης στο ελληνικό κράτος, το 1913. Γράφουν οι: **Ιωάννης Πολυράκης, Δημοσθένης Καραγιάννης, Σταύρος Φωτάκης, Πάρις Κελαϊδής, Στυλιανός Ψαρρός**.

Ο Μανόλης Εγγλέζος Δεληγιαννάκης, στο κείμενό του «Πώς να πείσεις για το αυτονόητο», επιχειρεί να παρουσιάσει σφαιρικά την πολιτική σημασία και το διακύβευμα του ζητήματος. Ο **Δημοσθένης Καραγιάννης** γράφει για την περιβόητη κρητική σημαία και τον ρόλο της τουρκικής **ΜΙΤ**.

Ακολουθούν κείμενα υποστηρικτικά της αυτονομίας, για να δοθεί μια εικόνα των επιχειρημάτων και του ποιού των υποστηρικτών της. Πρόκειται για ένα ανώνυμο «αντιεξουσιαστικό» κείμενο, με τον εύγλωττο τίτλο «Λευτεριά στα Ζωνιανά», και για δύο άρθρα του εκδότη και δημοσιογράφου **Βασίλη Κασιμάτη** στις 28/5/2010 και 21/6/2010, υπέρ της ανεξαρτησίας το πρώτο, της ομοσπονδίας το δεύτερο. Τα ψευδή στοιχεία που παραθέτει ο Κασιμάτης, σχολιάζει και ανασκευάζει η… Στατιστική Υπηρεσία διά χειρός **Γιώργου Καραμπελιά**.

Τέλος, το αφιέρωμα κλείνει με την παράθεση εκτενών αποσπασμάτων από μια δίωρη ραδιοφωνική εκπομπή του δημοσιογράφου **Γιώργου Μοσκοβίτη**, με τους **Γιάννη Τσουχλαράκη**, λαογράφο, και **Γιάννη Πατεράκη**, πρόεδρο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Κρητικών Σωματείων. Στην εκπομπή παρεμβαίνουν ο πρόεδρος των Κρητών των ΗΠΑ **Σταύρος Σημαντήρης**, καθώς και ένας θιασώτης της ανεξαρτησίας.

Στο δεύτερο μέρος του αφιερώματος, που θα κυκλοφορήσει σύντομα, θα αναφερθούμε εκτενώς στο ζήτημα των Τουρκοκρητικών και της τουρκικής προπαγάνδας που ενισχύεται την τελευταία περίοδο.

Οι Κρήτες πολεμούν για την Ένωση με την Ελλάδα από το… 1208 –όταν άρχισαν τις επαναστάσεις εναντίον των Ενετών– μέχρι το Θέρισο και την Αντίσταση ενάντια στους Γερμανούς, Αν λοιπόν πάρουν στα σοβαρά τα σχέδια των «αυτονομιστών», μάλλον κινδυνεύουν να τους ρίξουν στο Λιβυκό Πέλαγος. Γι' αυτό καλύτερα να συνετιστούν πριν είναι αργά.

Ανεξαρτησία της Κρήτης, Κρητική Πολιτεία και κρητική σημαία

Θρυαλλίδα, προβοκάτσια ή φούσκα;

του Γιώργου Μοσκοβίτη

Το τελευταίο χρονικό διάστημα, κυρίως στον χώρο του διαδικτύου, με αφορμή μερικά γεγονότα, άρχισε να ανακινείται ένα θέμα με όρους όπως κρητική σημαία, Κρητική Πολιτεία, Αυτόνομη Κρήτη και Ανεξάρτητη Κρήτη ή Λαϊκή Δημοκρατία της Κρήτης, που στους περισσότερους, και μη έχοντες γνώση του θέματος, προκαλεί συναισθήματα εκπλήξεως, αμηχανίας, αλλά και θυμού. Με βάση αναφορές και δημοσιεύματα ιστοσελίδων (κατά κύριον λόγον έγκυρες) σε σχέση με το θέμα αυτό, γίνεται μια προσπάθεια να μπει μια λογική σειρά και να γίνει μια ταξινόμηση των υπαρχόντων στοιχείων.

Υπάρχει η άποψη, ότι θέματα τέτοιου είδους δεν πρέπει να δημοσιεύονται ή να αναδημοσιεύονται, γιατί επιτυγχάνουν το αντίθετο απ' ό,τι επιδιώκουν, ρίχνοντας νερό στον μύλο αυτών που υποκινούν τέτοιες καταστάσεις. Είναι μια άποψη καθ' όλα σεβαστή. Απ' την άλλη όμως, ζούμε στην εποχή και κοινωνία της επικοινωνίας και της πληροφόρησης, όπου την πληροφορία δεν μπορεί να τη σταματήσει κανείς, ούτε και γίνεται να χώνουμε το κεφάλι μας στην άμμο, στρουθοκαμηλίζοντας. Τέτοιες πρακτικές θυμίζουν περισσότερο ολοκληρωτικά καθεστώτα, όπου η γνώμη και η ελευθερία έκφρασης είναι άγνωστες λέξεις και τη θέση τους παίρνουν η λογοκρισία και η αυτοφίμωση. Ευτυχώς σαν Έλληνες δεν έχουμε την ατυχία να ζούμε σε τέτοιο περιβάλλον.

Η Κρητική Πολιτεία

Το όλο θέμα έχει σαν αφετηρία την ημερομηνία 1912-13, κατά την οποία υπογράφεται η Συνθήκη του Λονδίνου.
Μέχρι τότε η Κρήτη, κι από το 1898 (τυπικά από το 1896, βάσει της Συνθήκης του Βερολίνου), αποτελούσε αυτόνομο τμήμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (με ταυτόχρονο έλεγχο των Μεγάλων Δυνάμεων), με όνομα Κρητική Πολιτεία και πρωτεύουσα τα Χανιά, ενώ είχε και δική της σημαία, βουλή, χωροφυλακή (υπό ξένη διοίκηση), σύνταγμα, ύμνο, νομίσματα, παράσημα κ.α., τα οποία ήταν, κατά βάση, παραλλαγές των αντίστοιχων του ελληνικού κράτους.

Ουσιαστικά, η «διακυβέρνηση» της Κρητικής Πολιτείας ασκούνταν από ένα μεικτό συμβούλιο, το οποίο απαρτιζόταν απ' τα επιμέρους συμβούλια των Κρητών και των Μεγάλων Δυνάμεων. Το συμβούλιο όμως των Μεγάλων Δυνάμεων είχε ουσιαστικά την πρωτοκαθεδρία, καθώς είχε το δικαίωμα, ανά πάσα στιγμή, να αναστείλει τη λειτουργία του συμβουλίου των Κρητών και να ζητήσει την ανασύστασή του, αν θεωρούσε ότι παραβαίνει κάποια όρια ή αυθαιρετεί.

Η εξωτερική πολιτική του νησιού παρέμεινε δέσμια των «προστατών» του. Η Κρητική Πολιτεία π.χ. δεν είχε δικαίωμα πολέμου κι οι σχέσεις της με άλλα κράτη περνούσαν, ουσιαστικά, από την έγκριση των Μεγάλων Δυνάμεων. Λόγω επίσης της υψηλής επικυριαρχίας του σουλτάνου στο νησί, δεν ήταν επιτρεπτή η συγκρότηση κρητικού στρατιωτικού σώματος (αντ' αυτού δημιουργήθηκε η λεγόμενη «πολιτοφυλακή», η οποία βεβαίως δεν είχε στρατιωτικό ρόλο και ισχύ).

Η σημαία της Κρητικής Πολιτείας

Η σημαία της Κρητικής Πολιτείας βασιζόταν σε μια παραλλαγή της ελληνικής σημαίας του 1822. Τα τρία γαλάζια τεταρτημόρια συμβόλιζαν τη χριστιανική-ελληνική πλειοψηφία της Κρήτης. Το πρώτο όμως από τα τεταρτημόρια (χρώματος ερυθρού, το οποίο αναφέρεται στη μουσουλμανική-τουρκική μειονότητα), που απεικόνιζε το λευκό αστέρι, συμβόλιζε και δήλωνε την υψηλή επικυριαρχία του σουλτάνου στο νησί (και όχι έτσι απλά τη μουσουλμανική-τουρκική μειονότητα ή «το κρητικό αίμα που χύθηκε στους αγώνες», όπως, είτε σκοπίμως είτε από άγνοια, υποστηρίζουν με παρρησία αρκετοί). Θα πρέπει να τονιστεί εδώ, ότι ουδέποτε υπήρξε ανεξάρτητο κράτος της Κρήτης, αλλά μια (ημι)αυτόνομη και πλήρως ελεγχόμενη περιοχή από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Ως εκ τούτου, η σημαία δεν συμβόλιζε την ανεξάρτητη Κρήτη (όπως δυστυχώς, λανθασμένα, πιστεύουν πολλοί και την αναρτούν με «υπερηφάνεια»), αλλά την υποταγή στην οθωμανική Πύλη, καθώς το νησί εξακολουθούσε να αποτελεί εδαφικό τμήμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Επιπλέον, η συγκεκριμένη σημαία ουδέποτε αποτέλεσε αγωνιστικό λάβαρο ή επαναστατικό σύμβολο που καθιερώθηκε από τους Κρήτες, αλλά ήταν μια επινόηση

των Μεγάλων Δυνάμεων και του σουλτάνου (το αστέρι μπήκε μετά από δική του απαίτηση).

Η σημαία λοιπόν της Κρητικής Πολιτείας, πέραν της όποιας ιστορικής σημασίας και παρουσίας της στη νεότερη ιστορία, δεν αποτελεί ένα σύμβολο το οποίο θα πρέπει να δημιουργεί «ρίγη συγκίνησης» και συναισθήματα «υπερηφάνιας» (για τη σημαία του **Σπύρου Καγιαλέ** τότε τι θα έπρεπε να νιώθουμε;) σε κανέναν Έλληνα και πολύ περισσότερο σε κανέναν Κρητικό.

Θα πρέπει δε να σημειωθεί εδώ πως, ότι εκτός του ότι η σημαία της Κρητικής Πολιτείας αναρτούνταν (υποχρεωτικά) μόνο στα κυβερνητικά κτήρια και δημόσιες υπηρεσίες (οι γνήσιοι Κρήτες στα σπίτια τους είχαν την σημαία της Ένωσης), υποχρεωτική ήταν η ανάρτηση και της τουρκικής σημαίας στην «αυτόνομη» Κρητική Πολιτεία:

> Ο ύπατος αρμοστής θέλει αναγνωρίσει την Υψηλήν επικυριαρχίαν του Σουλτάνου και θέλει λάβει μέτρα προς διαφύλαξιν της τουρκικής σημαίας, ήτις κατά την υπόσχεσιν την υπό των 4 δυνάμεων δοθείσαν, θα υψώται εις τι των οχυρωμένων σημείων της νήσου.
>
> (από την *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμος ΙΔ σελ. 199)

Οι συνθήκες και το…«δημοψήφισμα»

Σύμφωνα με τη Συνθήκη του Λονδίνου (η οποία δεν επικυρώθηκε, καθώς μεσολάβησε ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος, ήταν όμως δεσμευτική για τους Συμμάχους), μεταξύ άλλων αποφασίζεται η απελευθέρωση της Κρήτης από την Τουρκία (η οποία παραιτήθηκε όλων των δικαιωμάτων της στο νησί, εκχωρώντας τα προσωρινά στους Βαλκανικούς συμμάχους) και στην ουσία ανοίγει ο δρόμος για την ένωση του νησιού με την Ελλάδα, με εγγυήτριες τις Μεγάλες Δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία, Ιταλία).

Στο σημείο αυτό αρχίζει η παραφιλολογία, με την υποτιθέμενη ύπαρξη ενός όρου στη συνθήκη, ο οποίος προέβλεπε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος στην Κρήτη σε 100 χρόνια (δηλαδή το 2013), μέσω του οποίου οι κάτοικοι της Κρήτης θα αποφάσιζαν αν η Κρήτη θα παρέμενε ενωμένη με την Ελλάδα, ή θα προχωρούσε σαν ανεξάρτητο κράτος.

Ο όρος αυτός είναι παντελώς ανύπαρκτος. Η Συνθήκη του Λονδίνου είναι σαφής και δεν αφήνει περιθώρια για παρερμηνείες. Οι υποκινητές της «Ανεξάρτητης Κρήτης», και κυρίως αυτοί που τους ακολουθούν (παίζοντας εκούσια ή ακούσια το παιχνίδι τους), φαίνεται να έχουν σ' αυτό το σημείο κάποια σοβαρά κενά ιστορικής γνώσης, καθώς αγνοούν ότι με τη Συνθήκη του Λονδίνου, τυπικά τουλάχιστον, δεν έγινε η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα (απλώς η Κρήτη πέρασε σε ένα σύντομο μεταβατικό στάδιο «κηδεμονίας», έστω και προσωρινά, όπως αναφέρθηκε πριν). Η ύπαρξη λοιπόν ενός υποτιθέμενου συμφωνητικού-σύμβασης, μεταξύ Ελλάδος-Κρήτης, τη δεδομένη στιγμή μάλιστα, μόνο ουτοπική κι εξωπραγματική μπορεί να χαρακτηριστεί. Η πολυπόθητη ένωση πραγματοποιήθηκε με τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου, που αναφέρεται λίγο παρακάτω.

Το απόσπασμα από τη Συνθήκη του Λονδίνου που αφορά την Κρήτη, και στο οποίο δεν γίνεται αναφορά σε κανέναν όρο:

α) Η αρχική πρόταση των Μεγάλων Δυνάμεων:

(3) Turkey to abandon all claims to Crete.

[Μετάφραση: Η Τουρκία να παραιτηθεί από κάθε αξίωση για την Κρήτη].

β) Η τελική απόφαση στις 30 Μαΐου 1913:

(3) The Sultan of Turkey ceded Crete to the Balkan allies in whose favor all rights of sovereignty were renounced.

[Μετάφραση: Ο σουλτάνος της Τουρκίας παραχώρησε την Κρήτη στους Βαλκανικούς Σύμμαχους, υπέρ των οποίων παραιτήθηκε όλων των κυριαρχικών δικαιωμάτων του].

Η επόμενη Συνθήκη του Βουκουρεστίου, στις 10 Αυγούστου 1913, επικύρωσε οριστικά την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Η παράγραφος που αναφέρεται στην Κρήτη είναι επίσης σαφής και πουθενά δεν διαφαίνεται ο όρος περί δημοψηφίσματος:

Crete was definitely assigned to Greece and was formally taken over on December 14 of that year.

Μετάφραση: Η Κρήτη προσαρτήθηκε οριστικά στην Ελλάδα που και επισήμως ανέλαβε τη διοίκηση στις 14 Δεκεμβρίου του ιδίου έτους.

Υπάρχει όμως κι ένας ακόμα ισχυρισμός: Η ύπαρξη ενός «ιδιωτικού συμφωνητικού» μεταξύ Ελλάδος και Κρήτης, που προέβλεπε το παραπάνω δημοψήφισμα.

Κι αυτός ο ισχυρισμός όμως είναι ανυπόστατος. Αφ' ενός κανείς δεν μπορεί να αποδείξει την ύπαρξή του (ούτε οι άμεσα ενδιαφερόμενοι που το επικαλούνται) κι αφ' ετέρου δεν υπήρχε καμία λογική στην ύπαρξη και υπογραφή ενός τέτοιου συμφωνητικού. Η Κρήτη αγωνίστηκε για την ελευθερία της κι όχι για ανεξαρτησία. Ο στόχος ήταν ένας και μοναδικός: «Ένωσις ή Θάνατος».

Εκτός αυτού, πόσο λογικό ακούγεται να έχει συμφωνήσει και υπογράψει κάτι τέτοιο ο μετέπειτα Εθνάρχης της Ελλάδας, Ελευθέριος Βενιζέλος, ο οποίος εκείνο το χρονικό διάστημα ήταν πρωθυπουργός της Ελλάδας και μέχρι τότε είχε αγωνιστεί με νύχια και με δόντια για την ένωση;

Οι πρώτες κινήσεις

Η Ανεξάρτητη Κρήτη δεν φαίνεται να αποτελεί στόχο μόνο μιας χώρας, ή, τουλάχιστον, οι διασπαστικές κινήσεις δεν υποκινούνται μόνο από μία, αλλά περισσότερες (κατά κύριο λόγο Τουρκία, Ισραήλ, Γερμανία, Αγγλία, Η.Π.Α).

Μια πρώτη αναφορά μαρτυρείται απ' τον οπλαρχηγό της κρητικής αντίστασης κατά των Γερμανών, Καπετάν Μανώλη Μπαντουβά. Όπως αφηγήθηκε ο ίδιος, στον

Ο Γουντχάουζ
προτείνει την αυτονόμηση της Κρήτης

Τ' απόγεμα εμείναμε οι δυο μας με τον Εγγλέζο. Πήγαμε σε μία στάνη του Γιώργη του Μπαντουβά, όπου εκραθιούντανε στσι φυλακές απού τσι Γερμανούς για λογαριασμό μου, όπως εκρατούντανε και περί τσι εφτακόσους ετότες συνεργάτες μου στσι αγροτικές φυλακές Χανίων και στσι αγροτικές φυλακές Ηρακλείου.

Μας ήσφαξε ένα - ν - αρνί ο τσομπάνος του, ψήσαμε, εφάγαμε και εκεί μου είπε ο Εγγλέζος.

– Εσείς, καπετάνιο, θα μπορείτε να προσφέρετε μεγάλα πράματα στη (γ)Κρήτη, διότι σε πιστεύει ο λαός. Εσείς οι Κρητικοί έχετε άλλη νοοτροπία απού τη Στερεά Ελλάδα. Και όταν λευτερωθεί η Κρήτη θα μπορείς να προσφέρεις πολλά πράγματα στη (γ)Κρήτη.

– Με ποιο τρόπο, του λέω.

– Θα σηκώσεις αγγλικιά σημαία να χωρίσετε απ' τη λοιπή Ελλάδα και εμείς θα διώξομε από δω τσι εχθρούς σας και θ' αναλάβομε το νησί και θα το κάμομε βιτρίνα τουρισμού, εκεί που πάνε οι τουρίστες στη Γαλλία νάρχονται εδώ. Να το αναλάβομε ως ήτονε και πρώτα η Κρήτη ανεξάρτητη.

Άκουσα κάτι να μυρμηδίζει απ' τσι φτέρνες μου και να βγαίνει στο κεφάλι. Εσυγκρατήθηκα. Και του λέω.

– Αυτό είν' ωραίο. Για ξαναπέ' μου το να το καταλάβω καλά.

Όταν μου το επανέλαβε, τράβηξα το μπιστόλι μου, σηκώθηκα απάνω. Και του λέω.

– Εσύ, δεν είσαι αξιωματικός Άγγλος. Και αν είσαι αξιωματικός Άγγλος, είσαι κατάσκοπος τω Γερμανών. Δεν επερίμενα μία τέθοια πρόταση από έναν Άγγλο αξιωματικό και αξιωματικό, όπως μούχες πει, του Επιτελείου. Απ' αυτή την ώρα είσαι αιχμάλωτος. Εμείς, του λέω, σκεφτόμαστανε ότι θα πάρομε και τη Βόρειο Ήπειρο, θα πάρομε και τα Δωδεκάνησα και θα πάρομε και τη (γ)Κύπρο. Και εσύ ήρθες να μας - ε - πεις να χωρίσομ' απ' τη λοιπή Ελλάδα, οπού μαχουμέστανε αιώνες να ενωθούμε. Από αύτή τη στιγμή είσαι αιχμάλωτος. Δε σου επιτρέπω πλια να επικοινωνήσεις με κανένα.

Αργότερα ειδοποίησα το (μ)Πετρακογιώργη και του τον έδωσα, του έδωσα εντολή να μη (γ)κινηθεί πουθενά και να τηλεγραφήσουνε νάρθει αντικαταστάτης του.

Αυτό έγινε το τελευταίο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου 1942.

Ειδοποίησα λοιπόν όλους, οι οποίοι εκρύβανε Εγγλέζους, να μην ερθούνε σε επαφή οι Εγγλέζοι με αυτό το Μόντυ, όπου μούχε κάμει αυτή τη (μ)πρόταση. Τούπα να μη (γ)κυκλοφορεί διόλου και νάρχεται σ' επαφή με τσι άνδρες τση Εθνικής Αντιστάσεως, ούτε με τσι Εγγλέζους πούχανε παραπομείνει στη (γ)Κρήτη.

Έτσι έμεινε το θέμα νεκρό, μέχρι το Μάη του 1942, όπου ήρθενε ο Τομ, ένας λοχαγός, ο οποίος τον αντικατέστησε.

Θα - ν - έρθομε μετά τη συνάντησή μας με το (ν)Τομ στα Πετραδολάκια και θα συνεχίσομε για το θέμα αυτηνού του Εγγλέζου του Γουντχάουζ, με το ψευδώνυμο Νικόλαος Μόντυς.

Αντώνης Σανουδάκης,
Καπετάν Μπαντουβά Απομνημονεύματα, Κνωσός, Αθήνα 1979 σσ. 191-192.

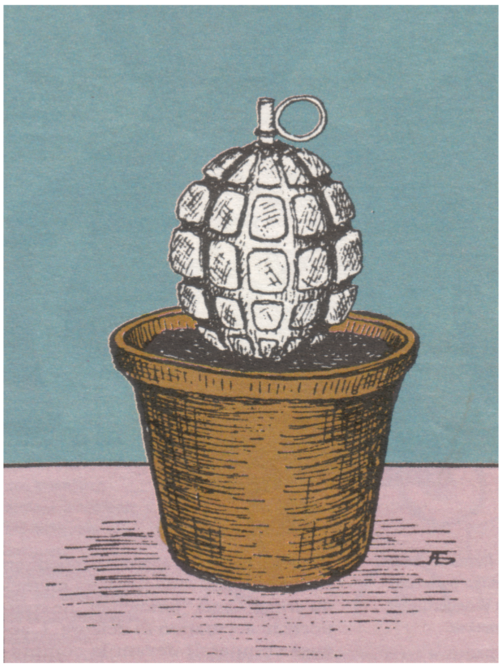
συγγραφέα Αντώνη Σανουδάκη, του προτάθηκε από τον Βρετανό πράκτορα των Βρετανικών Ειδικών Δυνάμεων, Μόντι Γουντχάουζ, που βρισκόταν τότε στο νησί και συνεργαζόταν με τις ντόπιες δυνάμεις, να ηγηθεί (ο Μπαντουβάς) αυτονομιστικής κίνησης με την οικονομική στήριξη της Αγγλίας. Σε αντάλλαγμα, ο Μπαντουβάς θα χριζόταν πρώτος πρόεδρος της αυτόνομης Κρήτης.

Ο **Μανώλης Μπαντουβάς** αντέδρασε σαν γνήσιος Έλληνας και δη Κρητικός: Αρνήθηκε και, όπως λέγεται, συνέλαβε επί τόπου τον Γουντχάουζ και τον διέταξε να εγκαταλείψει την Κρήτη αμέσως.

Το θέμα άρχισε να ανακινείται πάλι στα τέλη της δεκαετίας του '70 και γνώρισε μια έξαρση στην δεκαετία του '80.

Το 1975, η αθηναϊκή εφημερίδα *Αθηναϊκή* (26-6-1975) αποκάλυπτε σε δημοσίευμά της ότι από το 1963 οι ισραηλινές μυστικές υπηρεσίες επιδίδονταν στη δημιουργία σεναρίων, τα οποία στόχευαν στη συγκρότηση αυτονομιστικών κινήσεων στη Κρήτη. Εδώ αξίζει να γίνει μνεία και στην αυτονομιστική δραστηριότητα που ανέπτυξε μεταπολιτευτικά ομάδα έξι Εβραίων στα Χανιά, η οποία έγινε και ο λόγος απελάσεώς τους, ενώ άπλετο φως στις ισραηλινές ραδιουργίες ρίχθηκε το 1976, όταν ο καταδικασθείς από δικαστήριο του Ηρακλείου, αυτονομιστής Ε. Ράμελ, αποφυλακίστηκε κατά τρόπο ανεξιχνίαστο, για να γίνει αργότερα γνωστό ότι επρόκειτο για αξιωματικό της ισραηλινής μυστικής υπηρεσίας ΜΟΣΑΝΤ.

Το 1977, πράκτορες της ισραηλινής Μοσάντ, μεταμφιεσμένοι σε επιχειρηματίες-επενδυτές, περιέτρεχαν τη Μεγαλόνησο και προσπαθούσαν να πείσουν τους εύπο-

ρους κυρίως Κρήτες, ότι η Κρήτη είναι αυτάρκης και θα έπρεπε να είναι ανεξάρτητη. Προς τιμήν τους, η συντριπτική πλειοψηφία των Κρητικών, που άκουσαν αυτήν τη θεωρία, κυνήγησαν τους Ισραηλινούς πράκτορες με πέτρες και μπαλωθιές.

Το ενδιαφέρον που επιδείκνυαν ανέκαθεν οι Ισραηλινοί για την παρουσία της Κρήτης ως κέντρο του «ιουδαϊκού πολιτισμού» είναι πασίγνωστο. Για την ενίσχυση αυτών των ανυπόστατων θεωριών τους οι Εβραίοι μετέρχονται διάφορα μέσα, ανάμεσα στα οποία εντάσσεται και η ρίψη προκηρύξεων με εμπρηστικό περιεχόμενο σε κάθε γωνιά του νησιού (Αύγουστος 1977).

Η επιδίωξή τους να πείσουν ότι η Κρήτη αποτελεί πανάρχαιη ιουδαϊκή εστία εστιάζεται σε μια προπαγανδιστική διαδικασία ψευδεπίγραφων επιστημονικών ερευνών, στα πλαίσια των οποίων εντάχθηκε και η κυκλοφορία του βιβλίου *Ιουδαϊκή Κρήτη*. Η συγγραφή του ήταν έργο του Εβραίου καθηγητή και στελέχους της ΜΟΣΑΝΤ Άνκορι, η δε έκδοσή του εξυπηρετούσε προφανείς σκοπιμότητες.

Παράλληλα με το εβραϊκό αυτό σύγγραμμα, που πλαστογραφούσε βάναυσα τις ιστορικές καταβολές του κρητικού πολιτισμού, προκειμένου να εδραιώσει τα ψευδώς υποστηριζόμενα από τους Εβραίους, πραγματοποιήθηκαν αλλεπάλληλες μυστικές επισκέψεις εβραϊκών πλοίων στον θαλάσσιο χώρο της Κρήτης. Οι επισκέψεις αυτές είχαν τον χαρακτήρα ερευνητικών ταξιδιών και αποσκοπούσαν στη δήθεν πραγματοποίηση υποθαλάσσιων ερευνών, με σκοπό την ανακάλυψη…αρχαιολογικών ευρημάτων τα οποία θα καταδείκνυαν την…εβραϊκή ιστορία της Κρήτης. Στην πραγματικότητα, αυτά τα «ευρήματα» που αναζητούσαν, τα είχαν ρίξει εκ των προτέρων στη θάλασσα οι ίδιοι οι Ισραηλινοί και δεν ήταν τίποτε άλλο από…τεχνητά οξειδωμένες μαρμάρινες πλάκες και υδρίες, έτσι ώστε να δείχνουν αρχαιοφανείς, τις οποίες στη συνέχεια ανέσυραν ως…ευρήματα!

Ο Τζβη Άνκορι, προκειμένου να ενισχύσει την ανυπόστατη αυτή θεωρία του, συμμετείχε σε όλα τα κρητολογικά συνέδρια, στα πλαίσια των οποίων πραγματοποιούσε…επιστημονικές ανακοινώσεις.

Αρχικά, επιδίωξή του ήταν να καταστήσει αποδεκτό το ιστορικό ψεύδος ότι ο μινωικός πολιτισμός προήλθε… από Εβραίους. Στην πορεία της ιστορικής παραχαράξεως και πλαστογραφίας όμως, καθώς διαπίστωνε ότι οι επιστημονικοφανείς ανακοινώσεις του ετύγχαναν μιας γενικής ανοχής, διεύρυνε το αρχικό σχέδιο εβραιοποίησης των νησιών του Αιγαίου και της Κρήτης, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτό και τη Σπάρτη. Η ασέβεια μάλιστα και το θράσος του Άνκορι δεν είχαν όρια, αφού δεν δίστασε να καταφύγει στην επίκληση κίβδηλων επιχειρημάτων, ανάμεσα στα οποία και το εξωφρενικό ότι ο Γεώργιος Πλήθων…ήταν Εβραίος. [ ]

Ασφαλώς και το διαστρεβλωτικό έργο του Άνκορι δεν διεξαγόταν σε άγονο έδαφος. Οι ευνοϊκές συνθήκες για την παρουσίαση αυτής της ανυπόστατης θεωρίας είχαν διαμορφωθεί ήδη από το 1965, με μια σειρά άρθρων του Εβραίου…αρχαιολόγου Σάιρους Γκόρντον, ο οποίος υποστήριζε αντιεπιστημονικά τη…σημιτική προέλευση του μινωικού πολιτισμού.

Η ανάμειξη του Άνκορι υποτίθετα στο «ερευνητικό» αυτό θέμα και κατά κάποιο τρόπο διαστρεβλωτικό, γίνεται κατανοητό ότι δεν ήταν πρόσκαιρη. Αποτελούσε αναπόσπαστη πτυχή ενός ευρύτερου σχεδίου το οποίο υφίσταται και προβλέπει, μεταξύ άλλων, την απόσπαση της Κρήτης, μόλις οι συγκυρίες το επιτρέψουν, από τον ελλαδικό κορμό.

Ήδη έχουν εκδηλωθεί και άλλες συναφείς κινήσεις. Ειδικότερα έχει παρατηρηθεί στον βρετανικό Τύπο η παρουσίαση της Κρήτης ως ανεξάρτητης από την Ελλάδα. Χαρακτηριστική επ' αυτού είναι η περίπτωση της εφημερίδας *Σάντεϊ Τάιμς*, η οποία σε αγαστή σύμπνοια με το ευρωπαϊκό κανάλι ΕYRONEWS, σε πίνακα που δημοσιεύει καθημερινά, παρουσιάζοντας τις θερμοκρασίες που επικρατούν στις πρωτεύουσες των μεσογειακών κρατών, παρουσιάζει τη Κρήτη ως ανεξάρτητη χώρα.

Στις αρχές του 1990, οι Αρχές της Κρήτης άρχισαν να επικεντρώνουν τις έρευνές τους γύρω από κάποιες ανώνυμες ευχετήριες επιστολές, που αποστέλλονταν σε τοπικές εφημερίδες παραμονές Πρωτοχρονιάς και Πάσχα. Στις επιστολές αυτές υπήρχαν σκίτσα που παρουσίαζαν την Ελλάδα ως ένα τέρας, που άπλωνε το χέρι του και στραγγάλιζε την Κρήτη. Το κρίσιμο ερώτημα το οποίο καλούνταν να απαντήσουν ήταν ποιοι υποκινούσαν όλες αυτές τις ενέργειες. [ ]

Τα δύο τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μία εκστρατεία διάδοσης της Κρητικής Πολιτείας και τα αποτελέσματα είναι άκρως ανησυχητικά για τις Αρχές. Ολοένα και περισσότερες σημαίες φιγουράρουν σε σπίτια, ενώ δεκάδες είναι πλέον τα αυτοκίνητα (ακόμη και επιφανών Κρητικών) στα οποία είναι τοποθετημένο το σύμβολο της Κρητικής Πολιτείας στις πινακίδες. Επίσης κατά εκατοντάδες φτάνουν τα SMS και τα MMS σε κινητά τηλέφωνα. Το φαινόμενο είναι εντονότερο στο Ηράκλειο, όπου οι Αρχές έχουν καταγράψει εκατοντάδες περιπτώσεις ανθρώπων (τόσο στην πόλη όσο και σε χωριά) που έχουν κάνει κεντρικό τους σύνθημα την Κρητική Πολιτεία και το όραμα της «αυτόνομης Κρήτης». [ ]

Πολλά «λάθη»

Αμερικανικές κυβερνητικές υπηρεσίες, δεκάδες πανεπιστήμια των ΗΠΑ, τα καναδικά ταχυδρομεία, εταιρείες αμερικανικών συμφερόντων (όπως η αεροπορική εταιρεία United Airlines) ακόμη και επιστημονικοί φορείς παγκοσμίου κύρους, όπως η Αμερικανική Υπηρεσία Διαστήματος, η γνωστή μας NASA, έχουν εμπλακεί σε μια πρωτοφανή πρόκληση εις βάρος του νησιού, χαρακτηρίζοντας σε επίσημα έγγραφα και στις ιστοσελίδες τους στο διαδίκτυο την Κρήτη ως ανεξάρτητη κρατική οντότητα. Αφέλεια χαρακτηριστική της παροιμιώδους άγνοιας των Αμερικανών για τη γεωγραφία του πλανήτη και την ιστορία των χωρών, ή μήπως μια σκοπιμότητα με απρόβλεπτες διαστάσεις για το μέλλον και ένα παιχνίδι εις βάρος της Κρήτης, της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Η απίστευτη ιστορία αποκτά έντονες πολιτικές δι-

αστάσεις μετά την εντονότατη διαμαρτυρία ομογενών από τη Φλόριντα των ΗΠΑ, οι οποίοι αντιλήφθηκαν κατόπιν σχετικής καταγγελίας της ομογενειακής ιστοσελίδας «kalami.net», ότι οι αναφορές παραείναι πολλές για να πρόκειται για απλό λάθος γεωγραφικού προσδιορισμού. Μάλιστα, ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας τους κ. Πίτερ Θεοφάνους απέστειλε σχετική επιστολή στο υπουργείο Εμπορίου των Ηνωμένων Πολιτειών, διευκρινίζοντας τα πράγματα και ζητώντας από τις αμερικανικές Αρχές να διορθώσουν τη γεωγραφική... «γκάφα» τους!

Την αρχή έκανε το υπουργείο Εμπορίου των Ηνωμένων Πολιτειών, το οποίο στη σχετική ιστοσελίδα περιγράφει τη διαδικασία που μπορούν να ακολουθούν επιχειρηματίες προκειμένου να απλοποιούν τον τελωνειακό έλεγχο, χάρη στη χρήση μιας προσωρινής δήλωσης, γνωστής ως ATA (Temporary Admission). Στο ενημερωτικό σημείωμα, που περιλαμβάνει τις πιο συχνές ερωτήσεις των πολιτών, γνωστό ως FAQ (Frequently Asked Questions), οι Αμερικανοί συμπεριλαμβάνουν και τη λίστα των χωρών που κάνουν δεκτές αυτές τις προσωρινές δηλώσεις εκτελωνισμού προϊόντων. Εκεί κάπου, ανάμεσα σε 90 αναγραφόμενες χώρες, υπάρχει και η αναφορά στην... Κρήτη ως ανεξάρτητο κράτος, ανάμεσα σε άλλα όπως η Κύπρος, η... Ελλάδα, η Ιταλία, αλλά και σχετικά άγνωστες στο ευρύ κοινό χώρες!

Σε δεκάδες αμερικανικά πανεπιστήμια των Ηνωμένων Πολιτειών η Κρήτη καταγράφεται ως ανεξάρτητο κράτος, γεγονός που προκαλεί εύλογο προβληματισμό, καθώς, αν ένα τέτοιο λάθος συγχωρείται από γραφειοκράτες, όπως οι άνθρωποι των υπουργείων, είναι ασυγχώρητο για ανθρώπους του πνεύματος. Η λίστα είναι μεγάλη και αξιοσημείωτη. Ανάμεσα στα πανεπιστήμια που επιλέγουν να θεωρούν την Κρήτη ως κράτος μαζί με άλλες χώρες είναι τα Albert Einstein College of Medicine, University of California, Washburn University, Brigham Young University, Georgetown University, University of Minnesota, Northeastern University, Southwestern Law School, University of Kentucky, New York Law School, Hofstra University και Winona State University. Η Κρήτη δεν γλιτώνει όμως την... ανεξαρτησία της ούτε από τα καναδικά ταχυδρομεία, τα οποία γνωστοποιούν ότι, αν θέλουν να επικοινωνήσουν ταχυδρομικά με το νησί μας, μπορούν να στείλουν κι αυτοί ό,τι θέλουν ταχυδρομικά στη... χώρα Κρήτη ή στη νήσο Κέρκυρα, που επίσης καταγράφεται ως... κράτος, ενώ η Νότια Αφρική δεν θα νοιαστεί πολύ για το τι γίνεται στην Κρήτη αφού, σύμφωνα με την κυβέρνησή τους και τα επίσημα έγγραφά της, το 2003 τους πήγαν μόλις δύο Κρητικοί, ενώ οι Έλληνες ήταν 7,732.

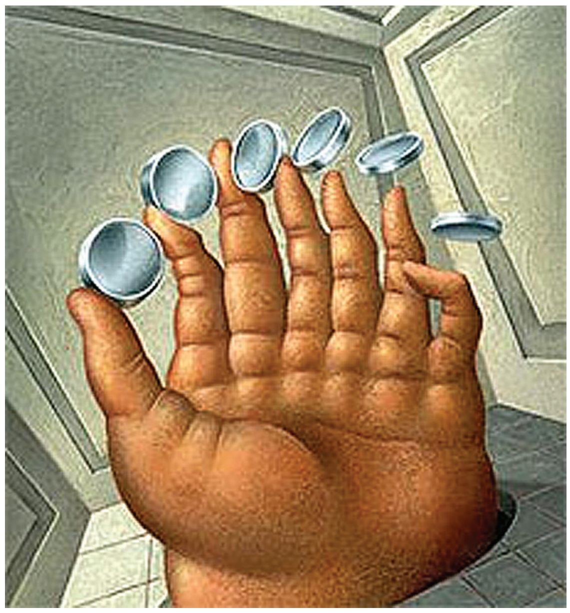
Η ΟΥΝΕΣΚΟ μας πληροφορεί ότι και η Κρήτη είναι μέσα στις χώρες που συμμετέχουν στο Global Ocean Observing System (το 2003). Οι μηχανικοί από την Κρήτη έχουν την τιμητική τους στο Institute of Electrical and Electronics Engineers.

Η ομογένεια και το υπουργείο Εξωτερικών αντέδρασαν άμεσα στη συντονισμένη αυτή πρόκληση, αποστέλλοντας επιστολές διαμαρτυρίας, πετυχαίνοντας να διορθωθούν οι περισσότερες από τις «λανθασμένες» αναφορές περί κράτους Κρήτης.

Στο γνωστό πρόγραμμα εγγραφής σε DVD Avi2dvd, μαθαίνουμε ότι το συγκεκριμένο λογισμικό υποστηρίζει και την...κρητική διάλεκτο! Αν και οι προγραμματιστές δηλώνουν πως δεν έχουν σχέση με αποσχιστικά κινήματα και τα συναφή, είναι απορίας άξιον πώς τελικά η σημαία της Κρητικής Πολιτείας δεσπόζει δίπλα στις υπόλοιπες επίσημες εθνικές σημαίες (και πρώτη πρώτη μάλιστα!).

Το κράτος «Κρήτη» δεν λείπει ούτε από την αμερικανική σειρά κινουμένων σχεδίων της Γουόρνερ Μπρος, «Animaniacs», που είναι δημιούργημα του γνωστού σκηνοθέτη Στίβεν Σπίλμπεργκ.

Ένα άλλο συμβάν έλαβε χώρα στην Κορσική στα πλαίσια των «Παιχνιδιών των Νήσων» της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αποστολή της Κρήτης, φθάνοντας στο αεροδρόμιο της Κορσικής ήρθε αντιμέτωπη με μια δυσάρεστη

έκπληξη. Οι διοργανωτές, στα επίσημα έντυπα που μοίραζαν, εμφάνιζαν την Κρήτη με τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας, σε αντίθεση με την αποστολή της Κέρκυρας, που συμβολιζόταν με την ελληνική σημαία. Όπως ήταν αναμενόμενο, η διαπίστωση αυτή αιφνιδίασε τους νομάρχες της Κρήτης και τους υπόλοιπους φορείς που συμμετείχαν στην αποστολή, οι οποίοι, εξοργισμένοι, ενημέρωσαν τον περιφερειάρχη Κρήτης, **Σεραφείμ Τσόκα**, ο οποίος ήρθε σε επικοινωνία με τα υπουργεία Εξωτερικών και Εσωτερικών. Από την περιφέρεια Κρήτης εστάλη διάβημα διαμαρτυρίας προς τη διοργανώτρια Αρχή των Αγώνων, στο οποίο μεταξύ άλλων τονιζόταν: «Θα θέλαμε να σας πληροφορήσουμε ότι η Κρήτη αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ελληνικής επικράτειας και κατ' επέκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκπροσωπείται από το επίσημο σύμβολο του ελληνικού κράτους, την ελληνική σημαία». Η κρητική αντιπροσωπεία απαίτησε να αποσυρθούν τα επίσημα έντυπα που θέτουν ζήτημα αυτονομίας της Κρήτης και ζήτησαν να κυκλοφορήσουν νέα. Στα νέα φυλλάδια πρέπει να ζητείται συγγνώμη γι' αυτό το σοβαρό θέμα που άπτεται των εθνικών συμφερόντων της Ελλάδας. Η χλιαρή έρευνα σταμάτησε και πάλι -όπως και το 1990- στη διαπίστωση ότι κάποιοι Κρητικοί, μόνιμοι κά-

τοικοι Γερμανίας, χρηματοδοτούν και υποκινούν την αυτονομιστική προπαγάνδα.

Έχοντας όμως δει σημεία και τέρατα στη νεοελληνική Οδύσσεια, δεν μας είναι εύκολο να πεισθούμε ότι η άκρη του νήματος της νέας «Κρητικής Πολιτείας» βρίσκεται στα χέρια μιας χούφτας «βλημάτων». Άλλωστε, το κράτος του **Ισραήλ** και η Διεθνής του Σιωνισμού έχουν κατά καιρούς κυκλοφορήσει, μέσω ημιεπίσημων διαύλων τους, χάρτες που συμπεριλαμβάνουν και την Κρήτη στην πρέπουσα ισραηλινή επικράτεια. Έφτασαν στο σημείο μάλιστα, τη δεκαετία του '70, οι πράκτορες της Μοσάντ να θάψουν ισραηλινές αρχαιότητες (προφανώς ίδιας ποιότητας με τις θαλάσσιες) στο νησί, έτσι ώστε να το συνδέσουν ιστορικά με το Ισραήλ.

Και δεν έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που ο Αμερικανός διοικητής της βάσεως των Γουρνών ύψωσε σε δεξίωση το ποτήρι του στην υγεία της…53ης πολιτείας των Η.Π.Α., εννοώντας την Κρήτη και ισχυριζόμενος ότι είχε πιει κάτι παραπάνω και …αστειεύτηκε. Όταν όμως σε όλες τις κρητικές πανεπιστημιακές σχολές λειτουργούν αυτονομιστικές γιάφκες από τα ενεργούμενα των εξωελλαδικών συμφερόντων, μόνο αστείο δεν είναι το όλο θέμα.

Τον Ιανουάριο του 2011, η σημαία της Κρητικής Πολιτείας θα κάνει και πάλι την εμφάνισή της, σε διαφήμιση της Vodafone. Μετά από σάλο που ξέσπασε στο διαδίκτυο (όχι όμως και στα παραδοσιακά ΜΜΕ), η εταιρεία αφαίρεσε τη σημαία από τα πλάνα του διαφημιστικού, ενώ η απάντηση που δόθηκε γι' αυτό το «λάθος», από τον υπεύθυνο (διευθυντής καλλιτεχνικού, Μιχάλης Σαμιώτης) ήταν πως «…Δεν υπάρχει κανένα σκάνδαλο. Η επιλογή της επίμαχης σημαίας έγινε εντελώς τυχαία, στην προσπάθεια να επιλέξουμε κάποια όχι τόσο γνωστή, με αποτέλεσμα ο φροντιστής (ο υπεύθυνος αντικειμένων) να επιλέξει αστόχως τη συγκεκριμένη σημαία. Πρόκειται περί ατυχούς συμπτώσεως, χωρίς να κρύβεται πίσω από αυτό η παραμικρή σκοπιμότητα. Είναι γεγονός ότι σε μια διαφήμιση όλα είναι ελεγχόμενα και μελετημένα. Παρ' όλα αυτά, το ανθρώπινο λάθος συνέβαλε στο να δημιουργηθεί αυτή η παρεξήγηση». Αυτό που δεν εξήγησε όμως ο υπεύθυνος είναι η «σύμπτωση», δίπλα στη σημαία της Κρητικής Πολιτείας, που ως φαίνεται, παρ' ότι «άγνωστη» και φυσικά σε αχρηστία, υπήρχε κάπου πρόχειρα, να βρίσκεται η σημαία ενός αγνώστου στον πολύ κόσμο κράτους, αυτή των Νήσων Μάρσαλ, το οποίο, παρ' ότι τυπικά ανεξάρτητο, ουσιαστικά τελεί υπό την κηδεμονία των Ηνωμένων Πολιτειών. Ίσως δεν χρειάζεται να είναι ιδιαίτερα καχύποπτος κάποιος για να κατανοήσει τη σημειολογία αυτής της εικόνας.

Η «επανάσταση» αρχίζει

Μια από τις πρώτες κουμπουριές, δόθηκε από την τοπική αεροπορική εταιρεία Sky Express (ιδρύθηκε το 2005), η οποία εδρεύει στο Ηράκλειο κι ανήκει σε έναν πρώην πιλότο της Ολυμπιακής, τον Μιλτιάδη Τσαγκαράκη.
Η εν λόγω αεροπορική εταιρεία επέλεξε ως έμβλημά της τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας. Μετά από διαμαρτυρίες αναγκάστηκε να το αποσύρει και να το αντικαταστήσει (όχι όμως κι απ' τα οχήματά της, ενώ το διατήρησε για αρκετό καιρό στην πίσω σελίδα των online κρατήσεων), με βαριά καρδιά όμως, καθώς φαίνεται κι από την ανακοίνωση που κοσμεί την ιστοσελίδα της, μέσα από την οποία παραδίδονται και κάποια «μαθήματα ιστορίας» περί «ανεξάρτητης» Κρητικής Πολιτείας.

[ ] Η ίδια η σελίδα διατείνεται πως δεν έχει καμία σχέση με το θέμα της ανεξαρτησίας της Κρήτης, ούτε αποτελεί τουρκική προβοκάτσια. Υποστηρίζει δε πως αποτελεί μέρος ενός εικονικού παιχνιδιού, του National States.

Με μια προσεκτικότερη ματιά όμως θα διαπιστώσουμε ότι αυτή η σελίδα (Hellenic Confederation=Ελληνική Συνομοσπονδία) δεν είναι δυνατόν να συμμετέχει σ' αυτό το παιχνίδι.

Ο λόγος είναι πολύ απλός: Αν επιχειρήσει κάποιος να κάνει εγγραφή στο www.nationstates.net και να δημιουργήσει το δικό του «κράτος», θα διαπιστώσει ότι αποκτά τη δική του σελίδα-κράτος μέσα στο nationstates.net, πουθενά όμως δεν υπάρχει επιλογή για σύνδεση ή παραπομπή εξωτερικής σελίδας, η οποία θα μπορούσε να συμμετέχει με τον έναν ή άλλον τρόπο στο παιχνίδι. Η αυθεντική σελίδα του «κράτους», που έχει τίτλο «Cretan People's Republic», βρίσκεται εδώ. Επομένως, η σελίδα αυτή, με τον μανδύα του παιχνιδιού, άλλους σκοπούς εξυπηρετεί.

Αν διαβάσει κάποιος τις σελίδες της, θα διαπιστώσει ότι γίνεται μια μείξη του πραγματικού με το φανταστικό και του ελληνικού στοιχείου με το τουρκικό.

Για τη σημαία δίνει τη δική της ερμηνεία για το κόκκινο τεταρτημόριο της κρητικής σημαίας, λέγοντας ότι συμβολίζει την τουρκική μειονότητα, ενώ στην «απογραφή» του «κράτους» εμφανίζεται ένα 15% Τούρκων στο νησί. Απορίας άξιον επίσης είναι ότι αποδίδει τους όποιους όρους και στην τουρκική γλώσσα, την οποία εμφανίζει σαν μια από τις επίσημες γλώσσες του νησιού. Έτσι, ένας αδαής ή ανυποψίαστος επισκέπτης της ιστοσελίδας αυτής είναι πιθανόν να φύγει από κει έχοντας στο πίσω μέρος του μυαλού του την ύπαρξη τουρκικού στοιχείου στο νησί. Αντίστοιχα στατιστικά, όπου και πάλι εμπλέκεται το τουρκικό στοιχείο, με τον συντάκτη να προσπαθεί να τους δώσει μια πιο αληθινή υπόσταση, υπάρχουν και σ' αυτό εδώ το φόρουμ.

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ, ότι στα πλαίσια αυτού του εικονικού παιχνιδιού υπάρχουν κι άλλα «Ανεξάρτητα κράτη της Κρήτης», που φέρουν ως έμβλημα τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας.

Υπάρχουν επίσης κι άλλα «κράτη», όπως το «κράτος της Σύρου», τα οποίο όμως επί το πλείστον φέρουν ως έμβλημα την ελληνική σημαία.

Οι αιτιάσεις και οι υποστηρικτές της «ανεξαρτησίας»

Τα 16 χρόνια που η Κρητική Πολιτεία λειτουργούσε με δική της κυβέρνηση, σημαία, νόμισμα και χωροφυλακή, φαίνεται πως συγκινούν ακόμα ως πατροπαράδοτο ιδεώδες κάποιους Κρητικούς. Και ήταν επόμενο ότι αυτό το «καψούλι» θα έσπευδαν να το πυροδοτήσουν οι συνήθεις ορεγόμενοι τα ελληνικά «φιλέτα».

Με τα σημερινά δεδομένα, οι Κρητικοί που ενστερνίζονται τις αποσχιστικές τάσεις αποτελούν μια ισχνή μειοψηφία. Ακόμη πιο λίγοι είναι αυτοί που τολμούν να θέσουν δημόσια αυτό το θέμα. Μια «γνωστή-άγνωστη» δημόσια αναφορά αποτελεί η προ ετών συνέντευξη του αυτοεξορισθέντος μουσικοσυνθέτη Μανώλη Ρασούλη, σε ιταλικό κομμουνιστικό περιοδικό, όπου εμμέσως έκανε λόγο για «Ανεξάρτητη Κρήτη» (από την εβραϊκή σκοπιά), αλλά και η μετέπειτα, τον Ιανουάριο του 2008, μέσα από το…κρατικό ραδιόφωνο της ΝΕΤ(!!!), όπου δήλωσε ότι «το 2012 θα συμβούν κοσμοϊστορικά γεγονότα, καθώς λήγει η σύμβαση της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα»!

Μια ακόμα αναφορά στην ιδέα της ανεξαρτησίας της «αδικημένης» Κρήτης έγινε από τον γνωστό Κρητικό δημοσιογράφο, Νίκο Κακαουνάκη, στις 21-12-2008, σε πρωινή εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού Mega. Ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος, μάλιστα έδειξε ιδιαίτερη σπουδή στην ανεύρεση του περιβόητου (και ανύπαρκτου) συμφωνητικού, αναδεικνύοντας έτσι, αν μη τι άλλο, το μέγεθος της άγνοιας και της ασχετοσύνης του περί του θέματος, αλλά και της παραπληροφόρησης που οδηγεί σε επικίνδυνα μονοπάτια…

Η ιδέα της απόσχισης, εκτός των τουρκικών-μουσουλμανικών κατάλοιπων (Τουρκοκρητικοί=εξισλαμιθέντες Κρητικοί, αντίθετοι στην ένωση, που κατέσφαξαν τους χριστιανούς ομοεθνείς και συντοπίτες τους) του νησιού, βρίσκει πρόσφορο έδαφος συνήθως σε άτομα αφελή, με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, και άτομα με έλλειψη ιστορικής γνώσης. Κοντά σ' αυτά βοηθάει κι ο υπέρμετρος και λανθάνων τοπικισμός που συναντάται στο νησί.

Αναφέρεται περιστατικό στο Ρέθυμνο, πριν μερικά χρόνια, στην εκκλησία των Τεσσάρων Μαρτύρων, όπου ο ιερέας, μεταξύ άλλων, έκανε και ειδικό μνημόνιο «Υπέρ υγείας των μελών της οργάνωσης για την απελευθέρωση της Κρήτης». Ο τότε υπουργός μάλιστα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., Λευτέρης Βερυβάκης, ο οποίος ήταν παρών στον χώρο, μετά βίας συγκρατήθηκε για να μην επιτεθεί στον ιερέα.

Υπάρχουν, δυστυχώς, και σύλλογοι Κρητών ανά την Ελλάδα, που στις εθνικές επετείους παρελαύνουν κρατώντας ως λάβαρο τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας. Να υποθέσουμε ότι τέτοια περιστατικά οφείλονται μόνο σε απλή άγνοια;

Αν και τα περισσότερα παρατράγουδα σημειώνονται κατά κύριο λόγο στον Νομό Ηρακλείου, εντούτοις στον Νομό Χανίων η «φλόγα της ανεξαρτησίας» σιγοκαίει σε μεγαλύτερο βαθμό ίσως. Ο λόγος; Τα περασμένα μεγαλεία τα οποία έζησε, κατά την περίοδο της αυτονομίας της Κρήτης, η πόλη των Χανίων, καθώς, όπως είπαμε, ήταν πρωτεύουσα της Κρητικής Πολιτείας και, το διάστημα εκείνο, η αλήθεια είναι ότι γνώρισε μια περίοδο σχετικής ακμής.

Οι αιτιάσεις και τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι υποστηρικτές της «Ανεξάρτητης Κρήτης» έχουν συνήθως οικονομική χροιά και συχνά αντικρούονται μεταξύ τους.

Π.χ. άλλοι υποστηρίζουν ότι η Κρήτη έχει αυτάρκεια σε αγαθά και μπορεί να σταθεί και μόνη της οικονομικά, οπότε δεν υπάρχει λόγος να βρίσκεται υπό τη σκέπη της Ελλάδας, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι η Κρήτη είναι το αδικημένο παιδί της κι απ' τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές (σ.σ. προφανώς όσοι έχουν αυτή την άποψη δεν έχουν πάει σε πραγματικά υποβαθμισμένες και αδικημένες περιοχές, όπως η Θράκη και η Ήπειρος). Η πιο συνηθισμένη καραμέλα που πιπιλίζεται στη δεύτερη περίπτωση είναι πως «παίρνουμε λιγότερα απ' όσα δίνουμε στο αθηνοκεντρικό ελληνικό κράτος». Έχουμε να κάνουμε δηλαδή με μια ιδιαίτερη μερίδα «συμπατριωτών» μας(;), όπου η εθνική συνείδηση καθορίζεται με βάση τα φράγκα.

Υπάρχουν κι αρκετοί που υποστηρίζουν την παντελώς εξωπραγματική κι ανιστόρητη εκδοχή, που επικαλείται τα περί μη ελληνικότητας των Κρητών, ενώ παρουσιάζουν και προωθούν την κρητική διάλεκτο ως ξεχωριστή γλώσσα από την ελληνική. Υπάρχουν βέβαια και κάποιες μετριοπαθείς (φαινομενικά) φωνές, που διαισθανόμενοι το ουτοπικό περί ανεξαρτησίας και αυτονομίας, προσπαθούν με εύσχημο τρόπο να προωθήσουν ως Δούρειο Ίππο το…γερμανικό ομοσπονδιακό σύστημα διακυβέρνησης (τι κάνει νιάου νιάου στα κεραμίδια άραγε;)!

Από τους πιο ένθερμους όμως υποστηρικτές της «ανεξαρτησίας» είναι οι κάτοικοι περιοχών όπου το παράνομο χρήμα αποτελεί βασικό εισόδημα και οι οποίοι σίγουρα θα προτιμούσαν τη χαλαρή τοπική αστυνόμευση. Η περιοχή του Μυλοποτάμου αποτελεί απλώς ένα παράδειγμα, που ανέδειξε το μέγεθος της ασυδοσίας και παραβατικότητας.

Πριν λίγα χρόνια, μια οργάνωση στην περιοχή του Ηρακλείου, που προς στιγμήν πήρε σάρκα και οστά με την επωνυμία «Ε.Ο. ΞΑΣΤΕΡΙΑ», διαλύθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα, καθώς δεν είχε την απαραίτητη υποστήριξη, αλλά ούτε και τον απαιτούμενο αριθμό μελών.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, η ιδέα της «Ανεξάρτητης Κρήτης», εντός του νησιού, δεν φαίνεται ικανή προς το παρόν να πάρει μια οργανωμένη μορφή. Αυτό όμως δεν συνεπάγεται και τον εφησυχασμό. Το σκοπιανό ζήτημα κάπως έτσι ξεκίνησε και λίγοι έδωσαν σημασία…[ ]

Οι Κρητικοί, που δικαίως υπερηφανεύονται ότι η Κρήτη αποτελεί μια από τις πιο κοφτερές και ένδοξες αιχμές στο ελληνικό δόρυ, θα πρέπει να έχουν τα μάτια τους **ανοιχτά**. Είναι πολλοί εκείνοι που ορέγονται το «αβύθιστο αεροπλανοφόρο»…

Πέμπτη, 17 Ιανουαρίου 2008
Διαβάστε περισσότερα:
http://www.pare-dose.net/?p=48#ixzz1K3K7HqHq

Οι Κρήτες το 1821

του Ιωάννη Α. Πολυράκη*

Η προετοιμασία της επανάστασης. Η προετοιμασία της επανάστασης του 1821 έγινε στην Ελλάδα από τη Φιλική Εταιρεία. Στην Κρήτη, η επανάσταση του Δασκαλογιάννη πενήντα χρόνια πριν και ο μαρτυρικός θάνατος του αρχηγού της στο Ηράκλειο ήταν κάτι μεταξύ πρόσφατου παρελθόντος και μύθου που πυρπολούσε τις ψυχές των Κρητικών και

η παραμικρή αφορμή θα μπορούσε να φουντώσει την επανάσταση.

Σε έρευνα που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό *Πυρφόρος* το 1982 καταγράφονται συνολικά ογδόντα τέσσερα μέλη της Φιλικής Εταιρείας στην Κρήτη.

Αναφέρεται ότι οι πρώτοι Κρητικοί που μυήθηκαν ήταν επιφανείς απόδημοι και Κρητικοί που ταξίδευαν εκτός Κρήτης, κυρίως έμποροι, όπως ο Ε. Βερνάρδος από το Αμάρι (εξέχουσα προσωπικότητα στο Ιάσιο), ο Μανόλης Καλλικράτης, δάσκαλος, ο Αρτέμιος Παρδάλης, κληρικός, ο Ιωάννης Χάλης (προεστός από το Θέρισο, που πέθανε το 1828 στην Ίμβρο, σε ηλικία 38 χρονών), ο Αντώνης Μελιδώνης (σκοτώθηκε σε φιλονικία από τον Ρούσο Βουρδουμπά κατά τη διάρκεια του αγώνα, γεγονός που δίχασε τους χριστιανούς και παραλίγο να καταλήξει σε εμφύλιο πόλεμο), και ο Γ. Κελαϊδής ή Μουριώτης (σκοτώθηκε μαχόμενος κατά την εισβολή του Χουσεΐν στα Σφακιά το 1824, μεταξύ των χωριών Αράδαινας και Άι Γιάννη, για να διαφύγει ο άμαχος πληθυσμός προς το Φαράγγι της Σαμαριάς).

Η δράση της Φιλικής Εταιρείας στην Κρήτη αρχίζει από τα Σφακιά. Από τους πρώτους που μυήθηκαν ήταν οι Αναγνώστης Μανουσογιαννάκης, προεστός της Ίμβρου, και οι καραβοκύρηδες Αναγνώστης Παναγιώτου, Ανδρέας Φασούλης, Αναγνώστης Ψαρουδάκης και Αναγνώστης Χ"Ιωάννου. Τον Οκτώβριο του 1820, οκτώ περίπου μήνες πριν την έναρξη της επανάστασης, έρχεται στη Θυμιανή Παναγία, στην οποία λειτουργούσε το Ελληνικό Σχολείο Σφακίων, ο Ζαχαρίας Τσιριγιώτης ή Πρακτικίδης, από το Ηράκλειο, μέλος της Φιλικής Εταιρείας. Από αυτόν ίσως μυήθηκαν οι καπετάνιοι Ρούσος Βουρδουμπάς (Χώρα Σφακίων), Χ"Μιχελής Χιονιάς (Χώρα Σφακίων), Αναγνώστης Πρωτοπαπαδάκης (Ασκύφου) και Ανδρέας Κριαράς (Ανώπολη).

Παράλληλα, στην υπόλοιπη Κρήτη είχαν μυηθεί ανώτεροι κληρικοί όπως ο Γεράσιμος Παρδάλης, Μητροπολίτης Κρήτης (είχε μαρτυρικό θάνατο στη σφαγή της 24ης Ιουνίου 1821 στο Ηράκλειο), ο επίσκοπος Κισσάμου Μελχισεδέκ Δεσποτάκης (απαγχονίστηκε στις 19 Μαΐου 1821 στα Χανιά), ο επίσκοπος Ρεθύμνης Γεράσιμος Περδικάρης (σφαγιάστηκε στις 24 Ιουνίου 1821 στο Ηράκλειο) και ο ηγούμενος της Μονής Πρέβελη Μελχισεδέκ Τσουδερός (πέθανε στο χωριό Πολεμάρχι κατά τη διάρκεια της επανάστασης, στις 5 Φεβρουαρίου 1823).

Επίσης είχαν μυηθεί ο Νικόλαος Βενιέρης από τα Παλαιά Ρούματα, γιατρός στα Χανιά, ο Νικόλαος Φουράκης, δάσκαλος στο Ελληνικό Σχολείο Χανίων, ο Ιωσήφ Κωνσταντουδάκης ή Σήφακας, οπλαρχηγός από το Μελιδώνι Αποκορώνου, ο διάσημος κρυπτοχριστιανός Μιχαήλ (Χουσεΐν) Κουρμούλης και ο αδελφός του Γεώργιος από τη Μεσαρά και άλλοι.

Ο Β. Ψιλλάκης διασώζει τον φοβερό, όπως τον ονομάζει, όρκο του Αναγνώστη Μανουσογιαννάκη, που τελειώνει ως εξής:

«...Ευχαριστούμαι να δοκιμάσω και να υπομείνω τον σκληρότερο θάνατο εάν λείψω εξ όλων των άνωθεν υποσχέσεών μου ή εάν γίνω επίορκος ή προδότης ή επίβουλος κατά των ομογενών μου και των εταίρων της πατρίδας. Αμήν».

Το παρακάτω ριζίτικο τραγούδι αναφέρεται στην ιερή στιγμή που ο Κρητικός ορκίζεται στη Φιλική Εταιρεία. Η ξανθή κόρη είναι η Λευτεριά.

Σ' εκκλησιδάκι ολάργυρο
μολυβοσκεπασμένο,
εκειά μ'εβάλαν κι' έμνωξα
κόρη ξανθή για σένα,
κι'από τον όρκο το βαρύ
και τον αναγιασμένο,
εγείραν τα κονίσματα
κι' εσπάσαν τα καντήλια,
κι' ερράγισεν η εκκλησιά.

Οι τελευταίοι στοίχοι δείχνουν ότι το πάθος και η ψυχή του Έλληνα ήταν αυτά που άλλαξαν τις ισορροπίες και αντιστάθμισαν την υλική υπεροχή του εχθρού.

*Καθηγητή Πολυτεχνείου και πρώην αντιπροέδρου της Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών

Τραγούδι Δασκαλογιάννη

Η τουρκική κατάκτηση της Κρήτης σήμανε την αρχή μιας τυραννίας που το νησί δεν είχε ξαναγνωρίσει. Κάτω από τον οθωμανικό ζυγό, με αθρόους εξισλαμισμούς, ο μισός περίπου πληθυσμός αναζήτησε μια καλύτερη τύχη τουρκεύοντας. Στην ντε φάκτο αυτόνομη περιοχή των Σφακίων, η επανάσταση του Δασκαλογιάννη, αν και κατεστάλη, αποτέλεσε εκείνο το σημείο αναφοράς που ανέστρεψε την πορεία αυτή και λειτούργησε σαν φαρος ελπίδας για τους υπόλοιπους Κρητικούς. Η καταστροφή του πύργου του αιμοβόρου γενίτσαρου Αληδάκη το 1774 από τους Σφακιανούς έδειχνε πια ότι ήταν θέμα χρόνου ο μεγάλος σηκωμός.

Θε μου, και δώσ' μου φώτιση, καρδιά σαν το καζάνι,
να κάτσω να συλλογιαστώ το Δάσκαλο το Γιάννη,
Θε μου, και δώσ' μου λογισμό και μπόρεση ν' αρχίξω,
το Δάσκαλο τον ξακουστό πρικιά να τραγουδήξω,
Θε μου, και δώσ' μ' απομονή και νουν εις το κεφάλι,
ν' αναθιβάλω και να πω και τω Σφακιώ τα βάλη.

***

Ο Μπέης απού τη Βλαχιά κι ο Μπέης 'πού τη Μάνη
κρυφοκουβέντες είχασι με το Δασκαλογιάννη,
οπού 'τονε ξεχωριστός σε πλούτη κι αξιοσύνη,
με την καρδιά ντου ήθελε την Κρήτη Ρωμιοσύνη.
Κάθε Λαμπρή και Κυριακή έβανε το καπέλο
και του Πρωτόπαπά 'λεγε «Το Μόσκοβο θα φέρω,
να τα συντράμει τα Σφακιά, τσι Τούρκους να ζιγώξου
και για την Κόκκινη Μηλιά δρόμο να τώνε δώσου.
Κι όσ' απ' αυτούς το θέλουσι στην Κρήτη ν' απομείνου,
σταυρό να προσκυνήσουσι και χρισθιανοί να γίνου.»
Μά 'λεγε κι Πρωτόπαπας «Δάσκαλε, είντα λογιάζεις;
Θα τα σκλαβώσεις τα Σφακιά μ' αυτά που λογαριάζεις.
Κι άνε ντο μάθ' ο βασιλιάς, Τουρκιά θα μάσε φέρει,
να δίδομε δωσίματα σαν κι εις τα κάτω μέρη,
να δίδομε δωσίματα, να δίδομε χαράτσια,
και θα μας πέψει μονομιάς τρακόσια μπαϊράκια,
να μπούμε στα δωσίματα, χαράτσια κάθε χρόνο.
ποιοί δεν πλερώνου τζερεμνιά; Οι Σφακιανοί 'νιαι μόνο!
Δάσκαλε Γιάννη, σώπασε, την Κρήτη μην ξεβγάλεις,
Τα παλληκάργια τω Σφακιώ εις τη φωθιά θα βάλεις.»
«Σώπαινε μπλιο, Πρωτόπαπα, μα ύστερις γ-ή πρώτα,
εγώ θα πάω το σταυρό εις τω Χανιώ την πόρτα,
εγώ θα πάω το σταυρό στην πόρτα να κολλήσω
και με τσι λεμονόκουπες όξω να τσι πορίσω.
Δε δίδω 'γώ δωσίματα, δε δίδω 'γώ χαράτσια,
κι ας μάσε πέψ' ο βασιλιάς χιλιάδες μπαϊράκια.

13 ΝΟΕΜΒΡΊΟΥ 1898: Η ΠΟΛΥΠΌΘΗΤΗ ΜΈΡΑ ΈΦΘΑΣΕ. ΥΠΟΣΤΟΛΉ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΉΣ ΣΗΜΑΊΑΣ ΚΑΙ ΈΠΑΡΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΉΣ, ΣΤΟ ΦΡΟΎΡΙΟ ΚΑΛΈΣ.

Ας μάσε πέψ' ο βασιλιάς ασκέργια και πασάδες,
έχουσιν άντρες τα Σφακιά άξιους πολεμιστάδες,
έχουσιν άντρες τα Σφακιά άξιους και παλληκάργια
να θαλασσώσουν την Τουρκιά , να τήνε φάν' τα ψάρια,
ούλης τση Κρήτης την Τουρκιά στη θάλασσα να ρίξου
και λίγους να τσ' αφήσουνε στσι χώρες να γυρίσου,

Ο αγώνας για ένωση και η αγγλική πολιτική

του Δημοσθένη Καραγιάννη

Η εθνική συνείδηση των Κρητών, καλλιεργημένη από τη βενετοκρατία, αποτέλεσε ευτύχημα και ορόσημο τόσο για την περίοδο της προεπαναστατικής οθωμανοκρατίας, όσο και για ολόκληρη τη διαδρομή των κρητικών αγώνων του 19ου αιώνα προς την ολοκλήρωση του πόθου των Κρητών, που εκφράζεται με το σύνθημα ΕΝΩΣΗ ή ΘΑΝΑΤΟΣ.

Έντονα έρχονται στη μνήμη μας οι στίχοι του μπαρμπα-Παντζελιού από τη ρίμα του Δασκαλογιάννη, που αποδείχνει του λόγου το αληθές.

> … μα 'γω βλεπα τσοι χρισθιανούς απού 'ναι στο Σουλτάνο
> το πώς δεν είναι τίβοτσι σ' τον κόσμο τον απάνω
> γι αυτόνον αποφάσισα την Κρήτη να σηκώσω
> κι απού τα νύχια των τουρκώ να τηνε λευτερώσω,
> πρώτα για την πατρίδα μου, δεύτερο για την πίστη
> και τρίτο για τσοι χρισθιανούς που κάθουνται στην Κρήτη.

Η εθνοχριστιανική συνείδηση προβάλλει ρωμαλέα μέσα από τους στίχους του αγράμματου ριμαδόρου, σε μια εποχή που και ο νεοελληνικός διαφωτισμός αποκτά τον σταθερό του βηματισμό, μετά την ώθηση που του έδωσαν οι Κρήτες λόγιοι, που ανέλαβαν τα σκήπτρα του προηγηθέντος κινήματος του **Θρησκευτικού Ανθρωπισμού**, όπως ο Κύριλλος Λούκαρης, ο Μάξιμος Μαργούνιος, ο Μελέτιος Πηγάς και άλλοι.

Η Κρήτη και το '21

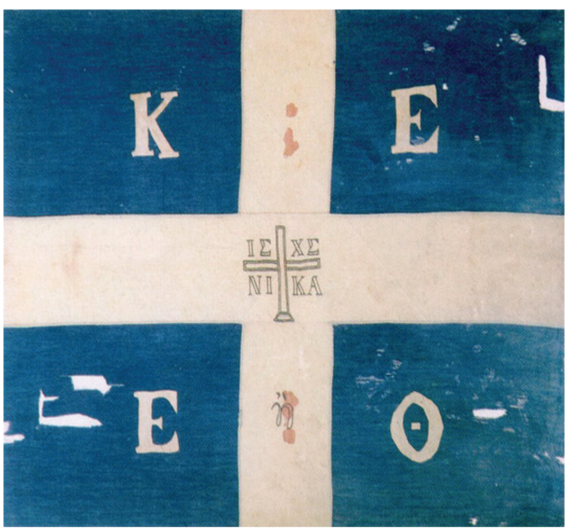
Είναι γνωστό ότι η αγωνιώδης φωνή της Φιλικής Εταιρείας έφτασε στο νησί με τετράχρονη καθυστέρηση από την ίδρυσή της. Βρήκε όμως τεράστια απήχηση και στην Κρήτη, που ως ώριμο φρούτο περίμενε τη συλλογή του. Οικογενειακές κολόνες της κρητικής κοινωνίας, όπως οι **Κουρμούληδες** της Μεσαράς, δάσκαλοι όπως ο **Καλλίνικος Βερριαίος** και θρησκευτικοί ηγέτες όπως ο μητροπολίτης **Πέτρας**, προύχοντες και απλοί λαϊκοί, γρήγορα ενστερνίστηκαν το μήνυμα της Εταιρείας και έδωσαν τον όρκο της.

Όταν ο **Μπιλάλ Πούλακας**, φτάνοντας στο λιμάνι του Ηρακλείου από τη Σμύρνη, έφερε το μήνυμα της εξέγερσης στις αρχές Ιουνίου του 1821 και τα νέα από τις σφαγές που εξαπέλυσαν οι Οθωμανοί στην Πόλη, στη Σμύρνη και σε όλες τις μεγάλες πόλεις της αυτοκρατορίας, οι Κρήτες ξεσηκώθηκαν σύσσωμοι –παρά τις ανυπόστατες κατηγορίες του ιστορικού Τρικούπη, που αναφέρει ότι «οι Κρήτες ουδόλως εκινήθηκαν», και παρά το γεγονός ότι τα ξυράφια του δημίου έσταζαν ακόμη το αίμα από την εκδορά του ήρωα **Δασκαλογιάννη**.

Οι άγριες σφαγές του άμαχου πληθυσμού στις πόλεις και την ύπαιθρο, που ακολούθησαν τη σφαγή των επισκόπων στον «μικρό Άγιο Μηνά», ξεπέρασαν την πιο άγρια φαντασία ακόμη και των πιο κολασμένων. Η κρητική επανάσταση κράτησε –με διάφορες φάσεις– δέκα ολόκληρα χρόνια και τελικά έληξε ανεπιτυχώς, αφού το νησί μας δόθηκε προίκα στον χεδίβη **Μεχμέτ Αλή** της Αιγύπτου. Φυσικά, η εξέλιξη αυτή καθοδηγήθηκε από τις λεγόμενες Προστάτιδες Δυνάμεις και ιδιαίτερα την Αγγλία, που πάνω στο ματωμένο κορμί της νεογέννητης Ελλάδας και της σφαγιαζόμενης Κρήτης στήνανε τα δικά τους πολιτικά παιχνίδια.

Γι' αυτό και ο **Ανδρέας Ζ. Μάμουκας,** στη μελέτη του *Τα κατά την Αναγέννησιν της Ελλάδος,* γράφει στην 23η σελίδα: «Επί μακρόν ο αγών ετρέφετο διά των ισχνών δημοσίων προσόδων, ανερχομένων μέχρι 13.000.000 γροσίων, ων τα ημίση παρείχεν η Κρήτη απέναντι 40.000.000 περίπου, όσα απήτουν τα έξοδα, και διά συνεισφορών εξ ου αι πρώται ανάγκαι δανείου». Κι ακόμη να προσθέσουμε την άποψη του ιστορικού Διονυσίου Κόκκινου ότι: «Το φαινόμενο της επαναστάσεως της Κρήτης είναι μοναδικό εις όλην την ιστορίαν του ελληνικού αγώνος. Ήτο μία έγερσις εγκαθείρκτου και αλυσοδέτου τιτάνος, με μόνην δύναμιν την ελληνικήν του συνείδησιν, την ζωτικότητά του και την οργήν του». Όλα αυτά και με το παραπάνω αποδείχνουν την ελληνικότητα της κρητικής συνείδησης και ψυχής

Ο επαναστατικός αγώνας των Κρητικών ήδη από το ξεκίνημά του είχε στόχο την ένωση με τη μητέρα πατρίδα. Τούτο δηλώνεται ξεκάθαρα από το προσωρινό τοπικό πολίτευμα που ψήφισε η Συνέλευση των Κρητικών στους Αρμένους το 1822 και από πολλά ακόμη στοιχεία. Έκτο-

* Ο Δημοσθένης Καραγιάννης είναι φιλόλογος

τε, όλα τα μικρά και μεγάλα επαναστατικά κινήματα, ξεκινούν με το βασικό αίτημα των Κρητών για ένωση. Το σύνθημα ΕΝΩΣΙΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ δονούσε κάθε φορά τον κρητικό αέρα, μαζί με το επαναστατημένο τουφέκι και το καλοακονισμένο μαυρομάνικο.

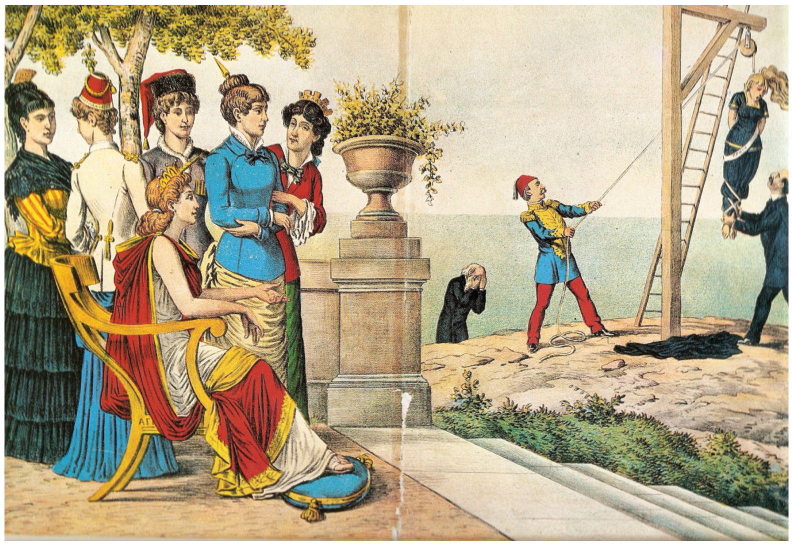
Ας ακούσουμε όμως πιο ξεκάθαρα τη φωνή του Κρητικού δασκάλου Χρύσανθου Βανδούρη, που απευθυνόμενος στη Γραμματεία των Εκκλησιαστικών και της Δημοσίου Εκπαιδεύσεως της υπό ανεξαρτησίαν Ελλάδας, στα 1829 ζητά από τον Καποδίστρια να δώσει «όπως και στα λοιπά ελληνικά σχολεία» οπτικό υλικό και βιβλία αλληλοδιδακτικής, για να έρθει κατά τους κινδυνώδεις χρόνους εκείνους στο νησί και να διδάξει τους Κρητόπαιδες. Αυτό σημαίνει ότι οι Κρητικοί θεωρούν το νησί τους τμήμα της ελληνικής επικράτειας. Και ελπίζουν ότι οι συνθήκες που θα υπογραφούν θα λύσουν και το Κρητικό Ζήτημα. Δεν γνωρίζουν όμως την πολιτική και το πολικό ψύχος της διπλωματίας. Κι αυτό το ψύχος δεν μπορεί ακόμη να το σπάσει ούτε το κρητικό τουφέκι, όσο συχνά κι αν βγάζει τη φωτιά του.

Ο δεκάχρονος ταυτόχρονος αγώνας των Κρητικών στη μεγάλη ελληνική επανάσταση, το κίνημα των Μουρνιών του 1833, το κίνημα του 1841 των Βασιλογιώργη-Χαιρέτη, το κίνημα του Μαυρογένη στα 1858, ο άλλος μεγάλος σηκωμός του 1866 και η ανατίναξη του Αρκαδιού, η επανάσταση του 1878, η επανάσταση του 1889, το κίνημα του 1892 στα Σφακιά, η μεταπολιτευτική επανάσταση του 1895, η επανάσταση του 1897, το κίνημα του 1903, η επανάσταση του Θερίσου το 1905, και γενικά όλοι οι ένοπλοι και διπλωματικοί αγώνες των Κρητικών, ξέσπασαν κάτω από το λάβαρο που έγραφε το μαγικό κάλεσμα ΕΝΩΣΙΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ. Και κάτω από αυτό το σύνθημα έτρεχε το κρητικό αίμα μετατρέποντας την ελπίδα σε απόφαση.

Το Ανατολικό Ζήτημα και η αγγλική πολιτική

Το ερώτημα: «Γιατί και η Μεγαλόνησος δεν ακολούθησε τις στεριανές περιοχές στις διάφορες προτάσεις των πρωτοκόλλων, που τελικά κατέληξαν στην απελευθέρωση της Ελλάδας;» δεν απαντιέται φυσικά με τις απόψεις των ιστορικών Σπυρίδωνα Τρικούπη και Κ. Παπαρρηγόπουλου, οι οποίοι «εθελοκάκως παρεποίησαν και διέσυραν τον αγώνα των Κρητών», όπως γράφει γεμάτος παράπονα και οργή ο Καλλίνικος Κριτοβουλίδης, στον πρόλογο των *Απομνημονευμάτων του περί ελευθερίας των Κρητών αγώνος*. Για να απαντηθεί το ερώτημα αυτό θα πρέπει να δούμε συνολικά το λεγόμενο Ανατολικό Ζήτημα και τη στάση των Μεγάλων Δυνάμεων της Ευρώπης απέναντι στο ζήτημα αυτό. Να αφουγκραστούμε τα παρασκήνια της ευρωπαϊκής διπλωματίας, να σκύψουμε μεθοδικά πάνω από τα συμφέροντα των «μεγάλων» και να διακρίνουμε τις ενέργειες των Γάλλων και των Άγγλων κυρίως.

Θα δούμε πως η Βρετανία, υποταγμένη στην πολιτική του επεκτατικού φιλελευθερισμού της, προσπαθούσε με κάθε δυνατό τρόπο να πάρει την Κρήτη, όπως θα κατορθώσει να κάνει με την Κύπρο. Κι αυτό επειδή τα δυο νησιά μαζί με τη Μάλτα -που ήταν ήδη δική της- αποτελούσαν μια ισχυρή αλυσίδα που διασφάλιζε αδιάσπαστο τον εμπορικό δρόμο προς την Ανατολή και τη διαρκή παρουσία της στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Η γραμμή Μάλτα-Κρήτη-Κύπρος σχημάτιζε ένα τεράστιο

μαχαίρι μπηγμένο στην καρδιά των λαών της ανατολικής μεσογειακής λεκάνης, πράγμα ιδιαίτερα ευχάριστο για τα συμφέροντα της Γηραιάς Αλβιώνος. Πάγια πολιτική, λοιπόν, της Αγγλίας, ήταν η εξασφάλιση της Κρήτης αν όχι υπό την κυριαρχία της, τουλάχιστον υπό την άμεση κι ασφυκτική επιρροή της κι αυτός ο πολιτικός της στόχος φυσικά περνούσε μέσα από την με κάθε τρόπο παρεμπόδιση της ένωσης της Μεγαλονήσου με την Ελλάδα.

Αυτή την πολιτική προσπάθησε να εφαρμόσει η Αγγλία και στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο τόσο με τη Μάχη της Κρήτης (μετέφερε τα στρατεύματά της στην Κρήτη ανέτοιμα και χωρίς εφόδια, γνωρίζοντας ότι η επίθεση εναντίον της Μεγαλονήσου δεν ήταν μέσα στα σχέδια του Χίτλερ), όσο και με την καθυστέρηση της απελευθέρωσής της και την προστασία που παρείχε στους Γερμανούς από τον Οκτώβρη του 1944 μέχρι τον Μάη του 1945 που τους κράτησε στην περιοχή της Σούδας.

Γιβραλτάρ, Μάλτα, Κρήτη, Κύπρος. Οι δύο πρώτες θέσεις βρισκόταν ήδη στα χέρια της από τις αρχές του αιώνα. Απέμεναν οι δύο αδελφές Μεγαλόνησοι. Και τη μεν Κύπρο κατόρθωσε να την «ενοικιάσει» για 100 χρόνια από τον σουλτάνο το 1856, μετά από πολύχρονες προσπάθειες και εκδουλεύσεις προς την Υψηλή Πύλη, καθώς και με την κάθε είδους προστασία που πρόσφερε στον ήδη «σεσηπώτα κορμό» της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Ως προς την Κρήτη, η τότε «ισχυρά Αλβιών» ακολουθούσε με φανατισμό την πάγια γραμμή που είχε χαράξει και την οποία οι πολιτικοί της δήλωναν ορθά κοφτά καθώς αναφέρει ο Ψιλάκης: «Τήν Κρήτη δέν τήν ἀφήνομεν. ἀ θά εἀναι τουρκική ἀ θά εἀναι ἀγγλική, οἀ μόνον διά τάς ἀν Μεσογειἀ ἀλλά διά τάς ἀν ἀνδίας ἀνάγκας μας[1]» διακήρυτταν οι διάφοροι πρέσβεις της Αγγλίας στην Κρήτη, πάνω απ’ το πτώμα του σφαγιασμένου Αρκαδιού.

Στο εγγλέζικο διπλωματικό ταμπλό έπαιζαν βέβαια και η οθωμανική διοίκηση με τους γενικούς διοικητές πασάδες (Αβδουραχμάν Σαμή, Χουσεΐν Χουσνή, Ισμαήλ Ραχμή, Χεκίμ Ισμαήλ Β΄, Μουσταφά Πασά Γκιριτλή, Καραθεοδωρή, Αδοσίδη και άλλους), αλλά και κάποιοι από το κρητικό και εκκλησιαστικό αρχοντολόι, όπως ο μητροπολίτης Ιωαννίκιος[2], ο επονομαζόμενος Ξεφλούδης, ο επίσης μετέπειτα μητροπολίτης Δημήτριος Χαριτωνίδης, ο επονομαζόμενος Τουρλοκάτρης, η Ελισάβετ Κονταξάκη (φιλενάδα και συνεργάτιδα του Εγγλέζου πρόξενου Σάντγουιθ στα Χανιά), ο Ιωάννης Πετρίδης, ή «Πετριδεφέντης», όπως τον αποκαλούσαν, ο Σταύρος Μαρκόπουλος, οι λε-

1. Βλ. Ψιλάκης, τόμος Δ΄ σελ. 131
2. Ο γνωστός «Ξεφλούδης», που οι Κρητικοί αποκαλούσαν και «τουρκοπολίτη» αντί μητροπολίτη, για τα έντονα φιλοτουρκικά του αισθήματα και την φιλοοθωμανική πολιτική που ασκούσε, εξοργίζοντας τους χριστιανούς της Κρήτης.

γόμενοι «Μουζεβίρηδες[3]», ο «Πασάς[4]» Ιωάννης Δρακάκης, Όλοι αυτοί και αρκετοί άλλοι επώνυμοι αποτέλεσαν τον κεντρικό πυρήνα του κινήματος των αντεπαναστατών στην Κρήτη, κατά την περίοδο που η επαναστατικότητα των Κρητών έφτανε στο ύψιστο σημείο της, ή και σε κρίσιμες καμπές των κρητικών αγώνων του αιώνα.

Είναι αλήθεια ότι σ' αυτές τις κρίσιμες στιγμές αρκετοί γονάτισαν. Οι πιο πολλοί πιεζόμενοι από το αίμα των αδελφών που χυνόταν «ανωφέλετα –όπως νόμιζαν», στους κάμπους και τα βουνά της Κρήτης, απελπισμένοι. Άλλοι πάλι κάτω από το βάρος της ευθύνης των γυναικόπαιδων και των αμάχων, που ρακένδυτοι τριγύριζαν στα βουνά και στις παραλίες, ελπίζοντας σε μια τύχη που θα τους έβγαζε από την οθωμανική βαρβαρότητα. Λίγοι ήταν αυτοί που γονάτισαν αρνούμενοι τη δύναμη των όπλων και του αγώνα για τη λευτεριά και την ένωση.

Μα οι πολλοί δεν μούτισαν. Κράτησαν τα μπαϊράκια τους όρθια, αν και ξεσκισμένα από τα βόλια και τους άφιλους χειμώνες και αέρηδες του νησιού. Εδώ η διπλωματία βρέθηκε μπροστά στην κρητική ψυχή, που σφυρηλατημένη στην ελληνικότητά της δεν αιχμαλωτίστηκε από τις Σειρήνες, που ολόκληρο τον αιώνα προσπαθούσαν να τη σαγηνεύσουν. Ούτε πτοήθηκε από απειλές και εκβιασμούς διπλωματικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και άλλους που εκτοξεύονταν εναντίον της.

Τα σχέδια για δημιουργία Ναυτικού Κράτους του Νοτίου Αιγαίου, υπό την προστασία της Αγγλίας, στο οποίο η Κρήτη θα ήταν πρωτεύουσα μιας σειράς νησιών, από το Ιόνιο μέχρι και κάποια από τα Δωδεκάνησα, γρήγορα εγκαταλείφθηκε. Ο γέροντας Ανδρέας Καλοκαιρινός κακήν κακώς έδιωξε τους κομιστές του σχεδίου αμέσως μετά την επανάσταση των Βασιλακογιώργη–Χαιρέτη το 1841. Το ίδιο συνέβη και με τις δύο αιτήσεις Αγγλικής Προστασίας – Πράξεις Υποτέλειας, που συνέταξαν κάποιοι νησιώτες –Αγγλότουρκους τους βάφτισαν οι Κρητικοί–, καθοδηγούμενοι από το αγγλικό διπλωματικό παρασκήνιο, καθώς έγινε και με την πρόταση για δημιουργία αγγλικού προτεκτοράτου, παρά τους θερμούς υποστηρικτές – καρκινώματα που βρήκε αυτή η πρόταση μέσα στο κρητικό επαναστατημένο κορμί.

Αναπάντητο έμεινε και το ανάλογο αίτημα από την αμερικανική κυβέρνηση, στην οποία αποτάθηκαν οι κατά καιρούς και περίσταση αντεπαναστάτες. Ούτε όμως τα όσα παραχωρούσε, πιεσμένη από τα κρητικά «σασεπώ» και μαυρομάνικα η Υψηλή Πύλη, κατόρθωσαν να αποσπάσουν την προσήλωση των νησιωτών από τον βασικό τους στόχο. Το Χάτι Χουμαγιούν, ο Οργανικός Νόμος, η Σύμβαση της Χαλέπας, αν και δεν ικανοποιούσαν τα κρητικά αιτήματα, εντούτοις αποτελούν αποδείξεις τόσο για τον ευθυτενή και αταλάντευτο προσανατολισμό των Κρητικών προς την ένωση, όσο και τις ποικιλότροπες παρεμβάσεις της διπλωματίας για τον αποπροσανατολισμό και τη διασπορά απαισιοδοξίας στους οπλαρχηγούς, καπεταναίους και ηγέτες των κρητικών αγώνων, μέσα κι έξω από την Κρήτη.

Παράλληλα με τα πολιτικά προβλήματα που παρενέβαλλαν οι ευρωπαϊκές και όχι μόνο δυνάμεις, ήταν και οι παρεμβολές από διάφορα χριστιανικά θρησκευτικά επιτελεία των λουθηροκαλβινιστών (1837) και των καθολικών – παπικών το 1859 και 1874, που στόχο είχαν την απόσπαση του νησιού από την ορθόδοξη κοιτίδα του.

Κι αυτά όμως αντιμετωπίστηκαν αποτελεσματικά τόσο από το Πατριαρχείο (Γρηγόριος ΣΤ΄), τους απεσταλμένους του (αρχιμανδρίτης Γλυκάς και ιεροδιάκονος Γώγος Λέσβιος), όσο και από τους ντόπιους εκκλησιαστικούς άρχοντες (Μελέτιος Νικολετάκης), και τον κατώτερο ορθόδοξο κλήρο της Μεγαλονήσου, που στάθηκε αγονάτιστος. Στην αντιμετώπιση των αθρόων προσηλυτισμών συνέδραμε διακριτικά πλην αποφασιστικά και το ρωσικό προξενείο (Χανιά, ο Ν. Βουλγαρίδης κ.λπ.) και υποπροξενείο (Ηράκλειο, ο Ιωάννης Μητσοτάκης) της Κρήτης και έτσι ο κίνδυνος πέρασε χωρίς το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Πλήθος εγγράφων μαρτυρούν το πείσμα και τη σταθερότητα των Κρητών αγωνιστών. Ο καπετάν Μιχάλης Κόρακας, ο γενικός αρχηγός Κ. Σφακιανάκης, ο καπετάν Καζάνης, ο καπετάν Χαράλαμπος Αγγελιδάκης, ο καπετάν Τυλλιανάκης–Παπίτσας, ο Αντ. Ζωγράφος, ο καπετάν Χάλης, ο καπετάν Σήφακας, ο καπετάν Αλεξάκης, ο Ξωπατέρας, αλλά και οι λόγιοι Παρθένιος Περίδης, Λεωνίδας Γεωργιάδης ή Λόγιος, ο Χατζη-Μιχάλης Γιάνναρης, ο Ιωάννης Σφακιανάκης, ο Στ. Νικολαΐδης, ο Στ. Ξανθουδίδης, ο Μίνως Αργυράκης, ο Π. Κριάρης, ο Κούνδουρος, ο Βενιζέλος και πλείστοι άλλοι επώνυμοι κι ανώνυμοι έστησαν το μπόι και τα στήθη τους μπροστά σε κάθε βόλι, μπροστά σε κάθε δυσκολία, μπροστά σε κάθε επίθεση εναντίον της ένωσης.

Σημαντική και καθοριστική ήταν και η βοήθεια των Ελλήνων Λιάπηδων, που παρατούσαν οικογένειες, παιδιά, συγγενείς, φίλους κι ανταποκρίνονταν στη φωνή της αγωνιζόμενης Κρήτης, ως εθελοντές, να αναμείξουν και το δικό τους αίμα στο ανάθρεμα του ελευθερόδεντρου στο νησί. Οι Μανιάτες Πετροπουλάκηδες, πατέρας και γιος, ο Δημητρακόπουλος, ο Χατζή Μιχάλης Νταλιάνης, ο Μήτσας, ο Ζήκος και πολλοί άλλοι γενναίοι ανώνυμοι κι επώνυμοι κατέφθαναν στο νησί σε κάθε ξεσηκωμό.

Τελειώνοντας, θέλω να κλείσω με το γνωστό ίσως απόσπασμα από τον Καπετάν Μιχάλη του Καζαντζάκη, που θεωρώ ότι αντιπροσωπεύει πλήρως την κρητική ψυχή, τους κρητικούς αγώνες, ολόκληρο τον 19° κρητικό αιώνα των επαναστάσεων:

> Ο Θοδωρής είχε ψηθεί γυρίζοντας από βουνό σε βουνό, κυνηγημένος από τους πετροκεφαλιανούς αγάδες, που 'χαν ορκιστεί να τον ξεκάμουν, να πάρουν πίσω το αίμα του Χουσεΐνη . ... Μαζώχτηκαν τώρα γύρα του, δύσκολοι οι καιροί, πλάκωσαν οι νιζάμηδες, έτρεξαν μια εικοσαριά παλικάρια στη φωνή του.
>
> Θέλει να μας πιει το αίμα η Τουρκιά! φώναξε ο Θοδωρής, γι' αυτό σας έπεψα μήνυμα, αδέρφια! Ακούτε το τι γίνεται! Πιάστηκαν πάλι μέση με μέση Τούρκοι και χριστιανοί. Από τα χωριά μας πετάχτηκε η σπίθα στο Μεγάλο Κάστρο, από το Μεγάλο Κάστρο θα πάει στο Ρέθεμνος, από κει στα Χανιά. Αλάκερη η Κρήτη θα πάρει φωτιά, μη ξεθαρρεύεστε, μη θαρρείτε πως οι σκύλοι οι Τούρκοι δεν κυνηγούν παρά ένα φονιά κι αν τον πιάσουν δε θα βάλουν κάτω τα άρματα, κυνηγούν σύψυχη τη χριστιανοσύνη. Το κατέχαν οι παππούδες μας κι οι πατεράδες μας κι έσερναν το φλάμπουρο της λευτεριάς. Ήρθε κι εμάς η ώρα. Πριν φύγω, άνοιξα την κασέλα του κυρού μου και πήρα το φλάμπουρό του. Απάνω είναι γραμμένο: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ή ΘΑΝΑΤΟΣ. Ζήτω της Ένωσης!

3. Οι «μουζεβίρηδες» ή «πυροφτυλάτοι», όπως αποκλήθηκαν έτσι οι αρνησιπάτριδες αυτοί από τον λαό της Κρήτης, επειδή το 1854 είχαν αποκηρύξει την ελληνική εθνικότητά τους και έκαψαν τα ελληνικα τους διαβατήρια μπροστά στον Χουσνή Πασά. Σε αντικατάσταση αυτών έπαιρναν ένα έγγραφο κίτρινου χρώματος (που είχε το χρώμα του θειαφιού) και με αυτό δηλωνόταν η νέα τους εθνικότητα.

4. Οι Κρητικοί τον αποκαλούσαν πασά εξαιτίας των βαθύτατων φιλοτουρκικών του αισθημάτων και της προδοτικής πολιτικής που εφάρμοζε παίρνοντας δύναμη από την οθωμανική εξουσία, της οποίας ήταν τυφλός υπηρέτης. Χαρακτηρίστηκε ως «ἀνας ἀκ τἀν πρώτων καὶ μεγάλων προδοτἀν τἀς πατρίδος».

Η κρητική συμμετοχή στον μακεδονικό αγώνα

του Σταύρου Φωτάκη*

Ο Μακεδονικός Αγώνας είναι ένα τεράστιο κεφάλαιο της νεώτερης ελληνικής ιστορίας και η ευτυχής έκβασή του υπήρξε τεράστιας εθνικής σημασίας για το γένος των Ελλήνων, γιατί η Μακεδονία αποτελούσε από αρχαιοτάτων χρόνων τη ραχοκοκαλιά των ελληνικών χωρών, όπως αποτελούσε τη ραχοκοκαλιά και της νεώτερης Μεγάλης Ελλάδας των δύο Ηπείρων και των πέντε Θαλασσών, όπως την οραματίστηκε ο Μέγας Εθνάρχης του γένους μας, Ελευθέριος Βενιζέλος, που θα πει αργότερα: «Εθνικοί λόγοι επιβάλλουν ο Μακεδονικός Αγών να γίνει το Ευαγγέλιον της ελληνικής φυλής … Αξίζει να στεφανωθεί ο αμυντικός εθνικός εκείνος Αγώνας, ο οποίος έσβησε την ντροπήν του 1897, διότι με το παράδειγμα των ηρωικών εθελοντών εξύπνισε και ενθάρρυνε ολόκληρο το αποθαρρυμένον έθνος». Για την οικονομία του χρόνου, θα αναφερθούμε μόνο στην κρητική παρουσία και συμμετοχή, που υπήρξε όχι μόνο η πολυανθρωπότερη, αλλά και η ουσιαστικότερη από άποψη εμπειροπόλεμων αγωνιστών, και επομένως αποφασιστικής σημασίας στην έκβαση αυτού του αγώνα.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΡΗΤΕΣ ΠΟΥ ΘΥΣΙΑΣΤΗΚΑΝ ΣΤΑ ΙΕΡΑ ΧΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Οι Κρήτες εκείνης της εποχής, φωτισμένοι ακόμη από τη λάμψη του Αρκαδίου, δεν ήταν μόνο οι πιο εμπειροπόλεμοι αγωνιστές, από τις αλλεπάλληλες επαναστάσεις των κατά των Τούρκων, αλλά διεκρίνοντο για το υψηλό εθνικό τους φρόνημα και τη φιλοπατρία τους, ιδεώδη που είχαν σφυρηλατηθεί κατά τους πολύχρονους αγώνες για την ανεξαρτησία και την ελευθερία τους και είχαν εδραιωθεί στη συνείδηση και στη σκέψη τους.

Δεν είναι τυχαίο πως, στην αρχή ακόμη, πριν ξεσπάσει ο Μακεδονικός Αγώνας, ο Γερμανός Καραβαγγέλης Αρχηγός, γράφει στον πρωθυπουργό Ζαΐμη: «Στείλε μου πενήντα άντρες. Πενήντα όμως Κρητικούς, να ενωθούν με τους αγέρωχους καπεταναίους Στρεμπενιώτη και Κώττα, για ν' αντιμετωπίσουν τις βουλγαρικές ορδές». Για σκεφτείτε για τι άντρες μιλούμε, όταν μόλις πενήντα ήταν αρκετοί για να κατατροπώσουν τις ορδές των Βουλγάρων!

Τα κρητικά εθελοντικά σώματα, τα πολυπληθέστερα όλων, καταφθάνουν πρώτα για να συνδράμουν τον μακεδονικό Αγώνα. Γιατί άραγε; Λίγοι στίχοι του προικισμένου και φωτισμένου ηγέτη Μακεδονομάχου Παύλου Γύπαρη δίδουν την απάντηση. Ακούστε τους:

Αχ, όποιος έζησε σκληρά, σ' αγέρα σκλαβωμένο,
κι έφαγε μ' αίμα το ψωμί και δάκρυα ζυμωμένο,
όποιος της μαύρης της σκλαβιάς δοκίμασε τον πόνο,
σκλαβιά και πόνος τι θα πει, εκείνος ξέρει μόνο.

Τούτος ο προαιώνιος κληρονομικός έρωτας των Κρητικών για τη λευτεριά ήταν η κινητήρια δύναμη που τους έσπρωξε να σπεύσουν να βοηθήσουν τους αδελφούς Μακεδόνες να την αποκτήσουν.

Τρεις χιλιάδες, οι μισοί δηλαδή απ' όσους πήραν μέρος σε τούτο τον υπέρτατο αγώνα, ήταν οι Κρητικοί, από τους οποίους οι επτακόσιοι πότισαν με το τίμιο αίμα τους τη μακεδονική γη κι έμειναν στα σπλάχνα της, για να ριζώσει, ν' ανθίσει και να καρπίσει το δέντρο της λευτεριάς, όταν η ίδια η πατρίδα τους δεν είχε βρει ακόμη το δρόμο της απόλυτης ελευθερίας κι εμάχετο ακόμη για ανεξαρτησία κι αυτοδιάθεση. Ένωση ή θάνατος ήταν τότε το σύνθημα στους κρητικούς αγώνες.

Από τους τρεις Γενικούς Αρχηγούς του Μακεδονικού Αγώνα μόνο ο ένας δεν ήταν Κρητικός: Ο Παύλος Μελάς, το γενναίο τούτο παλικάρι από την Παλιά Ελλάδα, με το ψευδώνυμο Καπετάν Ζέζας.

Ο Γεώργιος Κατεχάκης, με το ψευδώνυμο Καπετάν Ρούβας, ήταν από το Ηράκλειο Κρήτης, κι ο Γεώργιος Τσόντος, με ψευδώνυμο Καπετάν Βάρδας, από τ' Ασκύφου Σφακίων.

Από τους είκοσι πολίτες αρχηγούς, οι δεκατέσσερις ήταν Κρητικοί, κι από τους ογδόντα δύο σημαιάρχες, οι δεκαεννέα πάλι Κρητικοί.

Ο Μακεδονικός Αγώνας στηρίχτηκε από τους Κρητικούς σαν δικός τους αγώνας, γι' αυτό βλέπουμε μια τόσο μεγάλη συμμετοχή όχι μόνο σε απλούς αγωνιστές, αλλά ιδιαίτερα σε εμπειροπόλεμα στελέχη αυτού του αντάρτικου που ουσιαστικά διεξήγε τούτο τον αγώνα.

*Τέως πρ. του Συλλόγου Κρητών Ηλιούπολης

Κι ο πρώτος μη Μακεδόνας που έπεσε στο πεδίο της τιμής Κρητικός ήταν. Ο Γεώργιος Σεϊμένης, που για τον δι' αποκεφαλισμού φρικτό θάνατό του θρυλούνται πολλά. Ότι δηλαδή, η κομμένη κεφαλή του έφτυνε κατάμουτρα τους κομιτατζήδες, που τρομαγμένοι από το υπερφυσικό τούτο φαινόμενο, ετράπησαν σε φυγή και δεν ξαναπολέμησαν.

Συμπληρώθηκε ήδη φέτος ένας ολόκληρος αιώνας από τότε που οι Κρήτες σταυραετοί πέταξαν από τις κορφές του Ψηλορείτη και της Μαδάρας, στα βουνά του Μοριχόβου και της Μπελκαμένης, να κυνηγήσουν, να διώξουν και να εξοντώσουν τα λογιώ λογιώ μυαρά, που 'χαν πέσει να κατασπαράξουν την ελληνική μακεδονική γη.

Η λαϊκή μούσα δεν παρέλειψε το χρέος της να υμνήσει τους Κρήτες Μακεδονομάχους με τους παρακάτω στίχους:

Για τον Γύπαρη: Του Μοριχόβου τα βουνά ρωτούν της Μπελκαμένης
ποιος είν' αυτός που πέρασε με το σπαθί στη χέρα;
Διαβαίνει όρη και βουνά, γκρεμούς και μονοπάθια
λειβάδια και νεροσυρμές κι ο κόσμος τονε τρέμει
Το βήμα ντου ναι δέκα οργυές, το πήδημα σαράντα
κι όντε λιγάκι βιάζεται χάμε στη γης δε 'γγίζει
Είν' ο Παυλής ο Γύπαρης ...

Για τον Τσόντο: Μεριάστε ο Βάρδας να διαβεί να πάει στο Μοναστήρι
κει πού' ν ο πόλεμος χαρά κι η μάχη πανηγύρι ...

Για τον Κατεχάκη: Οι σφαίρες δε σε τρόμαζαν γιατί 'σουν αντρειωμένος
ήσουν σεμνός κι αντρόπιαστος, απ' όλους διαλεγμένος

Για το Βολάνη: Δόξα σε σένα Αρχηγέ των Λάκκων το καμάρι
όπου πολέμας όρθιος με θάρρος και με χάρη ...

Για το Νταφώτη: Νταφώτη μου ατρόμητε πετάξ' από τον Άδη
και βάλε κάθε Βούλγαρο κομιτατζή σημάδι.

Και τόσοι άλλοι ατελείωτοι στίχοι με τους οποίους η κρητική λαϊκή μούσα υμνολόγησε τους αείμνηστους Κρήτες Μακεδονομάχους. [ ]

Η χρονική περίοδος της Κρητικής Πολιτείας (1898 - 1913) υπήρξε λαμπρή και πολλοί την παραλληλίζουν με τη χρυσή εποχή του αρχαίου βασιλιά Μίνωα, διότι αφ' ενός είναι το ορόσημο για το τέλος της τουρκικής κατοχής στο νησί μας, με την απομάκρυνση και του τελευταίου Οθωμανού στρατιώτη, και αφ' ετέρου, επειδή ολόκληρη η Μεγαλόνησος μετατράπηκε τότε σε ένα απέραντο εργοτάξιο προόδου.

Αποτέλεσμα αυτής της ευλογημένης αλλαγής ήταν: Να ανέλθει το βιωτικό επίπεδο του λαού. Να γεμίσουν χρυσά νομίσματα τα δημόσια ταμεία. Να θεσπισθούν νόμοι τόσο λαμπροί, ώστε να τους αντιγράψει αργότερα το ελληνικό κράτος. Να λειτουργούν οι δημόσιες υπηρεσίες κατά τρόπο υποδειγματικό. Να οργανωθούν άψογα στρατός και χωροφυλακή.

Η Κρητική Πολιτεία υπήρξε (κατά γενική εκτίμηση και ομολογία) μία ξεχωριστή περίοδος προόδου και ευημερίας του νησιού μας. Διάφορες αιτίες συνέτειναν σ' αυτό. Μια από τις βασικές ήταν η φωτεινή παρουσία του Ελευθέριου Βενιζέλου.

Κι όμως, οι Κρητικοί δεν έμεναν ευχαριστημένοι από τον παράδεισο εκείνο. Διότι στο βάθος της ψυχής τους, στο βάθος της καρδιάς και του μυαλού τους, έμενε απαρασάλευτη η ίδια πάντα λαχτάρα: η ένωση της Κρήτης με τη μητέρα Ελλάδα.

Όταν στις 9 Δεκεμβρίου 1898 έφτασε στην Κρήτη ο πρίγκιπας Γεώργιος, ο λαός τον υποδέχτηκε με ουρανομήκεις ζητωκραυγές. Τον ονόμασαν «αρραβώνα» του μελλοντικού «γάμου», που δεν θα ήταν βέβαια άλλος από την πολυπόθητη ένωση. Όλοι οι Κρητικοί πίστευαν ότι η περίοδος της Κρητικής Πολιτείας ήταν ένα μεταβατικό στάδιο προς την τελική φάση. Κι αυτή η ονειρεμένη τελική φάση ήταν, βέβαια, η ένωση. Η ένωση που έλαμπε σαν μαγικό όραμα. Που στο όνομά της είχαν γίνει αλλεπάλληλες επαναστάσεις στην Κρήτη κι είχαν χυθεί ποταμοί αίματος.

Παρά λοιπόν την ωραία λύση της αυτονομίας, παρά την εντυπωσιακή άνοδο του βιωτικού επιπέδου, την άνετη ζωή, την ευνομία και την τάξη που επικρατούσε, ο πόθος των Κρητικών για ένωση με την Ελλάδα ήταν διαρκής, έντονος, άσβεστος.

Αυτό ακριβώς μας βεβαιώνουν τα αλλεπάλληλα διαβήματα, κινήσεις, κινήματα και ένοπλες εξεγέρσεις των προγόνων μας. Θα αναφερθούμε σε όλα αυτά περιληπτικά αμέσως μετά (με τρόπο τηλεγραφικό, από έλλειψη χρόνου).

Το παράξενο που θα θελα να προτάξω είναι το εξής: Ακόμη και ο ύπατος αρμοστής πρίγκιπας, τον Σεπτέμβριο του 1900 (οπότε πραγματοποίησε το πρώτο του ταξίδι στην Ευρώπη), υπέβαλε ***υπόμνημα*** και ζη-

Οι ενωτικές κινήσεις κατά την Κρητική Πολιτεία

Δεκαετία 1898-1908

του Πάρι Κελαϊδή

τούσε από τις Μεγάλες Δυνάμεις την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

Ας αφήσουμε όμως τον πρίγκιπα (μια και οι Μεγάλες Δυνάμεις του απάντησαν βέβαια αρνητικά), για να αναφερθούμε σε άλλες κινήσεις, που υπογραμμίζουν την άσβεστη φλόγα των ντόπιων για ένωση.

Τον Μάιο του 1901 η κρητική βουλή με ψήφισμά της ζήτησε από τις Μεγάλες Δυνάμεις «την εκπλήρωσιν των νομίμων πόθων του Κρητικού Λαού, που είναι η Ένωσίς του μετά της Ελλάδος. Αυτή ήταν και είναι το τέρμα και ο σκοπός των αγώνων και των παθημάτων όλων ανεξαρτήτως την Κρητών». Πρόεδρος της κρητικής βουλής ήταν τότε ο παλιός καπετάνιος της επανάστασης του 1866-69, Εμμανουήλ Σκαλίδης.

Παρόμοια ψηφίσματα εξέδωσαν όλα τα δημοτικά συμβούλια του νησιού. Αλλά το ίδιο είχε ζητήσει και ο λαός απευθείας, σε πολυάριθμες συγκεντρώσεις. Κι αυτή τη φορά όμως η απάντηση των Μεγάλων Δυνάμεων ήταν ευγενική, διπλωματική και κατηγορηματικώς αρνητική.

Δύο χρόνια αργότερα, δηλαδή στα 1903, το αίτημα για ένωση επαναλήφθηκε από την κρητική βουλή. Τότε, ήταν πρόεδρός της ο επίσης γνωστός καπετάνιος της επανάστασης του 1866 Αναγνώστης Γογονής. Το ψήφισμα ανέφερε μεταξύ άλλων:

«Επειδή πάντες οι περί Ελευθερίας αγώνες της Κρήτης νόμιμον σκοπόν έχουν αείποτε την Ένωσιν αυτής μετά της Ελλάδος ...

Διά ταύτα, η Βουλή της Κρήτης ικετεύει τας Προστάτιδας Δυνάμεις ίνα ευδοκήσωσι και ακούσωσι την δικαίαν παράκλησιν του Κρητικού Λαού, συμπληρούσαι το ευγενές και φιλάνθρωπον αυτών έργον, διά της ενώσεως της νήσου μετά της Ελλάδος».

Παράλληλα ο λαός, με πάνδημες διαδηλώσεις, ζητούσε την εθνική αποκατάσταση.

Επειδή και πάλι είχαμε αρνητική απάντηση από τις Μεγάλες Δυνάμεις, τον Απρίλιο του 1904 γίνεται μια κίνηση με επικεφαλής τον επίσης γνωστό καπετάνιο επαναστάσεων Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη, η οποία όμως σβήνει γρήγορα.

Τον Ιούλιο του ίδιου έτους (1904), στους Λάκκους Κυδωνίας, οι Κρητικοί με επικεφαλής τους αδελφούς Μαλινδρέτους και με την υποστήριξη του Κωνσταντίνου Μάνου, κατεβάζουν την κρητική σημαία. Υψώνουν την ελληνική. Και μαζί την επιγραφή, «Ζήτω η Ένωσις».

Ακολουθεί τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου οργάνωση πολλών συλλαλητηρίων και λαοψηφισμάτων για την ένωση.

Φτάνουμε τώρα στα 1905. Στο Θέρισσο. Οι ένοπλοι Κρητικοί, με αρχηγό τον Ελευθέριο Βενιζέλο, διακηρύττουν με ψήφισμα ότι: «Ο Κρητικός λαός, συνελθών εις πάνδημον συλλαλητήριον εν Θερίσσω Κυδωνίας σήμερον την ΙΙ Μαρτίου, κηρύττει ενώπιον Θεού και ανθρώπων την πολιτικήν αυτού Ενωσιν μετά του Βασιλείου της Ελλάδος, εις μίαν αναίρετον, ελευθέραν και συνταγματικήν Πολιτείαν».

Ψηφίσματα με το αυτό περιεχόμενο εκδόθηκαν τότε σε ολόκληρη τη Κρήτη. Η βουλή του νησιού μας (πρόεδρος ο επίσης παλιός καπετάνιος κρητικών επαναστάσεων Αναγνώστης Μάντακας) κήρυξε την ένωση.

Δεν πέρασαν ούτε σαράντα οκτώ ώρες και οι Μεγάλες Δυνάμεις απέρριπταν και πάλι το αίτημα των Κρητικών. Η απόρριψη ήταν λακωνική: «Υπό τας παρούσας περιστάσεις, δεν είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το πολιτικόν καθεστώς της νήσου Κρήτης».

Αλλά και τα επόμενα χρόνια, 1906 και 1907, πέρασαν με αλλεπάλληλες εξεγέρσεις, ψηφίσματα της βουλής, συλλαλητήρια του λαού. Ένα ήταν πάντα το αίτημα: Ένωσις. Μία η απάντηση των Μεγάλων Δυνάμεων: Όχι.

Και έφτασαν οι λεγόμενες Προστάτιδες Δυνάμεις να ρίψουν κανονιοβολισμούς εναντίον των Κρητικών που είχαν επαναστατήσει. Και να συγκρουστούν σε πολύνεκρες μάχες μαζί τους. Κι όλα αυτά, μόνο και μόνο επειδή η θυγατέρα επιζητούσε να φτάσει στην αγκαλιά της μάνας της. Βέβαια, οι πάντες γνώριζαν ότι η απάνθρωπη άρνηση υπέκρυπτε συμφέροντα αυτών των ίδιων των Δυνάμεων.

Στο μεταξύ, ο πρίγκιπας Γεώργιος, είχε αντικατασταθεί από τον Ζαΐμη, χωρίς όμως να αλλάξει το παραμικρό σχετικά με το θέμα της ένωσης. Και κάτι άλλο σημαντικό: όποτε μπορούσαν οι Κρητικοί, υπέστελλαν τη σημαία της πολιτείας τους και την αντικαθιστούσαν με την ελληνική. Κίνηση που εξόργιζε τις Μεγάλες Δυνάμεις.

** Επίτιμου Προέδρου της Ένωσης Σφακιανών*

Από όταν ήλθε στην Κρήτη ο πρίγκιπας (1898) μέχρι το 1908, είχαν περάσει δέκα χρόνια. Δέκα χρόνια αγώνων και προσπαθειών για να λήξει η παρένθεση της Κρητικής Πολιτείας και να πραγματοποιηθεί η πολυπόθητη ένωση.

Θα συνεχιζόταν βέβαια και πέραν της δεκαετίας ο αγώνας των Κρητικών. Ένα όμως ιστορικό γεγονός συντόμευσε τα πάντα. Στις 23 Σεπτεμβρίου 1908, η Βουλγαρία ανακηρύσσεται βασίλειο. Οι Κρητικοί θεωρούν το γεγονός αυτό ευκαιρία γενικότερης ανακατάταξης για να κηρύξουν κι εκείνοι, μέσα στο ίδιο 24ωρο, ένωση με την Ελλάδα.

Δημιουργείται λοιπόν στο νησί μας ένας πατριωτικός πυρετός. Πρωτοστατεί ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο οποίος συντάσσει προκηρύξεις που κυκλοφορούν την ίδια ημέρα. Οι εφημερίδες τυπώνουν παραρτήματα. Από χωριά, μπαίνουν στις πόλεις ένοπλοι καβαλάρηδες και πεζοί. Μόνο στο Πεδίον του Άρεως, στα Χανιά, συγκεντρώνεται ένα πλήθος 12.000 ανθρώπων, τους οποίους διακατέχει ασυγκράτητος ενθουσιασμός.

Ψηφίσματα που εγκρίνει ο λαός της Κρήτης κηρύττουν την ένωση. Καλούν τον βασιλιά να αναλάβει τη διακυβέρνηση του νησιού.

Η μία ενέργεια διαδέχεται την άλλη προκειμένου να ισχυροποιηθεί η ένωση. Υποστέλλεται επισήμως η σημαία της Κρητικής Πολιτείας και γίνεται έπαρση της ελληνικής. Η κυβέρνηση Κρήτης δίδει τον όρκο του ελληνικού κράτους. Ακολουθούν αμέσως οι ορκωμοσίες της κρητικής βουλής, του στρατού της Μεγαλονήσου, της χωροφυλακής, των δημοσίων υπαλλήλων, των δικαστών. Με διατάγματα καθιερώνεται η χρήση στην Κρήτη γραμματοσήμων και χαρτοσήμων που αναγράφουν τις λέξεις «Ελλάς» ή «Ελληνικόν Βασίλειον».

Επίσης, την επίσημη εφημερίδα της Κρητικής Πολιτείας, όπου δημοσιεύονταν οι νόμοι της κυβέρνησης του νησιού μας, τη μετονόμασαν. Έθεσαν στην κορυφή της πρώτης σελίδας τον ελληνικό θυρεό κι από κάτω έγραψαν: «Βασίλειον της Ελλάδος - Παράρτημα της Κυβερνήσεως εν Κρήτη». Τάχατες δηλαδή ότι η Ένωση ήταν γεγονός και ότι οι νόμοι, τα διατάγματα κ.λπ. του νησιού μας θα δημοσιεύονταν στο εξής στην εφημερίδα της ελληνικής κυβέρνησης, αλλά «στο Παράρτημα Κρήτης». Αυτή τη φορά οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν αντέδρασαν ακαριαία όπως άλλοτε.

Αυτή υπήρξε η δεκάχρονη πορεία του Κρητικού λαού, από την Κρητική Πολιτεία προς την ένωση. Κι αυτό υπήρξε το ενωτικό κίνημα του 1908. Όχι βέβαια ότι η πολυπόθητη ένωση συντελέστηκε τότε. Χρειάστηκε μια ακόμη πενταετία προσπαθειών. Αλλά με το ενωτικό κίνημα του 1908 σφραγίστηκε η ένωση. Και δεν έμεναν πια παρά τα διαδικαστικά. Αλλά κυρίως απέμενε να βελτιωθούν οι διεθνείς συγκυρίες.

Μετά την κήρυξη της «ενώσεως» και την κατάργηση της αρμοστείας από τους Κρήτες τον Σεπτέμβριο του 1908, που ακολούθησε την επανάσταση των Νεοτούρκων, η ελληνική σημαία υψώθηκε στο φρούριο του Φιρκά, τη δε προσωρινή διακυβέρνηση της Κρήτης είχε αναλάβει πενταμελής επιτροπή, στην οποία μετείχε και ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Προς στιγμήν απειλήθηκε ελληνοτουρκικός πόλεμος, παρ' όλο που η κυβέρνηση Θεοτόκη τηρεί «άψογη στάση», άγημα δε ναυτών των προστάτιδων δυνάμεων κατέρριψε τον ιστό της σημαίας.
Η εξελικτική διαδικασία προς την ενωτική λύση του κρητικού ζητήματος, ακόμη και μετά την αποχώρηση των ευρωπαϊκών στρατευμάτων (1908) και την ολοκλήρωση της αυτονομίας, ερχόταν να υπογραμμίσει την αναπόσπαστη σχέση του με το γενικότερο πρόβλημα της Βαλκανικής και την ισορροπία στην ανατολική Μεσόγειο.

Μετά τη διάψευση της μακρόχρονης προσδοκίας του Ελευθέριου Βενιζέλου ότι το τέλος του καθεστώτος της στρατιωτικής παρουσίας στην Κρήτη θα καθιστούσε δυνατή την επιβολή της ενώσεως, εκτίμησε και δήλωσε ότι το κρητικό ζήτημα ήταν ήδη θέμα στρατιωτικής ισχύος. Μέχρις όμως το ελεύθερο βασίλειο να εξισορροπήσει τις τουρκικές πιέσεις, όφειλε να μην οξυνθούν οι σχέσεις με την Πύλη, η οποία δεν είχε διερρηγμένες σχέσεις με τις προστάτιδες δυνάμεις. Αυτός ήτανε και ο βασικός λόγος της αντιθέσεώς του στη διατήρηση της ελληνικής σημαίας πάνω στον ιστό του φρουρίου του Φιρκά, μετά την κατηγορηματική αντίθεση των προστάτιδων δυνάμεων, αλλά και στον εξαναγκασμό των μουσουλμάνων βουλευτών, μετά τις εκλογές για την κρητική εθνοσυνέλευση τον Μάρτιο του 1910, να δώσουν όρκο πίστεως προς τον Έλληνα βασιλιά. Απέναντι δε στην αδυναμία της ελληνικής κυβερνήσεως να δώσει λύση, και στην υπόδειξή της για προσαρμογή στις απόψεις των προστάτιδων δυνάμεων, που απείλησαν στρατιωτική κατάληψη της Κρήτης σε περίπτωση εξαναγκασμού των βουλευτών μουσουλμάνων να δώσουν όρκο, ο Βενιζέλος, ως πρόεδρος της προσωρινής κυβερνήσεως, εξέφραζε την ίδια αντίληψη. «Πάσα πολιτική πλην της υποκύψεως εις τας αξιώσεις των δυνάμεων θα ήτο πολιτική αυτοκτόνος», τόνιζε στις 29-6-1910 από το βήμα της συνελεύσεως και κατέληγε: «Η κυβέρνησις, γνωρίζουσα ότι ο εθνικός ημών αγών δεν είναι δυνατόν να λήξει αισίως, ουδέ μετά αρτίαν στρατιωτικήν παρασκευήν του Ελευθέρου Βασιλείου, εφ' όσον δε συνέτρεχε και η ευμένεια των δυνάμεων, έθηκε ως βάσιν της πολιτικής της ότι δεν έπρεπε να πραχθή, όπερ ηδύνατο να αποξενώση τον κρητικόν λαόν της ευμενείας ταύτης». Η κρητική συνέλευση βέβαια δεν παρέλειψε να εκφράσει, σε ειδικό υπόμνημα, τις ζωηρές επιφυλάξεις της για τη χρήση του όρου «κυριαρχικά δικαιώματα» στην τελευταία ανακοί-

Η πορεία προς την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα και

Η επίσημη ανακήρυξη της 1-12-1913

του Στυλιανού Χ. Ψαρρού

νωση των Δυνάμεων, υπενθυμίζοντας ότι επί δεκατρία χρόνια γινόταν αναφορά σε μόνη την «επικυριαρχία του σουλτάνου».

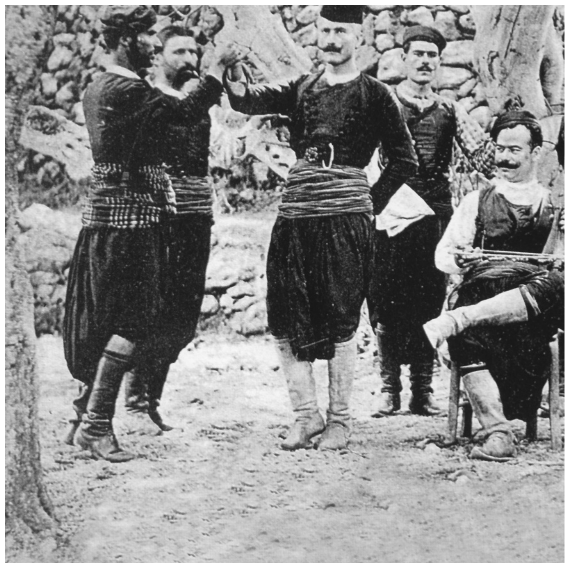
Εδώ βέβαια θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η πολιτική μεγαλοφυία και η επαναστατική δράση του Ελευθέριου Βενιζέλου στην Κρήτη τον είχαν καταστήσει προσωπικότητα μεγάλης ακτινοβολίας και ήταν η εποχή που στην Ελλάδα χρειαζόταν ένας ηγέτης για την ανασύνταξη του έθνους, όπως το οραματιζόταν ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος κι η επανάσταση του 1909. Γι' αυτό κρίθηκε ο πιο κατάλληλος ο Ελευθέριος Βενιζέλος και κλήθηκε από τον Στρατιωτικό Σύνδεσμο στην Αθήνα, όπου έφτασε στο τέλος του 1909, ως διαιτητής ανάμεσα στους «επαναστάτες», το στέμμα και τα κόμματα. Εισηγείται τη συγκρότηση υπηρεσιακής κυβέρνησης για εκλογές αναθεωρητικής βουλής και ξαναγυρνά στην Κρήτη, όπου αναδεικνύεται πρόεδρος της Ελληνικής Συνελεύσεως των Κρητών και πρωθυπουργός της Κρητικής Πολιτείας, τον Απρίλιο του 1910. Στις εκλογές του 1910, όντας στην Ελβετία, εκλέγεται βουλευτής στην Αθήνα.

Επιστρέφει στην Κρήτη, παραιτείται από πρωθυπουργός και έρχεται στην Αθήνα (Σεπτέμβριος 1910). Παρουσιάστηκε σε μεγαλειώδη συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος, ανέλαβε αρχηγός του νέου κόμματος Φιλελευθέρων και έλαβε από τον Γεώργιο Α΄ την εντολή σχηματισμού κυβερνήσεως (Οκτώβριος 1910). Διέλυσε τη βουλή, διενήργησε εκλογές αναθεωρητικής βουλής (Δεκέμβριος 1910), και το κόμμα του κυριάρχησε, όπως θριάμβευσε και στις εκλογές, τον Μάρτιο του 1911, που έγιναν σύμφωνα με το νέο σύνταγμα του 1911. Στη συνέχεια προγραμματίζει το όνειρο της Μεγάλης Ιδέας και αναδιοργανώνει τη χώρα και τον στρατό της, δεν φεύγει δε ποτέ από τους οραματισμούς του η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

Ο Βενιζέλος γνώριζε πολύ καλά ότι η εκβιαστική πίεση της Τουρκίας, προς μια Ελλάδα στρατιωτικά απαράσκευη και απομονωμένη, όσο και των ευρωπαϊκών δυνάμεων, ιδιαίτερα ευαίσθητων στη διατήρηση της ισορροπίας στα Βαλκάνια και στην Εγγύς Ανατολή, επιδρούσε ανασταλτικά στην αυτοδιάθεση του κρητικού λαού.

Στην αδυναμία του να λύσει το κρητικό ζήτημα, προστέθηκε τότε και η άκαμπτη απόφαση των Κρητών βουλευτών να μετάσχουν στις εργασίες του ελληνικού κοινοβουλίου, που πίστευαν ότι μετά τη μονομερή κήρυξη της ενώσεως το 1908 θα συνέβαλλαν στην τυπική επικύρωσή της και θα εκβίαζαν τελικά τη διεθνή αναγνώριση.

Με πόνο ψυχής ο Βενιζέλος αντέταξε κατηγορηματική άρνηση, διαβλέποντας ότι η είσοδος Κρητών βουλευτών στη βουλή, που αξίωναν να παρεδρεύσουν στη συνεδρίαση της 19-5-1912, θα αποτελούσε αιτία πολέμου

με την Τουρκία, και ανέβαλε τη συνεδρίαση για την 1-10-1912. Στη συνέχεια, διαπιστώνοντας τις επεκτατικές και εθνικιστικές διαστάσεις που έπαιρνε το κίνημα των Νεοτούρκων, αναγκάζεται να δηλώσει: «Αν οι Νεότουρκοι επιμένουν να ακολουθούν έναν εθνικισμόν ολέθριον για τη χώρα τους, αν μας καταδιώκουν, αν μας κακομεταχειρίζονται, τότε η συμφωνία θα καταστεί αναγκαία μεταξύ των Ελλήνων και των σλαβικών λαών. Ως προς εμέ, δεν έχω καμία έχθρα κατά των Σέρβων και των Βουλγάρων. Είμαι έτοιμος, ενώπιον κοινού κινδύνου, να τείνω προς αυτούς την χείραν».

Είναι προφανές από τα λόγια αυτά του Βενιζέλου ότι σήμαινε πλέον η ώρα για την έναρξη του πρώτου Βαλκανικού Πολέμου. Οι μεγάλες δυνάμεις, που ήταν πλέον ενήμερες για τις προπαρασκευαστικές του πολέμου αυτές πράξεις, τήρησαν τελείως αρνητική στάση και με διάβημά τους προς την Αθήνα, Σόφια και Βελιγράδι, δήλωναν κατηγορηματικά ότι δεν θα επέτρεπαν σε καμία περίπτωση, έστω και μετά τυχόν νικηφόρο έκβαση του πολέμου, τη μεταβολή του εδαφικού καθεστώτος στον βαλκανικό χώρο. Αλλά οι λαοί των χριστιανικών κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου είχαν λάβει αμετάκλητη απόφαση να διεκδικήσουν στο πεδίο της μάχης τα εθνικά δίκαιά τους.

Με τη μεγάλη διορατικότητά του, ο Ελευθέριος Βενιζέλος δεν ήταν δυνατόν να αφήσει ελεύθερο το θέατρο του πολέμου στους Σέρβους και τους Βουλγάρους, γιατί, αν νικούσαν μόνοι τους την Τουρκία, θα καταλάμβαναν τις βόρειες επαρχίες μας μια για πάντα, οπότε και πρωτοστάτησε στη σύναψη της συμμαχίας.

Ο πόλεμος άρχισε στις 25 Σεπτεμβρίου 1912 με κή-

*Δικηγόρου,
τέως πρ. Συλλόγου
Κρητών Επιστημόνων

ρυξή του από το Μαυροβούνιο κατά της Τουρκίας. Στις 30 Οκτωβρίου 1912 εισήλθαν στον πόλεμο η Ελλάδα, η Σερβία και η Βουλγαρία. Στη διάρκεια του πολέμου αυτού η Κρήτη, καίτοι αυτόνομη, συνεισέφερε τη μερίδα του λέοντος σε εθελοντικά σώματα, εβδομήντα επτά (77), που επισήμως αποκλήθηκαν «πρόσκοποι». Αυτοί οι εθελοντές ναι μεν δεν κατετάγησαν ως στρατιώτες, αλλά, υπό ορισμένους αξιωματικούς ή ιδιώτες οπλαρχηγούς, ανέλαβαν πολλές δύσκολες αποστολές, «συχνάκις συμπολεμήσαντες και ενισχύσαντες τον τακτικό στρατό», όπως αναφέρει σχετική έκθεση του Γ.Ε.Σ. Η αναμέτρηση κατέληξε σε ήττα της Τουρκίας και ο πόλεμος τερματίστηκε με τη Συνθήκη του Λονδίνου (19-5-1913), με την οποία η Τουρκία έχανε τα νησιά του Αιγαίου και όλα τα

ευρωπαϊκά εδάφη της τα κείμενα δυτικότερα της γραμμής του Αίνου - Μήδειας. Από κει και πέρα, μέχρι 14 χιλιόμετρα ανατολικά της Θεσσαλονίκης, ολόκληρη η περιοχή τέθηκε υπό βουλγαρική κατοχή.

Η βουλγαρική όμως επεκτατική πολιτική, που παρά την έξοδο της Βουλγαρίας στο Αιγαίο, εποφθαλμιούσε τη Θεσσαλονίκη και σερβικά εδάφη, τράχυνε τις σχέσεις της Βουλγαρίας με τους πρώην συμμάχους της και σημειώθηκαν πολλά συνοριακά επεισόδια, που οδήγησαν στον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

Με πρωτοβουλία του Ελευθέριου Βενιζέλου συνήφθη συμμαχία μεταξύ Ελλάδος - Σερβίας και Μαυροβουνίου, κατά της Βουλγαρίας. Οι πολεμικές επιχειρήσεις άρχισαν στις 15-6-1913. Οι Βούλγαροι εισβάλλουν στα σερβικά εδάφη, αλλά συγκρατούνται από τους Σέρβους στη μάχη της Μπρεγκάλνιτσας (19-26 Ιουνίου 1913). Επειδή στη συνέχεια οι επιχειρήσεις ατόνησαν, έριψαν οι Βούλγαροι το μεγαλύτερο μέρος των δυνάμεών τους κατά των Ελλήνων και της Θεσσαλονίκης. Αλλά οι Έλληνες, με θυελλώδη αντεπίθεσή τους και με επικεφαλής τους τον θρυλικό Σφακιανό στρατηγό Εμμανουήλ Μανουσογιαννάκη, τους συνέτριψαν στη μάχη του Κιλκίς-Λαχανά. Η δε ελληνική στρατιά, κινηθείσα προς βορράν και μετά από σκληρές μάχες, έφτασε στα στενά της Κρέσνας (15-17 Ιουλίου 1913). Η Τουρκία επωφελήθηκε και κήρυξε τον πόλεμο κατά της Βουλγαρίας και κατέλαβε την Αδριανούπολη. Η δε Ρουμανία, χωρίς κήρυξη πολέμου, εισέβαλε στο βουλγαρικό έδαφος και στις 18 Ιουλίου τα ρουμανικά στρατεύματα ευρέθησαν 30 χλμ. βόρεια της Σόφιας.

Ο πόλεμος τερματίστηκε με τη συνθήκη ειρήνης του Βουκουρεστίου, με την οποία η Βουλγαρία έχανε το μεγαλύτερο μέρος της Μακεδονίας, καταλαμβανόμενο από τους Σέρβους και τους Έλληνες. Η Δοβρουτσά παραχωρήθηκε στους Ρουμάνους και οι περιοχές Αδριανουπόλεως και Σαράντα Εκκλησιών επιστράφηκαν στην Τουρκία. Με την ξεχωριστή δε συνθήκη ειρήνης που υπογράφηκε κατόπιν μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας (14 Νοεμβρίου 1913), ο σουλτάνος παραιτήθηκε των κυριαρχικών δικαιωμάτων του επί της Κρήτης, η οποία προσαρτήθηκε στην Ελλάδα. Σημειώνουμε εδώ ότι από 14-2-1913, αγγλικό πολεμικό απόσπασμα που είχε αποβιβαστεί στη Σούδα, είχε αφαιρέσει τις σημαίες των προστάτιδων δυνάμεων και τη λευκοσιδηρά ημισέληνο.

Την 1η Δεκεμβρίου 1913, ο βασιλεύς Κωνσταντίνος και ο Ελευθέριος Βενιζέλος μετέβησαν στην Κρήτη, με τη συνοδεία μοίρας του ελληνικού στόλου, και μέσα σ' ένα παραλήρημα του ενθουσιώντος λαού, ύψωσαν με επίσημη τελετή την ελληνική σημαία στο φρούριο του Φιρκά των Χανίων. Έτσι, μετά από αιώνες σκληρής σκλαβιάς, η πολυβράβευτη Κρήτη βρισκόταν στην αγκαλιά της μητέρας Ελλάδος και γινόταν πραγματικότητα το όνειρο του εθνικού μας ποιητή Κωστή Παλαμά, όπως το εκφράζει στους συγκλονιστικούς στίχους του:

> Ω Κρήτη όπως ολόχαρη σε βλέπουν
> τα μάτια τα θεϊκά της φαντασίας
> άμποτε και τα μάτια τα δικά μας
> να σε δουν της ελεύθερης πατρίδας
> τρανή κορώνα.

Κρητική αυτονομία

Πώς να πείσεις για το αυτονόητο

του Μ. Εγγλέζου-Δεληγιαννάκη

www.metotoufekikaitilyra.wordpress.com

Αείμνηστε αρχηγέ Πετρονικόλα, απερχόμενος του κόσμου τούτου σήμερον με το μύχιον και πικρόν παράπονον, ότι δεν επέζησες να ιδείς πλήρες τετελεσμένον το έργον, το οποίον ήτο το μόνον σου όνειρον και υπέρ του οποίου τοσούτον ηγωνίσθης καθ' όλην σου την ζωήν, ήτοι την Ένωσιν της πατρίδος σου μετά της μητρός Ελλάδος, απερχόμενος, γενναίε πρόμαχε των δικαίων και της ελευθερίας της Πατρίδος σου, ανήγγειλον εις τας ιεράς σκιάς των συναγωνιστών σου, ότι το ευγενές και ποθητόν όνειρόν των δεν συνετελέσθη εισέτι, και ότι πιστοί και αφοσιωμένοι, ημείς οι απόγονοί των, εις το υπέρ της Ενώσεως πρόγραμμά των, θεωρούμεν ιερόν και απαράβατον καθήκον και έχομεν στερεάν και αμετάτρεπτον απόφασιν να υποστηρίξομεν και επιδιώξομεν παντί σθένει την πραγματοποίησιν του ονείρου των, ήτοι την Ένωσιν της Κρήτης μετά της μητρός Ελλάδος.

Αυτά τα λόγια περιέχονται στον επικήδειο που αποχαιρέτησε τη σωρό του Ασηγωνιώτη καπετάνιου Νικολάου Πετράκη το 1905. Ο ομιλητής Μάρκος Δεληγιαννάκης, νεώτερός του αγωνιστής και αργότερα ηπειρομάχος, απέδωσε έτσι με τον πιο γλαφυρό τρόπο τα συναισθήματα των Κρητών κατά το διάστημα της «ημιελευθερίας», όπως σε άλλη αποστροφή του ίδιου αποχαιρετισμού αποκαλούσε την περίοδο της αυτονομίας.

Σήμερα, οι σημαίες της επικυριαρχίας του σουλτάνου υψώνονται στους ιστούς αυτών που λησμονούν, αυτών που δεν ξέρουν, που δεν θυμούνται, που προτάσσουν το ατομικό βραχυπρόθεσμο μικροσυμφέρον απέναντι στο κοινό, μεσοπρόθεσμο συλλογικό. Προς αυτές αλληθωρίζουν κι άλλοι, ακάτεχοι και συνάμα απελπισμένοι, σε μια πατρίδα που έχει χάσει από καιρό το όραμα και την προωθητική ενοποιητική της δύναμη. Και τις εξελίξεις παρακολουθούν, κι όσο μπορούν διαμορφώνουν, ξένα συμφέροντα και δυνάμεις, κοντινές και μακρινές, με παρελθούσα ή/και επιθυμητή νέα παρουσία στο νησί.

Η Κρήτη είναι ελληνική

Από μόνη της η κατάφαση αυτή συνιστά ήττα. Αυτό που δεν έχει ξεκαθαρίσει είναι αν πρόκειται για ήττα σε μάχη ή σε πόλεμο. Όπως ήττα συνιστά η συγγραφή αυτού του κειμένου. Γιατί τα αυτονόητα δεν τα δηλώνεις. Ξεκινάς από αυτά και πας παραπέρα. Έτσι πήγαμε στη Μακεδονία, έτσι προσφέραμε έναν ηγέτη στην πατρίδα, καθιστάμενοι η αιχμή του ελληνικού δόρατος στην τελευταία φυγή προς τα εμπρός, που θάφτηκε τελικά στις στάχτες της Σμύρνης.

Σήμερα τα αυτονόητα είναι ζητούμενα σ' αυτό τον τόπο, σε όλους τους τομείς. Έτσι είναι και στο θέμα της Κρήτης. Θα αναγκαστούμε λοιπόν να κάνομε μια σύντομη αναφορά στο πώς εκδηλώθηκε η ελληνική ψυχή της Κρήτης ανά τους αιώνες, από τη στιγμή που αποκόπηκε από τον εθνικό κορμό του Βυζαντίου το 1204, μέχρι την επανένωσή της με την κρατική υπόσταση του νέου ελληνισμού, το 1913.

Με την παράδοση της Κρήτης στους Ενετούς το 1204, οι κάτοικοι του νησιού ξεκίνησαν την αντίσταση. Κι επειδή η Πόλη ήταν φραγκεμένη, στράφηκαν στη διάδοχη κρατική υπόσταση του ελληνισμού, την αυτοκρατορία της Νίκαιας. Ο αυτοκράτορας Ιωάννης Βατάτζης έστειλε πλοία και πολεμοφόδια, που δεν στάθηκαν αρκετά να αντιμετωπίσουν τη θαλασσοκράτειρα Βενετία, κατεγράφη όμως ποιοι ήταν με ποιους και ποιο σημείο αναφοράς είχαν οι Κρητικοί, ποιους θεωρούσαν αδέρφια τους. Η αυτοκρατορία της Νίκαιας αποτελούσε σημείο αναφοράς για όλο τον υπόδουλο ελληνισμό, αφού και οι υπόδουλοι της Μικράς Ασίας σ' αυτήν προσέβλεπαν, όπως μαρτυρούν χρονολογήσεις εικονογραφιών στην Καππαδοκία, με βάση τον βασιλεύοντα στη Νίκαια και όχι τον Σελτζούκο σουλτάνο που κατείχε την περιοχή.

Με την απελευθέρωση της Πόλης, ο Μιχαήλ Παλαιολόγος υποκίνησε επανάσταση στην Κρήτη και έκτοτε όλες οι επαναστάσεις κατά των Ενετών ήταν υποστηριζόμενες και σε συνεννόηση με την ανασυσταθείσα Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Όλες καταπνίγονται, ενώ οι Τούρκοι πλησιάζουν και οι Κρητικοί αποτυπώνουν στα τραγούδια τους τη μυθική διάσταση που έχει γι' αυτούς το Βυζάντιο:

Όντεν εθεμελιώνασιν οι άγγελοι την *Πόλη, απ' τ' Άγιον*
Όρος το *νερό κι από τη Χιο το χώμα*
κι απού την *Αντριανούπολη φέρνουν τα κεραμίδια...*

Παρακολουθούν με αγωνία την τουρκική προέλαση και πρώτοι αυτοί απ' όλους τους Έλληνες θρηνούν το κούρσος της Αντριανούπολης:

Τα χελιδόνια τση Βλαχιάς και τα πουλιά τση Δύσης
Κλαίσιν αργά κλαίσιν ταχιά κλαίσιν το μεσημέρι
Κλαίσιν την Αντριανούπολη τη βαροκουρσεμένη.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στον χρόνο κατά τον οποίο γρά-

φονται αυτά, η Κρήτη ανήκει σε άλλο κράτος, όμως θεωρεί εαυτήν μέρος του ελληνικού λαού, όπου και αν αυτός βρίσκεται, και μαζί του θρηνεί την πτώση της Ρόδου, αγωνιά για την έκβαση της συνόδου Φερράρας-Φλωρεντίας (*όντεν εδικονίζεντο ο Κωνσταντής στα ξένα*), αφηγείται τον γάμο του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου (*κάλεσμα κάνει ο Κωνσταντής το γάμο του να κάμει*).

Είναι επίσης άξιο αναφοράς ότι, κατά την ενετοκρατία, οι Κρητικοί διεκδικούν προνόμια από τους Ενετούς στη βάση της βυζαντινής προέλευσής τους, ως αρχοντορωμαίοι, με χαρακτηριστική την αναγωγή της καταγωγής τους στα δώδεκα αρχοντόπουλα του Βυζαντίου, που κατά την παράδοση έστειλε ο Αλέξιος Κομνηνός στο νησί.

Ακολούθως, με την πτώση της Κωνσταντινούπολης, πολλοί οραματίστηκαν την αναβίωση του Βυζαντίου με κέντρο την Κρήτη, αλλά οι απόπειρες εξέγερσης κατανικήθηκαν από τους Ενετούς, μέχρι τελικά η Κρήτη να ενωθεί με το υπόλοιπο γένος κάτω από την οθωμανική κυριαρχία.

Η ενότητα του υπόδουλου ελληνισμού φάνηκε στα ορλωφικά, όταν η συντονισμένη εξέγερση εγκαταλείφθηκε από τους Ρώσους, αλλά πιστοποίησε την αίσθηση του ανήκειν στην ίδια συλλογικότητα, από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες μέχρι τα Σφακιά. *Ο Μπέης από τη Βλαχιά κι ο Μπέης απ' τη Μάνη κρυφοκουβέντες είχασι με το Δασκαλογιάννη.* Η ίδια αίσθηση οδήγησε τους Κρητικούς στη Φιλική Εταιρεία και στην προετοιμασία και συμμετοχή στην Επανάσταση του '21, η οποία δεν αφορά μόνο τον Μοριά και τη Ρούμελη, αλλά και τη Θράκη, τη Μακεδονία, τη Θεσσαλία, την Κρήτη, τα νησιά. Συμμετέχουν στις εθνοσυνελεύσεις που έδωσαν τα Συντάγματα της επανάστασης και εθελοντές πηγαινοέρχονται στις επαναστατημένες περιοχές, τόσο Κρητικοί στην ηπειρωτική Ελλάδα, όσο και μη Κρητικοί στην Κρήτη.

Όταν το ελλαδικό κρατίδιο δημιουργείται, ζητούν με πείσμα να συμπεριληφθεί σ' αυτό η Κρήτη και αποτυγχάνουν. Από τότε, ο 19ος αιώνας είναι αιώνας επαναστάσεων, με μόνιμο αίτημα το «Ένωση ή θάνατος», κοινό αίτημα του υπόδουλου ελληνισμού, από τη Βόρειο Ήπειρο μέχρι την Κύπρο. Κι όταν το 1897 αποτινάσσεται ουσιαστικά ο τουρκικός ζυγός, αυτοί επιμένουν για την Ένωση και μόνο όταν την επιτυγχάνουν, το 1913, θεωρούν ότι ολοκλήρωσαν τον αγώνα.

Στη διάρκεια της ζωής της Κρητικής Πολιτείας συμβαίνουν πολλά: Οι Κρητικοί πηγαίνουν να πολεμήσουν εκεί που η πατρίδα τούς χρειάζεται και ενώνουν τη Μακεδονία με την Ελλάδα πριν την Κρήτη. Η εξέγερση του Θερίσου επισφραγίζει τον πόθο της Ένωσης και αναδεικνύει έναν εθνάρχη. Οι βουλευτές της Κρητικής Πολιτείας εισβάλλουν στο ελλαδικό κοινοβούλιο για να συνεδριάσουν με τους Παλαιοελλαδίτες βουλευτές, σε μια συμβολική επίδειξη της ενότητας των πληθυσμών. Οι Κρητικοί κληρωτοί σε κάθε περίσταση δίδουν τον όρκο του Έλληνα στρατιώτη. Όλα τα δημοτικά συμβούλια των τότε δήμων με ψηφίσματά τους κήρυτταν την Ένωση και καλούσαν τον αρμοστή να ασκεί τα καθήκοντά του εν ονόματι του βασιλέως της Ελλάδος. Ο πόθος για την Ένωση είναι πανταχού παρών.

Αντίστροφα, στο ελλαδικό κρατίδιο, οι προβληματισμένοι για την παρακμή και σήψη του, στην Κρήτη προσβλέπουν για να ανανεώσει το ελληνικό όραμα και να εμφυσήσει νέα ορμή και πίστη στα δίκαια του έθνους. Καλούν τον Βενιζέλο και η Κρήτη βρίσκεται στην πρωτοπορία, στην περιπέτεια που αρχίζει με τους βαλκανικούς και τελειώνει το '22, σε μια περίοδο όπου κάποια χρόνια δεν ανήκε καν στην Ελλάδα! Η Κρήτη, εκτός από εθνάρχη, χαρίζει στην Ελλάδα και μπαρουτοκαπνισμένους πολεμιστές, με κορυφαίο τον στρατάρχη Μανουσογιαννάκη.

Μετά την Ένωση, η κατοχή έδωσε την ευκαιρία στην Κρήτη να διεξαγάγει τον αντιστασιακό αγώνα εξ ονόματος όλου του ελληνισμού και να αντισταθεί στις αγγλικές προτροπές περί αυτονομίας, τις οποίες οι σύμμαχοί μας έκαναν τη στιγμή του κοινού αγώνα και που είχαν ως κατάληξη να συλληφθεί ο Γουντχάουζ, βιογράφος του Καραμανλή αργότερα, από τους αντάρτες.

Στα χρόνια που ακολούθησαν υπήρξε έμπρακτη στήριξη από τους Κρητικούς του ενωτικού αγώνα του λαού μας στην Κύπρο, ενώ γράφτηκαν και σχετικά ριζίτικα τραγούδια. Ο Παύλος Γύπαρης, μεγάλος πια, επέστρεψε στην Αγγλία τα παράσημα που του είχαν απονεμηθεί για τη δράση του στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και κάλεσε τον Χάρντινγκ σε μονομαχία…

Τα παραπάνω έχουν μια αντίφαση: λέγονται για να αποδείξομε ότι δεν χρειαζόταν να λεχθούν. Ότι το αυτονόητο δεν χρειάζεται να διατυπώνεται. Όμως από τότε πέρασε πολύς καιρός και πολλές καταστάσεις. Το πρώτο που ήρθε ήταν η διάθεση να καταστρέψομε τον χώρο μας, τα χωριά μας, για να χτίσομε δωμάτια και να σερβίρομε τους τουρίστες, αυτούς που μέχρι χτες πολεμούσαμε. Κι ακολούθησε η ηθική εξαχρείωση ενός ολόκληρου λαού, που στην Κρήτη ήρθε με την παροχή της δυνατότητας, σε πληθυσμούς με περιορισμένα μέσα, να προσποριστούν εύκολα έσοδα όχι με την εργατικότητα, βασική αξία του λαού μας, αλλά με τις επιδοτήσεις βάσει ψευδών στοιχείων, που δεν κατευθύνθηκαν στον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν. Προς τούτο συνηγόρησε ένα ολόκληρο κύκλωμα με πρώτο το κράτος, έτσι που, όποιος έμενε πιστός στις αξίες τις παλιές, στερούνταν και θεωρούνταν και αφελής.

Η καλοπέραση αυτή οδήγησε στην τάση για πάση θυσία διατήρησή της, κι εκεί η παλιά ανδρεία μετεξελίχθηκε σε τραμπουκισμό, προστασία, χρήση κάθε μέσου και καταφυγή στις παραβατικές δραστηριότητες. Η λεβεντογέννα Κρήτη, που όλοι θαύμαζαν, γινόταν πια ένα μαύρο πουκάμισο αδειανό. Οι προτεραιότητες είχαν αλλάξει, με την κατανάλωση να αποτελεί πια τη νέα Μεγάλη Ιδέα. Παράλληλα, τα θερμοκήπια, τα ξενοδοχεία, η οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη δημιούργησαν τοπικές οικονομικές ελίτ, ενώ η χασισοκαλλιέργεια και το λαθρεμπόριο όπλων ανέδειξαν πληθυσμούς που ζούσαν και βολεύονταν από την παραβατικότητα.

Παράλληλα με την υποχώρηση των αξιών και του φρονήματος του λαού μας πανελλαδικά, ερχόταν και η υποχώρηση σε όλα τα μέτωπα, ένα εκ των οποίων είναι και της εξωτερικής πολιτικής. Η Τουρκία επελαύνει στο Αιγαίο, στο οποίο έχομε αναγνωρίσει ζωτικά συμφέροντά της. Κι η Κρήτη είναι ένας πολύ ευαίσθητος κρίκος στην ελληνική άμυνα, στο βαθμό΄που υπάρχει πληθυσμός ντόπιος εξισλαμισμένος, που έχει εγκατασταθεί στην άλλη όχθη του Αιγαίου.

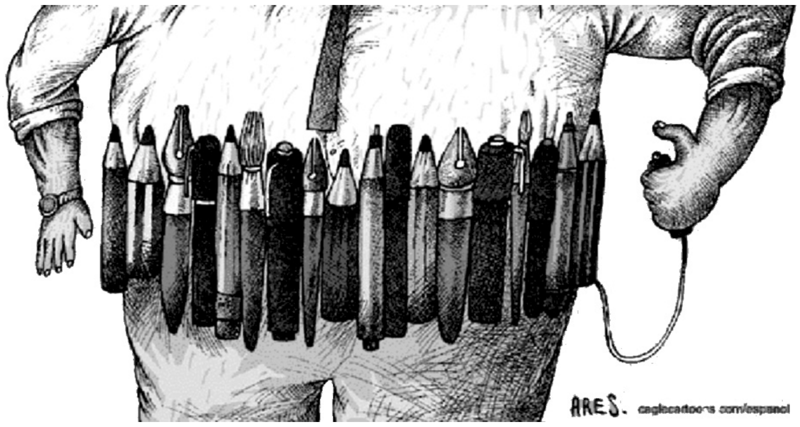
ΟΙ συνέπειες της παγκοσμιοποίησης

Το επόμενο στοιχείο που μας ενδιαφέρει είναι η άνοδος της παγκοσμιοποίησης και το ιδεολογικό στίγμα που τη νομιμοποιεί: Στα πλαίσια της κυριαρχίας της αγοράς, οι συλλογικές ταυτότητες πρέπει να υποσταλούν και να αντικατασταθούν από την εξατομίκευση και το πρότυπο του ατόμου-καταναλωτή, απρόσωπου και ακαθορίστων λοιπών στοιχείων. Η σύνδεση που υπάρχει ανάμεσα στα μέλη ενός λαού πρέπει να καταργηθεί. Δεν νοείται ούτε η σύνδεση των λαών μεταξύ τους ως συλλογικοτήτων, οι Έλληνες και οι Σέρβοι, οι Ισπανοί με τους Πορτογάλους δεν νοείται να συνδιαλέγονται. Μόνο άτομα συνδιαλέγονται, καμιά άλλη ταυτότητα δεν αναγνωρίζεται (αυτό το βλέπει κανείς ακριβώς έτσι αποτυπωμένο στις διακηρύξεις φιλελεύθερων παρατάξεων). Δεν υπάρχει σύνδεση με την πατρίδα, με κάθε πατρίδα: Είμαστε όλοι παιδιά της γης που πατούμε αυτή τη στιγμή και έχομε τα ίδια δικαιώματα σ' αυτήν (αυτό το ιδεολόγημα, που κατά κόρον χρησιμοποιείται από προοδευτικούς, έως πάρα πολύ προοδευτικούς, εμπεριέχει μέσα του και τη νομιμοποίηση της προσφυγοποίησης εκατομμυρίων ανθρώπων από τη Νέα Τάξη: αφού δεν υπάρχουν πατρίδες, δεν δημιουργούνται και πρόσφυγες, ενώ οι κολασμένοι της παγκοσμιοποίησης, που καταφθάνουν εδώ ως λαθρομετανάστες, δεν προσδοκούν φιλοξενία σε έναν ξένο τόπο, θεμελιώνουν δικαίωμα εγκατάστασης αφού πατρίδα είναι όπου πατάμε).

Η παγκοσμιοποίηση όμως δεν είναι μονόδρομος, ούτε είναι δεδομένη η επικράτησή της. Πρέπει να εμπεδωθεί και γι' αυτό πρέπει να διαλυθούν οι εθνικές ταυτότητες. Κάποιες όμως είναι πολύ ισχυρές, όπως η ελληνική, διαμορφωμένη διά πυρός και σιδήρου μέσα από μια παράδοση αντίστασης ενάντια και στην Ανατολή και προς τη Δύση, της οποίας μάλιστα αρχέτυπο και συμπύκνωση αποτελεί η Κρήτη. Πρέπει λοιπόν να πολεμηθεί το συνεκτικό στοιχείο της αίσθησης ότι ανήκομε στην ίδια συλλογικότητα, στο ίδιο έθνος. Πρέπει να σπάσει, να κατακερματιστούμε σε μικρά κομμάτια, αδύναμα και σε ανταγωνισμό, πιθανόν, μεταξύ τους. Πρέπει ακόμα να υποτιμηθεί η αντιστασιακή μας παράδοση κι η ιστορία μας, έτσι ώστε να εκλείψει κάθε έννοια αντίστασης, κι αν υπάρχει, να στερείται δύναμης. Αυτό το δύσκολο έργο το έχουν αναλάβει, ειδικά για τα Βαλκάνια, τα οποία έχουν μακρά παράδοση αντίστασης και περηφάνιας, αφενός οι επιδρομές του ΝΑΤΟ και οι πολιτικές των δυτικών δυνάμεων, αφετέρου οι «προοδευτικοί» ιστορικοί και διανοούμενοι, που ξαναγράφουν τα βιβλία ιστορίας. Βιβλία σαν αυτό της 6ης δημοτικού, που ωραιοποιούν την οθωμανική κατοχή των βαλκανικών χωρών, διδάσκονται ήδη στη Βουλγαρία και τη Σερβία. Κι επειδή εδώ υπήρξε αντίδραση μεγαλύτερη από όση περίμεναν, έχομε τώρα και το ντοκιμαντέρ του ΣΚΑΪ, που αποδομεί την κορυφαία στιγμή της νεώτερης ιστορίας μας, το 1821.

Ο κατακερματισμός της Σερβίας είναι το μοντέλο που πρέπει να επιβληθεί και στην Ελλάδα. Η Θράκη μπορεί να τραβηχτεί προς την Τουρκία, οι νομοί Πέλλας και Φλωρίνης προς τα Σκόπια, κι η Κρήτη αυτόνομη. Πρέπει όμως να σπάσει η αίσθηση της συλλογικής ταυτότητας των Ελλήνων. Κι εδώ βοηθός στέκει το ίδιο το ελλαδικό κράτος.

Βοηθός στέκει το πριγκιπάτο των Αθηνών, που κυριαρχεί και καταδυναστεύει την υπόλοιπη Ελλάδα από πλευράς πόρων, ανθρώπινου δυναμικού, συγκέντρωσης υπηρεσιών, διοικητικών μηχανισμών. Που με μια συγκεντρωτική πολιτική αφαίρεσε από την ύπαιθρο τους ανθρώπους της, που με τη δομή του δεν επιτρέπει στις ελληνικές περιοχές να

επικοινωνούν μεταξύ τους παρά μόνο μέσω της Αθήνας, που σε τελευταία ανάλυση καταστρέφει την ταυτότητα των παιδιών μας που γεννήθηκαν σ' αυτή και που δεν έχουν τα βιώματα και τις ζώσες αξίες του χωριού, διαμορφώνοντας καταναλωτές διασκέδασης δυτικού τύπου. Αυτό το κράτος έχει δημιουργήσει σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα συναισθήματα αδικίας και παραμέλησης. Μόνο που αυτή η αίσθηση δεν βγαίνει ως αντιπαλότητα προς την Αθήνα. Σε μια Ελλάδα που την οικειοποιείται η Αθήνα, βγαίνει ως αντιπαλότητα στην Ελλάδα. Και στην Κρήτη αυτό βγαίνει με τον ίδιο τρόπο: «Εμείς πολεμήσαμε για όλους και για μας δεν πολέμησε κανείς», ακούς στα χωριά μας, κι ακόμα, «η Ελλάδα μάς παραμελεί, μας εκμεταλλεύεται». Καταλαβαίνει κανείς τι συνέπειες μπορεί να δημιουργήσει μια τέτοια νοοτροπία, αφού εντοπίζει λάθος πρόβλημα και άρα προτείνει και λάθος λύσεις. Κι είναι ακόμα πιο επικίνδυνο το ότι, κι άλλες παραμελημένες περιφέρειες, τον ίδιο υπαίτιο αναγνωρίζουν: την Ελλάδα. Κι ενώ θα μπορούσαν να συνεννοηθούν μεταξύ τους, να πυκνώσουν τις επαφές και τις ανταλλαγές τους, παρακάμπτοντας την παρασιτική Αθήνα και διαμορφώνοντας μια κοινή ελληνική πολιτική, αναπτύσσουν φυγόκεντρες τάσεις, σε μια περίοδο που αυτό είναι της Νέας Τάξης επιδίωξη και ζητούμενο, προσφέροντάς της το στο πιάτο.

Ο Καλλικράτης και η κρίση

Ακόμα χειρότερα, ο Καλλικράτης ήρθε και καθιέρωσε αυτό τον κατακερματισμό σε περιφέρειες, προσθέτοντας την αυτονόμησή τους από τον εθνικό κεντρικό σχεδιασμό. Σημείο αναφοράς είναι οι Βρυξέλλες και στόχος η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, που γίνεται πλέον σε επίπεδο περιφέρειας. Έτσι, όχι μόνο καταργείται η κοινή στρατηγική, αλλά και αναπτύσσεται ανταγωνισμός μεταξύ των ελληνικών περιφερειών, που διαγκωνίζονται για τα ευρωπαϊκά προγράμματα, συντελώντας στην αποξένωση και την απομάκρυνσή τους. Μια ακόμα παράμετρος του Καλλικράτη είναι ο ναρκισσισμός που καλλιεργεί στους τοπικούς άρχοντες, οι οποίοι βλέπουν στους εαυτούς τους όχι πια τον δήμαρχο ή τον περιφερειάρχη, αλλά τον μικρό πρωθυπουργό. Από κει και πέρα, η φιλοδοξία να γίνουνε κι αυτοί κάτι σαν τον Μακάριο δεν είναι μακριά.

Τέλος, οι εξελίξεις στην πατρίδα μας με το Μνημόνιο και την κατάρρευση της αξιοπιστίας του πολιτικού κόσμου δημιούργησαν νέα απογοήτευση και απελπισία στον λαό μας. Η διέξοδος σε αυτό και οι τρόποι αντιμετώπισης της κρίσης είναι θέμα του λαού μας συνολικά, όμως κάποιοι, μέσα στον πανικό τους και προκειμένου να απαλλαχθούν από τους υπαίτιους αυτής της κατάστασης, αποδίδουν τη διαφθορά του πολιτικού κόσμου στην ίδια την Ελλάδα και ζητούν αυτονομία για να γλιτώσουν!

Σ' αυτές τις συνθήκες, έχει από καιρό αναπτυχθεί μια φιλολογία περί απόσχισης της Κρήτης από τον εθνικό κορμό, με μια σειρά επιχειρημάτων. Παράλληλα, παρακολουθούμε μια κλιμάκωση επιχειρημάτων και θεωριών που συνοδεύονται κι από έξωθεν προβοκάτσιες οι οποίες παρουσιάζονται σαν λάθη και καθόλου αθώες δεν είναι.

Το "δημοψήφισμα" και η σημαία

Η κεντρική και εμβληματική έκφραση της τάσης αυτής είναι η χρήση της σημαίας της Κρητικής Πολιτείας ως συμβόλου της Κρήτης και της αυτόνομης πορείας της. Εδώ πρέπει να πούμε ότι η διείσδυση της ιδέας της αυτονομίας έχει επενδύσει πολύ στην παθολογική αγάπη των Κρητικών για την ιδιαίτερη πατρίδα τους και την περηφάνια που νιώθουν γι' αυτή. Η ιδέα αυτή όμως ήταν πάντα συνυφασμένη με την ιδέα της Κρήτης ως γης ελληνικής και την ξεχωριστή θέση που, κατά τους Κρητικούς και άλλους Έλληνες, έχει στην ιστορία και στη συλλογική μας παράδοση. Σιγά σιγά καλλιεργήθηκε η ιδέα για μια Κρήτη τόσο ιδιαίτερη, που αποτελεί χωριστή ταυτότητα πολιτιστική κι όχι συνιστώσα στις ελληνικές παραδόσεις. Κι η σημαία της αυτονομίας ήταν η μόνη που μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως σύμβολο, αφού όλες οι κρητικές σημαίες ήταν οι ελληνικές των χαΐνηδων με το «Ένωσις ή Θάνατος», η σημαία του Καγιαλέ η ελληνική, που αυτήν αναρτούσαν σε κάθε ευκαιρία επί Κρητικής Πολιτείας, αποκαθηλώνοντας την άλλη με το τουρκάστερο. Η τελευταία λοιπόν, κατάντησε να θεωρείται σύμβολο της Κρήτης από τους σύγχρονούς μας Κρητικούς, ακόμα κι αν αυτοί δεν τάσσονται υπέρ της ιδέας της αυτονομίας. Από την άλλη, η μετάπτωση και μέσω της σημαίας σε θέσεις στήριξης της αυτονομίας, αρχικά μέσα από τον χαβαλέ και στην πορεία συνειδητά, συνετέλεσε στην αύξηση του κύματος αυτού σε πρώτη φάση.

Προς ενίσχυση και ουσιαστική επιβολή του θέματος επινοήθηκε η απάτη με το δημοψήφισμα, που δήθεν θα λάβει χώρα το 2012 με βάση τη διεθνή συνθήκη που αναγνώρισε ό,τι ντε φάκτο είχαν επιβάλει οι Κρητικοί: την Ένωση με την Ελλάδα. Το δημοψήφισμα ήταν μια πολύ έξυπνη τακτική, που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία συζήτησης επί του ανύπαρκτου θέματος. Μας ανάγκασε λοιπόν να συζητούμε επ' αυτού, να παίρνομε θέση, να το αναγνωρίζομε ως υπαρκτό. Το επέβαλε πιέζοντάς μας να τοποθετηθούμε εν όψει του 2012.

Παράλληλα, οι προβοκάτσιες στους αγώνες των μεσογειακών νησιών, με την ανάρτηση της σημαίας της Κρητικής Πολιτείας για την Κρήτη, αντί για την ελληνική, η αναφορά της Κρήτης ως ξεχωριστού κράτους σε ιστοσελίδες δυτικών οργανισμών, η ανάρτηση πανό σε ποδοσφαιρικό αγώνα στο Ηράκλειο για την αυτονομία, οι αναφορές στο ανύπαρκτο δημοψήφισμα του 2012, η ανάρτηση της σημαίας σε ιστούς δήμων, δημιούργησαν μια δυναμική αλληλοτροφοδοτούμενη, με το θέμα να συζητιέται κανονικά ανάμεσά μας.

Τους δύο αυτούς άξονες προπαγάνδας, το δημοψήφισμα και τη σημαία, θα πρέπει να μην τους υποτιμούμε ως γελοίους, γιατί ο στόχος δεν ήταν να πείσουν, αλλά να ανοίξουν το θέμα. Κι αυτό το κατάφεραν, μ' εμάς να είμαστε σε θέση άμυνας, μη ξέροντας τι να κάνομε, αφού θέλαμε να μη δίδουμε διαστάσεις σ' ένα θέμα που δεν υπάρχει. Η απουσία μας όμως συνετέλεσε στην απρόσκοπτη ανάπτυξη του προβλήματος.

Σε δεύτερη φάση, ήρθε η αντίδραση και η ενημέρωση του κόσμου. Το έμβλημα που είχαν επιλέξει ήταν εύκολος στόχος, αφού μας έδινε τη δυνατότητα να αναφερθούμε στην ιστορία και τους συμβολισμούς της επικυριαρχίας του σουλτάνου, το δημοψήφισμα μπορούσαμε να το αναιρέσομε με μια απλή ανάγνωση της συνθήκης. Όμως η άλλη πλευρά σιγά σιγά έχει ήδη εγκαταλείψει το εργαλείο του δημοψηφίσματος, αφού δεν της είναι πια χρήσιμο, και είναι εύκολο να βρει εναλλακτικό σύμβολο, τώρα που υπάρχει η κρίσιμη μάζα που θα το υιοθετήσει εκ του μηδενός.

Τα "τεχνοκρατικά "επιχειρήματα"

Η εξέλιξη των επιχειρημάτων των αυτονομιστών παρουσιάζει ενδιαφέρον, καθώς μετατοπίζεται πλέον σε πιο συναινετική και τεχνοκρατική φρασεολογία. Έτσι, προβάλλεται αφενός η αυτάρκεια της Κρήτης σε πλουτοπαραγωγικούς πόρους, και ως οικονομία η οποία μπορεί να συντηρήσει το νησί δίχως τη βοήθεια της Ελλάδας. Από την άλλη, τα ιδεολογήματα περί χωριστής ταυτότητας των Κρητών έχουν σιωπήσει. Στη θέση τους προβάλλεται από τη μια το κοινό ελληνοτουρκικό παρελθόν και ο πληθυσμός των κάποτε αδελφών μας Τουρκοκρητικών, κι από την άλλη η τραγική κατάσταση της Ελλάδας που τρώει τα παιδιά της και το αίτημα της αυτοδιοίκησης ως διέξοδος στην κακοδιοίκηση της κεντρικής εξουσίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι πια το αίτημα για ανεξαρτησία υποστέλλεται, έμφαση δίδεται στο ότι η Κρήτη είναι τελικά κομμάτι της Ελλάδας, απλώς είναι καλό για όλους μας να έχομε ένα νοικοκύρεμα, βρε αδερφέ, μια διοικητική ή οικονομική αυτονομία, τίποτ' άλλο.

Το αίτημα αυτό, όπως εμφανίζεται στη σημερινή του

μορφή, είναι εξαιρετικά επικίνδυνο, αφού παρουσιάζεται αθώο και μάλιστα έχει αναφορές στην αυτοδιοικητική μας παράδοση. Αυτό που αποκρύπτεται όμως είναι το ότι οι σημερινές αυτοδιοικητικές δομές του Καλλικράτη δεν έχουν καμιά σχέση με την κοινοτική μας αμεσοδημοκρατική παράδοση. Δημιουργούν απλώς τις προϋποθέσεις αναπαραγωγής της κομματικής κυριαρχίας σε όλα τα επίπεδα, γιγαντώνοντας τη μικρότερη βαθμίδα αυτοδιοίκησης, από την κοινότητα γνωστών μεταξύ τους προσώπων, στον απρόσωπο καλλικρατικό δήμο, στραγγαλίζοντας την προοπτική κάθε ανεξάρτητης συλλογικής προσπάθειας παρέμβασης. Επιπλέον, άλλο η αυτοδιοίκηση εντός ενός «κοινού Ελλήνων», κι άλλο η αυτοδιοίκηση στη βάση της ετερότητας των Κρητών σε σχέση με τους (άλλους) Έλληνες.

Έτσι, ο μύθος της αυτάρκειας καταρρέει από την ίδια τη διατύπωσή του: Αστείρευτους υδάτινους πόρους ανακαλύπτει σε μια Κρήτη που, με την αλλαγή του κλίματος, απειλείται με ερήμωση, ενώ η δυνατότητα παραγωγής αγροτικών προϊόντων δεν συνεπάγεται και αυτάρκεια στην ενέργεια και στις κατασκευές, ούτε πολύ περισσότερο στην άμυνα.

Όμως δεν είναι ενωμένες οι ελληνικές περιοχές επειδή στερούνται αυτάρκειας καθεμιά ξεχωριστά. Ούτε σημαίνει αυτό ότι αν είναι αυτάρκεις φεύγουν, δεν είναι η ανάγκη που τις κρατάει ενωμένες, αλλά η κοινή συνείδηση, η αίσθηση του ανήκειν στην ίδια συλλογικότητα, στον ίδιο λαό. Γι' αυτό άλλωστε στο παρελθόν αγωνίστηκαν για την Ένωση, όχι μόνο οι Κρητικοί, αλλά όλοι οι Έλληνες που βρέθηκαν εκτός ελλαδικού κράτους στα 1830: Σαμιώτες, Δωδεκανήσιοι, Κύπριοι, Επτανήσιοι, Μικρασιάτες, Μακεδόνες, Θρακιώτες, Βορειοηπειρώτες.

Είναι ακόμα χαρακτηριστικό ότι το ζήτημα της άμυνας υποβαθμίζεται συστηματικά από τους υποστηρικτές της αυτονομίας. Η γεωπολιτική απουσιάζει από την ανάλυσή τους, κι αυτό όχι απαραίτητα από άγνοια. Κάποιοι όντως παραγνωρίζουν την απειλή της Τουρκίας, και αφελώς παρουσιάζουν ως παράδειγμα προς μίμηση την Κύπρο, το μεγαλύτερο ελληνικό νησί, που κατέληξε ανεξάρτητο μετά από έναν αγώνα για την Ένωση που γελοιοποίησε τη μεγαλύτερη αποικιοκρατική δύναμη του κόσμου, τη Βρετανία, και που σήμερα βιώνει ακριβώς τις συνέπειες της μη ολοκλήρωσης του στόχου της Ένωσης. Επικαλούνται το οικονομικό θαύμα της Κύπρου, αλλά αυτό μόνο ως παράδειγμα του τι θα μπορούσε να κάμει ο Ελληνισμός ενωμένος μπορεί να χρησιμεύσει, δηλαδή με τα θετικά μιας παραγωγικής ανάπτυξης, συνδυασμένης όμως με αποτρεπτική ισχύ και όραμα, όχι ως κίνητρο για απόσχιση.

Η Τουρκία επανέρχεται

Κάποιοι άλλοι όμως αποσιωπούν το θέμα της άμυνας συνειδητά. Είναι αυτοί που αναφέρονται με νοσταλγία στην τουρκική παρουσία στο νησί, που στις εφημερίδες και τις επιχειρήσεις τους βάζουν το μπλε και το κόκκινο σε αναλογία τρία προς ένα, παραπέμποντας ευθέως και ρητά στην παρουσία της τουρκοκρητικής μειονότητας στο νησί. Δεν έχει θέση εδώ η ανάλυση της προέλευσης των Τουρκοκρητικών από εξισλαμισμένους δικούς μας πληθυσμούς, ούτε η επισήμανση ότι όσοι φτάσαμε να αποκαλούμαστε Έλληνες σήμερα είμαστε οι απόγονοι αυτών που δεν εξισλαμίστηκαν τότε. Αλλά πρέπει να μας θορυβήσει το γεγονός ότι οι αυτονομιστές, εμμέσως πλην σαφώς, έχουν και μια προοπτική τουρκικής εμπλοκής στην Κρήτη, την οποία διεκδικούν με την προβολή μιας κοινής ταυτότητας που ενώνει χριστιανούς και μουσουλμάνους του νησιού και η οποία βεβαίως δεν είναι ελληνική: είναι μόνο κρητική και αυτήν προβάλλουν, αντίθετα με το παρελθόν μας και την ιστορία μας, αποσιωπώντας ότι οι αγώνες μας ήταν ενάντια σ' αυτούς με τους οποίους γίνεται σήμερα επίκληση κοινής ταυτότητας.

Το θέμα βέβαια ενδιαφέρει την Τουρκία πάρα πολύ. Η διεκδίκησή της εμφανίζεται από πλευράς της μέσα από διάφορες ατραπούς, από τις αεροφωτογραφίσεις των περιοχών μας, μέχρι την έρευνα στα υποθηκοφυλακεία για τις περιουσίες των Τουρκοκρητικών και την ανάρτηση νοσταλγικών βίντεο στο γιουτιούμπ με καρτποστάλ του καιρού της τουρκικής κατοχής, με υπόκρουση κρητικής μουσικής και λεζάντες στα τουρκικά και στα αγγλικά για την κοινή πατρίδα όλων μας, χριστιανών και μουσουλμάνων.

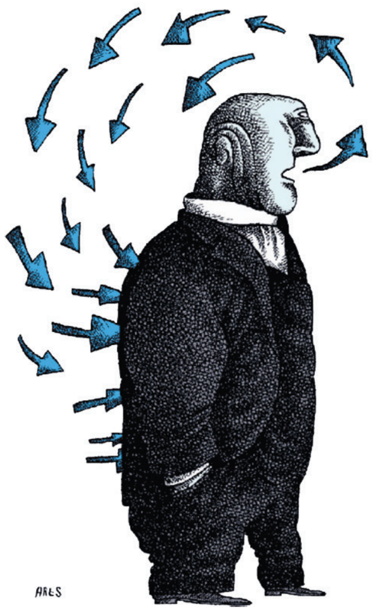
Επιπλέον, η αποδοχή της τουρκικής υπηκοότητας των ιεραρχών της κρητικής Εκκλησίας αποτελεί ήττα στο

συμβολικό επίπεδο και τεράστια απειλή, την οποία έχομε υποβαθμίσει: Ο όρκος πίστης στο τουρκικό σύνταγμα δεν έρχεται μόνο σε ευθεία αντίθεση με την αντιστασιακή παράδοση της Εκκλησίας μας, αυτής που χρηματοδότησε τον αγώνα του λαού μας στην Κρήτη και πρόσφερε σειρά μαρτύρων και ηγετών. Δημιουργεί μια ομάδα πίεσης υπέρ των τουρκικών θέσεων στο έδαφός μας, κρατώντας σε ομηρία τους ιεράρχες μας και αναγκάζοντάς τους να ταυτίσουν τις φιλοδοξίες τους με την τουρκική εξωτερική πολιτική. Αποδέχεται την παραβίαση της συνθήκης της Λωζάνης που διαπράττουν οι Τούρκοι, χαρακτηρίζοντας το Οικουμενικό Πατριαρχείο τουρκικό ίδρυμα στο οποίο προσβλέπουν να ηγηθούν, κι όλο αυτό παρουσιάζεται ως κίνηση μεγαλοψυχίας της Άγκυρας και εποικοδομητική στάση, που απαιτεί ως αντάλλαγμα την αναγνώριση των ψευδομουφτήδων (προφανώς γιατί μέχρι κι οι Τούρκοι καταλαβαίνουν ότι η Ελλάδα είναι ενιαία από τη Θράκη ως τη Γαύδο).

Ποιοι θελουν την αυτονομία

Τις αυτονομιστικές θέσεις εκφράζουν σε γενικές γραμμές τα εξής συμφέροντα: των οικονομικά ισχυρών του νησιού μας, οι οποίοι δεν θέλουν να μοιράζονται τον πλούτο που παράγουν με τους υπόλοιπους Έλληνες μέσω της φορολογίας και θεωρούν ότι πρέπει να διαχειρίζονται οι ίδιοι την παραγόμενη υπεραξία. Των παραβατικών, που επιζητούν μια τοπική κυβέρνηση η οποία δεν θα μπορεί να αντιπαρατεθεί μαζί τους, και που μπορεί να ελέγχουν κιόλας. Επιπλέον, σε μια μικρής κλίμακας κρατική οργάνωση, θα ελέγχουν και την οικονομική ζωή μέσω της «προστασίας» εις βάρος των οικονομικά ισχυρών, οι οποίοι δεν θα είναι τόσο ισχυροί ώστε να τους ελέγξουν, αλλά αρκετά εύποροι ώστε να τους συντηρούν μ' αυτό τον τρόπο. Των εκκολαπτόμενων πολιτικών του Καλλικράτη, που προσδοκούν αξιώματα και τιμές αρχηγού κράτους και κυβερνητικών αξιωματούχων. Και, νεφελωδώς, των απόκληρων του σημερινού συστήματος, που απλώς ταυτίζουν την κρίση με την Ελλάδα και αφελώς θεωρούν ότι θα τους σώσει από το Μνημόνιο η αυτονομία.

Το ετερόκλητο μέτωπο των αυτονομιστών έχει αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα, τα οποία η κάθε διακριτή ομάδα εντός του δεν αντιλαμβάνεται ότι ακυρώνουν τις δικές της επιδιώξεις. Έτσι, οι οικονομικοί παράγοντες δεν αντιλαμβάνονται ότι τυχόν αυτονομία θα σημάνει τον έλεγχο του νησιού από τις δυνάμεις της παραβατικότητας, των ναρκωτικών και της προστασίας. Καμιά τοπική κυβέρνηση δεν θα είναι σε θέση να αντιπαρατεθεί μαζί τους, εκτός του ότι μάλλον θα ελέγχεται από αυτές εκούσα άκουσα. Αντίστοιχα, οι δυνάμεις της παρανομίας παραγνωρίζουν το ότι αργά ή γρήγορα η Κρήτη θα περάσει υπό τουρκικό έλεγχο, ο οποίος δεν θα ανεχτεί τέτοιες δραστηριότητες, οι οποίες προκαλούν ανασφάλεια στα συμφέροντά του που θα αναπτυχθούν στο νησί. Θα στραφεί εναντίον τους, είτε για να τις υποκαταστήσει με δικές του δυνάμεις, είτε για να εξαλείψει τις δραστηριότητες αυτές. Και στις δύο ομάδες, βέβαια, υπάρχει και η προοπτική της τουρκοποίησής τους για να διατηρήσουν τη θέση τους στην τοπική κοινωνία, δηλαδή θα δούμε να επαναλαμβάνεται το φαινόμενο του γενιτσαρισμού με νέο τρόπο.

Μπορεί να αντιλέξει κάποιος ότι αυτά δεν γίνονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως αυτά μπορούν να γίνουν δίχως στρατιωτική επέμβαση, με κατάλληλους χειρισμούς και θέση της τοπικής κυβέρνησης σε ομηρία. Τα παραδείγματα της Κύπρου, της Ελλάδας πια, που δεν τολμάει να ανακηρύξει ΑΟΖ, είναι εδώ για να μας παραμερίσουν κάθε αμφιβολία. Και αν η Ελλάδα δεν κηρύσσει ΑΟΖ, η Κρήτη μόνη της πώς θα τολμήσει να εκμεταλλευτεί τα περιβόητα κοιτάσματα που θα την καταστήσουν ενεργειακά αυτάρκη;

Την αυτόνομη Κρήτη θέλει διακαώς και το δυτικό μπλοκ, ώστε να την εντάξει στη σειρά των αβύθιστων αεροπλανοφόρων της Μεσογείου, που ξεκινούν από το Γιβραλτάρ και κορυφώνονται στην Κύπρο, στις βρετανικές βάσεις, που αποτελούν επικράτεια της Βρετανίας, όχι παραχωρημένο χώρο από την Κυπριακή Δημοκρατία, όπως η Σούδα. Θυμίζω ότι ο Ελληνισμός δεν θεωρείται, από τους θεωρητικούς της Νέας Τάξης, μέρος του δυτικού κόσμου. Θα προσθέσω ότι συμφωνώ με αυτή την ανάλυση, πλην όμως η δυτική προσέγγιση γίνεται στη βάση της σύγκρουσης των πολιτισμών και κατατάσσοντάς μας σε αντίπαλο στρατόπεδο, ενώ μια προσέγγιση οικουμενικότητας θα έβλεπε σ' αυτή τη διαφορετικότητα την ευκαιρία για διάλογο μεταξύ των διακριτών ταυτοτήτων σε βάση αμοιβαίου σεβασμού. Ακόμα περισσότερο, το ελληνικό πολιτισμικό πρότυπο θα μπορούσε να αποτελέσει διέξοδο στην κρίση του δυτικού πολιτισμού, κάτι που δεν το έχομε ούτε εμείς οι ίδιοι ακόμα καταλάβει, μιμούμενοι αυτούς με το κόμπλεξ του επαρχιώτη, υποτιμώντας τη δική μας παράδοση.

Έτσι λοιπόν, ντόπια και ξένα συμφέροντα, το καθένα για τους δικούς του λόγους, πολλές φορές αντίθετους μεταξύ τους, επιζητούν την απόσχιση της Κρήτης από την Ελλάδα. Το θέμα είναι να προλάβομε τις εξελίξεις κι όχι να περιμένομε να δικαιωθούμε από το τι θα συμβεί αφού γίνουν αυτά.

Απαραίτητο στοιχείο γι' αυτό είναι να δουλέψομε σε δύο επίπεδα, τοπικά και πανελλαδικά. Τοπικά, η ενημέρωση του κόσμου πρέπει να είναι συνεχής και αποφασιστική. Δεν μιλούμε όμως για ενημέρωση ιστορικών στοιχείων μόνο. Γιατί αυτά είναι κοινός τόπος, σε τελευταία ανάλυση. Κι επιπλέον δεν είναι και δεσμευτικά για το σήμερα και το αύριο. Ό,τι μας λείπει σήμερα, και γι' αυτό καταντήσαμε εδώ που είμαστε τώρα, είναι η κρίση αξιών της πατρίδας μας συνολικά, η απουσία οράματος, η βούληση να συνεχίσομε όλοι μαζί. Πρέπει λοιπόν η απάντησή μας να καλύπτει και τις προκλήσεις του σήμερα, μαζί με τα ιστορικά μας στοιχεία. Γιατί αλλιώς θα γίνει αυτό που είδαμε στα Ίμια, όπου ο πρωθυπουργός μας μιλούσε για αήττητα νομικά όπλα της Ελλάδας και η Τουρκία επέβαλε την καθιέρωσή τους ως γκρίζας ζώνης.

Πανελλαδικά, πρέπει να έρθουν σε επαφή όλες οι ελληνικές περιφέρειες μεταξύ τους, παρακάμπτοντας την Αθήνα, να γνωρίσουν η μια τα προβλήματα και ιδιαιτερότητες της άλλης και να συνειδητοποιήσουν ότι είναι η μια πιο παραμελημένη από την άλλη, ότι τα θέματα είναι κοινά, ότι μόνο με κοινή δράση μπορούνε πράγματι να λυθούνε. Οι περιφέρειες, μαζί, οφείλουν να ξαναδούν την κρίση από τη σκοπιά της έλλειψης οράματος και να δουλέψουν για να δημιουργήσουν μια νέα προοπτική, μια νέα ιδεολογία του ελληνισμού, με εργαλεία που μας έρχονται από την αντιστασιακή μας παράδοση.

Αυτό σημαίνει κι ότι οι σύλλογοί μας θα πρέπει να γίνουν πιο ιδεολογικοί. Να σκύψουν όχι μόνο πάνω από τα έθιμα, αλλά και από τα ήθη. Και πρέπει ο καθένας μας να απαντά αποφασιστικά μόλις εγείρεται το θέμα. Με επιχειρήματα και δίχως να αφήνει περιθώριο για αμφιβολίες.

Ο αγώνας δεν είναι εύκολος, γιατί το όραμα δεν υπάρχει. Το όραμα εμείς μόνο θα το ξαναφτιάξομε, ο καθαγεις από μας, και όλοι μαζί. Κι αν δεν τα καταφέρομε, θα δούμε πράματα πολύ χειρότερα από όσα έχουν ήδη εμφανιστεί.

Κρητική σημαία, οθωμανική ηγεμονία και ΜΙΤ

του Δημοσθένη Καραγιάννη

Από το: http://www.enkripto.com/2009/07/blog-post_09.html

Και να που ο γραφικός τοπικισμός ορισμένων, με κατάλληλους χειρισμούς από ξένες δυνάμεις, δύναται να πάρει περίεργες κατεύθυνσεις. Αναφερόμαστε φυσικά στα τουρκικά παιχνίδια με την «αυτονομία» της Κρήτης, ενορχηστρωμένα από τη ΜΙΤ και ακραίους ανθελληνικούς κύκλους ακόμα και εντός Ελλάδος. Είναι προφανές και στον πλέον αφελή, ότι το τουρκικό κράτος προσπαθεί συστηματικά να μας δημιουργήσει προβλήματα, είτε υποστηρίζοντας ανοικτά τους αντιπάλους μας (ΠΓΔΜ,Τσάμηδες), είτε αναζωπυρώνοντας θέματα που κατά την άποψή τους είναι ακόμα ανοικτά και θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν στο μέλλον (μειονότητα Θράκης, «αυτονομία» της Κρήτης,«αυτονομία» Δωδεκανήσων), ίσως αναδεικνύοντας με τον καλύτερο τρόπο το σύνδρομο των Σεβρών το οποίο κατατρύχει τη συμπλεγματική τουρκική ελίτ (βλέπε απόσπασμα στο τέλος της ανάρτησης) .

Το θέμα μας όμως δεν είναι η γνωστή και δεδομένη τουρκική στάση. Το θέμα μας είναι οι ανιστόρητοι τοπικιστές, οι αργυρώνητοι προδότες (φωτιά και τσεκούρι..) και οι πολλοί Έλληνες πατριώτες που τσίμπισαν το τουρκικό δόλωμα....

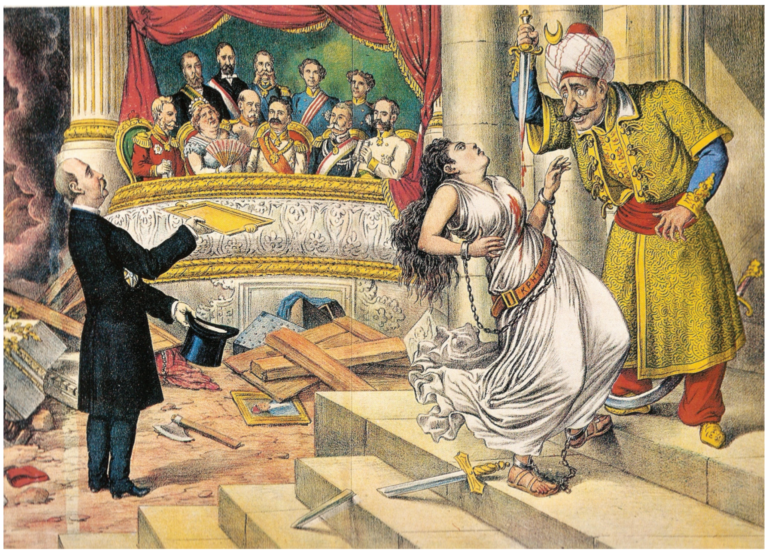
Ειδικά οι τελευταίοι, οι οποίοι, σηκώνοντας τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας, ΔΕΝ καταλαβαίνουν πως ζητούν την επικυριαρχία του τουρκικού κράτους στην Κρήτη. Γιατί, σε περίπτωση που δεν το γνωρίζουν, το κόκκινο χρώμα και το τουρκικό άστρο στη σημαία αυτό ακριβώς υποδηλώνει.

Και εξηγούμαστε... Η Κρητική Πολιτεία ήταν ηγεμονία του σουλτάνου. Όπως η Σάμος εκείνη την εποχή ήταν επίσης ηγεμονία του σουλτάνου.

Δυστυχώς, η ιστορική συνείδηση δεν φυτρώνει στα δέντρα, γι' αυτό θεωρήσαμε σωστό να κάνουμε μια μικρή ιστορική αναδρομή, που ίσως βοηθήσει κάποιους να συνειδητοποιήσουν τι μηνύματα στέλνουν, κάθε φορά που χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο σύμβολο. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι οι Κρητικοί στη μεγάλη πλειοψηφία τους είναι φλογεροί πατριώτες, οι οποίοι βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή σε όλους τους αγώνες του Έθνους, γι' αυτό άλλωστε είναι εξαιρετικά θλιβερό να πέφτουν θύματα ίσως του πλέον ανθελληνικού οργανισμού στον πλανήτη, δηλαδή των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών, άξιων συνεχιστών της κληρονομίας των Οθωμανών μισάνθρωπων.

Γιατί όμως η σημαία αυτή συμβολίζει την οθωμανική ηγεμονία; Η απάντηση παρακάτω..

Κατά κανόνα, όταν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, στα μέσα του 19ου αιώνα, κάποια περιοχή ή κάποιο νησί, στη δική μας περίπτωση (Κρήτη), επαναστατούσε, οι Τούρκοι επενέβαιναν δυναμικά για να καταστείλουν την επανάσταση. Οι Μεγάλες Δυνάμεις κατόπιν παρενέβαιναν για να σταματήσουν τις σφαγές του χριστιανικού πληθυσμού από τους Τούρκους, αλλά και για να παίξουν τα παιχνίδια τους με τον Μεγάλο Ασθενή. Έτσι έγινε και στην περίπτωση της Κρήτης και της Σάμου: Επανάσταση του χριστιανικού πληθυσμού, επέμβαση βίαιη της Τουρκίας, σφαγές του χριστιανικού πληθυσμού, παρέμβαση των ξένων μεγάλων δυνάμεων. Στην περίπτωση της Κρήτης, συμφωνήθηκε η αυτονομία της νήσου υπό την οθωμανική ηγεμονία (αυτονομία και όχι ανεξαρτησία).

Οι Τούρκοι, μετά την παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων, ύστερα από την επανάσταση του 1897 (και των σφαγών που ακολούθησαν από τους Τουρκοκρητικούς), δέχθηκαν με τη συνθήκη της Κωνσταντινουπόλεως (1897) την αυτονομία της Κρήτης υπό την οθωμανική κυριαρχία. Ο τελικός διακανονισμός του κρητικού ζητήματος θα γινόταν αργότερα. Οι Μεγάλες Δυνάμεις, ως εγγυήτριες, πρότειναν η καθεμιά τον εκλεκτό της για τη θέση του ύπατου αρμοστή του νησιού (άλλοι πρότειναν τον Μαυροβούνιο πρίγκιπα (βοεβόδα) Μπόζα Πέτροβιτς Νιέγκος, άλλοι τον πρίγκιπα Βάτεμπεργκ, ενώ οι Τούρκοι ήθελαν γι' αυτή τη θέση τον εξωμότη Ανθόπουλο πασά). Η Ρωσία υπέδειξε τον μικρότερο γιο του βασιλιά των Ελ-

λήνων Γεωργίου του Α΄, τον πρίγκιπα Γεώργιο, ο οποίος και επελέγη τελικά.

Η σημαία της Κρητικής Πολιτείας υποδείκνυε τη σχέση υποτέλειας μεταξύ ηγεμόνα-υποτελή: Επιλέχθηκε μεν η ελληνική σημαία ως σύμβολο της Κρήτης (λόγω της πλειοψηφίας του ελληνικού πληθυσμού στο νησί), αλλά με τον λευκό τουρκικό αστέρα εντός ερυθρού φόντου στο άνω αριστερό τεταρτημόριο.

Το ίδιο και στη Σάμο. Παρ' όλο που το νησί επαναστάτησε υπό τον Λυκούργο Λογοθέτη το 1821, το 1830, στο Πρωτόκολλο του Λονδίνου, δεν συμπεριελήφθη στο ανεξάρτητο Ελληνικό Βασίλειο. Οι Σαμιώτες τότε ανακήρυξαν την Ανεξάρτητη Σαμιακή Πολιτεία, εκβιάζοντας την Οθωμανική Αυτοκρατορία είτε να επέμβει δυναμικά, είτε να τους αναγνωρίσει. Οι Μεγάλες Δυνάμεις παρενέβησαν για να αποφευχθεί η σφαγή, και η Υψηλή Πύλη δέχθηκε ύστερα από τις πιέσεις τους να παραχωρήσει μερική αυτονομία στη Σάμο, με Έλληνα πρίγκιπα μεν, αλλά υποτελή στο σουλτάνο.

Η επικυριαρχία αυτή συμβολιζόταν και στη σημαία της Ηγεμονίας της Σάμου: Επιλέχθηκε μεν η ελληνική σημαία ως σύμβολο της Σάμου (λόγω της πλειοψηφίας του ελληνικού πληθυσμού στο νησί), αλλά με τα δύο άνω τεταρτημόρια ερυθρά, αντί κυανά (προφανώς λόγω της τουρκικής επικυριαρχίας).

Απόσπασμα από το εξαιρετικό βιβλίο του Μ. Ηλιάδη *Οι τουρκικές Μυστικές Υπηρεσίες και η ΜΙΤ*

Και επειδή ξεκινήσαμε την ανάρτηση με σύμβολα και σημαίες, να κλείσουμε με ακόμη μία...αυτή των επαναστατών του 1905, οι οποίοι, υπό την καθοδήγηση του μεγάλου Ελευθερίου Βενιζέλου, πολέμησαν για την Ένωση.

Επανάσταση 1905, Θέρισσος

Λευτεριά στα Ζωνιανά*

Ιανουαρίου 26, 2008

!Θέτουμε τον εαυτό μας υπέρ της ανεξαρτησίας της Κρήτης για πάρα πολλούς λόγους. Κατ'αρχάς για λόγους ιστορικούς.Η κρήτη αποτελεί κομμάτι της ελληνικής επικράτειας για λιγότερο από 100 χρόνια. Πρόκειται για ένα μέρος με διαφορετικό γλωσσικό ιδίωμα(οι γλωσσολογικές διαφορές Κρήτης- Ελλάδας είναι σαφώς μεγαλύτερες από τις αντοίστιχες Τσεχίας-Σλοβακίας, Αγγλίας-Ιρλανδίας κτλ).Διαφέρουν κατα κόρον όχι μόνο τα ήθη και τα έθιμα αλλά και οι τωρινές συνήθειες, η εκκλησία (όχι ότι μας πολυενδιαφέρει) είναι αυτοκέφαλη κλ.π.

Δεύτερων για λόγους πολιτικούς και οικονομικούς. Μια πιθανή ανεξαρτησία της Κρήτης θέτει αυτόματα το νησί εκτός των ληστρικών ζωνών του ΝΑΤΟ της ΕΕ και του Ευρω καθώς και από οποιαδήποτε δέσμευση για διατήρηση της βάσης της Σούδας που αποτελεί χρόνια αποικιοκρατικό-αντιοικολογικό-τρομοκρατικό βραχνά στους κατοίκους. Τέλος η Κρήτη αποτελεί μια μοναδική περίπτωση νησιού με εξαιρετικό φυσικό πλούτο αλλά και μια υπερπολύτιμη γεωπολιτική θέση, γεγονός που την καθιστά ικανή για την υπέρβαση του ψευτοδημοκρατικού-εκμεταλλευτικού(καπιταλιστικού) συστήματος της Ελλάδας, προς μια απελευθερωτική προοπτική. Μια διαφορετική πολιτικοοικονομική διάρθρωση δηλαδή στα πλαίσια της αμεσοδημοκρατίας και της ισοκατανομής του τεράστιου πλούτου της με έναν συνεταιριστικό κομμουνιστικό ιστό.

http://kritikipoliteia.pblogs.gr/2007/09/anexarthsia-ths-krhths-2012.html

** Η ορθογραφία όπως στο πρωτότυπο, Άρδην,*

Μια ψευδολόγος προπαγάνδα

Η προπαγάνδα για την αυτονομία της Κρήτης πραγματοποίησε ένα ποιοτικό άλμα με τα δύο κείμενα «δημοσιογράφου» από το Ρέθυμνο, σε δωρεάν διανεμόμενη, ιδιόκτητη εφημερίδα, που ανοικτά προπαγανδίζει την αυτονομία. Το πρώτο άρθρο του, «Πολλοί μιλούν για αυτονομία. Πού οδεύουμε;» στις 28/5/10, δέχτηκε επιθέσεις σε πολλά μπλογκ, και γράφτηκε ότι προέρχεται από πληρωμένη κάλαμο [Βλέπε το άρθρο «Ποιος πληρώνει τον εκδότη Ρεθύμνου Βασίλη Κασιμάτη να μιλάει για την ΑΝΑΓΚΗ αυτονόμησης της Κρήτης;» που κυκλοφόρησε ευρέως στο διαδίκτυο], χωρίς καμιά ουσιαστική απάντηση του Κασιμάτη. Με δεύτερο άρθρο στις 21/6/2010, «Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Ελλάδας;» καταλήγει δήθεν σε μια πιο ήπια μορφή –ομοσπονδοποίησης– η οποία, βοηθούντος και του Καλλικράτη, θα αποτελέσει σίγουρα το δημόσιο και διακηρυγμένο εφαλτήριο του διαμορφούμενου ρεύματος των «αυτονομιστών». Ο Βασίλης Κασιμάτης, συγγραφέας των σχετικών άρθρων, εκδίδει την εβδομαδιαία εφημερίδα *Κρητική Φωνή* (πρώην ΡΕΘΕΜΝΙΩΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ), η οποία διανέμεται σε 20.000 αντίτυπα στον Νομό Ρεθύμνης και σε επιλεγμένα σημεία σε όλη την Κρήτη.

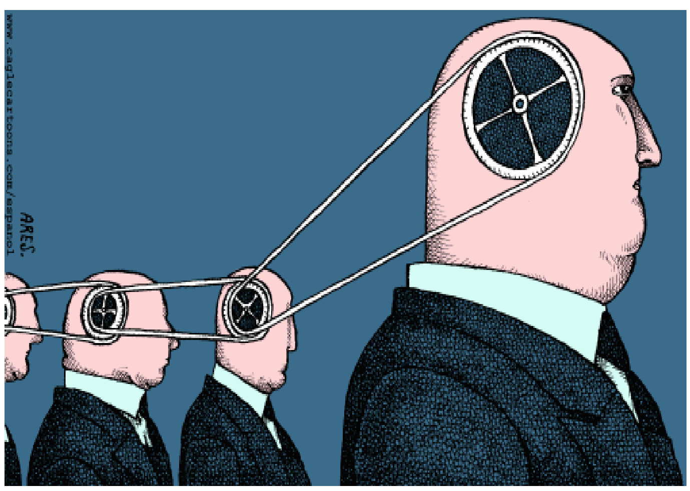
Το πρόβλημα βέβαια με τα συγκεκριμένα άρθρα δεν είναι μόνον ότι υπερασπίζονται την αυτονομία, αλλά ότι χρησιμοποιούν πληθώρα ψευδών –σε βαθμό κακουργήματος– στατιστικών και άλλων «στοιχείων», που χρησιμεύουν ακριβώς για να προσφέρουν επιχειρήματα στους θιασώτες του διαμορφούμενου «ρεύματος». Παραθέτουμε λοιπόν εκτεταμένα αποσπάσματα από τα συγκεκριμένα άρθρα, έτσι ώστε οι αναγνώστες του *Άρδην* να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη αντίληψη για το ποιόν και τα επιχειρήματά τους, ενώ με τυπογραφικά στοιχεία διαφορετικού χρώματος ανασκευάζονται οι κραυγαλέες στατιστικές ψευδολογίες που περιλαμβάνονται σε αυτά.

ΓΙΏΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΛΙΆΣ

Πολλοί μιλούν για αυτονομία. Πού οδεύουμε;

του **Βασίλη Κασιμάτη**
28/5/10

Το ΔΝΤ είναι πια για τα καλά, ο απόλυτος άρχοντας του Ελληνικού παιχνιδιού. Ότι μας ζητούν, εμείς θα εκτελούμε. Μόνο που αυτοί που τα ζητούν είναι κυρίαρχα εκτός Ελλάδας, εκτός Ευρώπης και κυρίως εκτός πραγματικότητας. [ ] **Δεν είναι λίγοι αυτοί που κάνουν λόγο για δυναμικές κινητοποιήσεις στο άμεσα προσεχές μέλλον. Πολύ μιλούν επίσης ακόμα και λαϊκές εξεγέρσεις ή ακόμα και για επαναστάσεις.**

Και πολλοί είναι αυτοί που ρωτούν. Γιατί; Γιατί η Κρήτη πρέπει να βρίσκεται στην ίδια μοίρα με την υπόλοιπη Ελλάδα, ακούγεται από χιλιάδες στόματα σε όλο το νησί;. Γιατί η υπερ-πλουτοπαραγωγική Κρήτη με τους υπερ-εργατικούς της κατοίκους και την ευλογημένη από το Θεό

καρποφόρα γη, πρέπει να αντιμετωπίζει λίαν σοβαρό πρόβλημα ουσιαστικής επιβίωσης;

Και ερχόμαστε στο δια ταύτα.

[ ] Μάλιστα πολλοί είναι αυτοί που κάνουν λόγο και το γνωρίζει όλη η Ελλάδα αυτό, για το δημοψήφισμα του 2012 και ότι το έχουν θάψει κάποιοι μεθοδευμένα, εδώ και πολλά χρόνια. Υψηλόβαθμα στελέχη της σημερινή μας κοινωνίας θεωρούν ότι τέτοιο θέμα δεν υφίσταται. Εμείς μπορεί και να συμφωνήσουμε! Γιατί να περιμένει ο Κρητικός το 2012, όταν το σπίτι του καίγεται σήμερα;

Αυτονομία είτε διοικητική είτε οικονομική, στη Κρήτη;

Το θέμα αυτό αγαπητοί αναγνώστες είναι πολυσυζητημένο στη Κρήτη, εντούτοις όμως κανένας δεν τολμά να το φέρει σε δημόσια διαβούλευση.

Αναρωτιέται κανείς γιατί;

Μήπως δεν συμφέρει κεντρικά οικονομικά όργανα και φατρίες αυτό; [ ]

Από τη μια βλέπουμε πολιτικούς & οργανώσεις να κατηγορούν όσους Κρητικούς τολμούν να το σκεφτούν και να τους αποκαλούν προδότες, ανιστόρητους, ακόμα και ανεγκέφαλους.

Ότι ίσως κατευθύνονται από ξένα κέντρα. Γιατί;

Μας προβληματίζει έντονα αυτό το γεγονός. Απλή σκέψη απλών πολιτών που βλέπουν το αυτονόητο και εκφράζονται. [ ]

Η Κρήτη όμως είναι ένας πλούσιος τόπος, με τεράστιο όγκο παραγωγής και εργατικούς ανθρώπους. Γιατί να πεινά;

Αυτός είναι λοιπόν ένας απλός και απόλυτα ορθολογικός συλλογισμός και σίγουρα δεν δύναται να κρύβει ούτε αλλότρια συμφέροντα, ούτε ξένες νουθεσίες, λέμε εύλογα εμείς.

Κρήτη

Η Κρήτη θεωρείται από πολλούς η πιο πλουτοπαραγωγική περιφέρεια της Μεσογείου και μια από τις πιο «ευλογημένες» σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Έρευνες και στοιχεία αποκαλύπτουν ότι η Κρήτη αποτελεί το:

- 36% του ελληνικού τουρισμού, [στην πραγματικότητα είναι δεύτερη μετά την Αττική και έχει το **25%,** ενώ βέβαια σε επίπεδο νομών η Δωδεκάνησος, η Κέρκυρα και άλλα νησιά την ξεπερνούν κατά πολύ συγκριτικά με τον πληθυσμό (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, 2007)].
- 3η γεωργική δύναμη πανελλαδικά,
  [**Ασύστολο ψεύδος**. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, το 2007 πρώτη ήταν η Δυτική Μακεδονία με 19,1% δεύτερη η Θεσσαλία με 11,9, τρίτη η Δυτική Ελλάδα με 10,9%, τέταρτη η Στερεά με 10,6%, πέμπτη η Πελοπόννησος με 10,3% και **έκτη η Κρήτη** με 9,9%.]
- 1η σε κτηνοτροφία, αστείρευτη σε νερό και πολλές πρώτες ύλες,
  [Σύμφωνα με υδρολογικές μελέτες, η Ανατολική Κρήτη αντιμετωπίζει ήδη προβλήματα έλλειψης νερού και ολόκληρο το νησί απειλείται με ερημοποίηση. Όσο για τις πλούσιες πρώτες ύλες, η Κρήτη κάλυπτε σε μεταλλεία και ορυχεία μόνο το **25% των αναγκών της** το 2002 (ΕΣΥΕ)]
- με σημαντική ανάπτυξη στη βιοτεχνία και ελαφρά βιομηχανία,
  [Η Κρήτη, με το 5,5% περίπου του πληθυσμού της χώρας, είχε συμμετοχή στο ΑΕΠ 2007 4,8% του συνόλου και ήταν 4η περιφέρεια κατά σειράν. Στον **δευτερογενή τομέα,** δηλαδή στις **κατασκευές** και **βιοτεχνία-βιομηχανία** μαζί, υπο-αντιπροσωπευόταν και κατείχε μόνο το 3,8% του συνόλου και ήταν **9η περιφέρεια κατά σειρά**..
  Αν μάλιστα υπολογίσουμε πως στις κατασκευές η Κρήτη κάλυπτε το 72% των αναγκών της και στη **βιομηχανία μόλις το 24%**, καταλαβαίνουμε πόσο «σημαντική» είναι η ανάπτυξή της στη βιοτεχνία και την ελαφρά βιομηχανία, όπως ισχυρίζεται ο Κασιμάτης!
  Μόνο στον **τριτογενή** τομέα, όπου περιλαμβάνεται και ο **τουρισμός,** βρισκόταν στον μέσο όρο του εισοδήματός της με το 4,9% και ήταν **3η κατά σειρά περιφέρεια.** Δηλαδή η Κρήτη εμφανίζει πλεόνασμα μόνο στον **αγροτικό τομέα με 164%** και ισορροπία στον τριτογενή, όπου μάλιστα είναι απολύτως πλεονασματική μόνο στα **ξενοδοχεία**, με 1,76 % .
  Δηλαδή, η οικονομική δομή του νησιού **δεν διαμορφώνει όρους αυτάρκειας**, το αντίθετο, διότι είναι μια αγροτική και τουριστική περιοχή με **καθυστερημένο** τον δευτερογενή τομέα.]
- με πολιτισμό, κουλτούρα και ιστορία που όμοια δεν έχει όλη η Ελλάδα,
- με ακτοπλοΐα που διοικεί κατ΄ ουσίαν τις Ελληνικές θάλασσες,
- με επιχειρηματικά μυαλά που διαπρέπουν τόσο εντός όσο και κυρίως, εκτός Κρήτης, με απεριόριστες ακόμα δυνατότητες ανάπτυξης,
- με πανεπιστήμια τα οποία μορφώνουν χρόνια τώρα, εκατομμύρια Ελληνόπουλα
  [Τα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κρήτης είχαν το 2002 25.300 σπουδαστές, δηλαδή το 7,71% του συνόλου (Πηγή Υπουργείο Παιδείας). Κατά συνέπεια η Κρήτη **ενισχύεται από το ελληνικό κράτος,** μια και έχει κατά 150% περίπου παραπάνω σπουδαστές και κρατικές δαπάνες από την αναλογία της στον πληθυσμό της χώρας].
- και τόσα άλλα που φτάνουν να γεμίσουν την ατζέντα και του πλέον δύσπιστου οικονομολόγου ή τεχνοκράτη

[Εν κατακλείδι η Κρήτη το 2002 είχε οκτώ πλεονασματικούς και οκτώ ελλειμματικούς κλάδους.

Οι οκτώ **πλεονασματικοί** ήταν η γεωργία, κτηνοτροφία, δάση 1,64, ξενοδοχεία, εστιατόρια, 1,76. Άλλες κοινωνικές και προσωπικές δραστηριότητες, 2,17, Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, 1,11. Εκπαίδευση 1,10, κ.λπ..

Ελλειμματικοί ήταν η μεταποίηση 0,24, μεταλλεία, ορυχεία, 0,25, κατασκευές 0,72 κ.λπ. (ΕΣΥΕ 2002)]

[ ]

Καιρός λοιπόν να δούμε τι φωνάζει ο λαός στα χωριά, στις πόλεις, στην περιφέρεια, στα καφενεία, στις οικογενειακές συγκεντρώσεις, κλπ.

Δεν είμαστε εμείς που θα πούμε τι πρέπει να γίνει. Άλλωστε δεν είναι ο ρόλος μας αυτό. Οι δημοσιογράφοι καταγράφουν και παρουσιάζουν. Ο λαός αποφασίζει!

Τελευταίως και ειδικότερα μετά την παρουσίαση της «χρε-

οκοπημένης» Ελλάδας, γιατί περί αυτού ο λόγος και ας μας το χρυσώνει το χάπι ο πρωθυπουργός, στα Κρητικά στόματα ακούγεται ολοένα και εντονότερα η πρόταση Αυτονομίας της Κρήτης. Πολύ ντόρος! Τι σημαίνει όμως αυτό;

Είχε κάνει λόγο θυμόμαστε, τον Δεκέμβριο του 2008 ο αείμνηστος συνάδελφος **δημοσιογράφος Νίκος Κακαουνάκης** για το ίδιο θέμα στο MEGA (21/12/08) και έπεσε όλη η Ελλάδα να τον φάει. Και τι δεν του κατονομάσανε. Τι προδότη τον είπαν, τι λαμόγιο και ένα σωρό άλλα επίθετα. Μα καλά σε αυτή τη Δημοκρατική χώρα, όποιος τολμά να εκφραστεί ανοιχτά τον τρώμε. [ ]

Επί τω πρακτέο (sic)

Και ας βάλουμε τα πράγματα σε μια σειρά.

Ποιους ΔΕΝ ωφελεί η τυχόν αυτονομία της Κρήτης ή η οικονομική ανεξαρτησία της. Μήπως εκείνους που διοικούν τη χώρα κατασπαταλώντας χρόνια τώρα το δημόσιο ταμείο; Δηλαδή την πλειονότητα των πολιτικών που απέτυχαν όλα τα περασμένα χρόνια να εξυγιάνουν το κατά πολλούς ... Ελλαδιστάν.

Έσοδα - Έξοδα

- **Η Κρήτη φιγουράρει πρώτη στη λίστα μεταξύ των δεκατριών Ελληνικών «Καποδιστριακών» περιφερειών στο τι συνεισφέρει στο Γενικό Ταμείο του Κράτους.** **[Πρόκειται για ασύστολο ψεύδος. Έτσι, ενώ το** 2003 το ΑΕΠ της Κρήτης ήταν το 5,3% του συνόλου, οι φορολογούμενοι του 2004 ήταν 5, 2%, το **δηλωθέν εισόδημα** 4,5% του συνόλου και ο **φόρος εισοδήματος** το 3,5% του συνόλου. Δηλαδή η Κρήτη πλήρωνε σε φορολογία **πολύ λιγότερα** από όλες σχεδόν τις περιφέρειες της Ελλάδας, παρά το σχετικά υψηλό εισόδημά της! Οι εσωτερικές περιφερειακές ανισότητες οι μικρότερες στην Ελλάδα, (δείκτης Gini 0,0167) Συμμετοχή στο ΑΕΠ 2007 4,8% του συνόλου και 4η περιφέρεια.]

Ποια η θέση της στο τι παίρνει ανταποδοτικά; Ενδέκατη με 4,5% του ΑΕΠ!!!

[Πρόκειται για κραυγαλέα ψευδολογία, διότι ακόμα και αυτό το ποσοστό αντιπροσωπεύει υψηλή θέση πανελλαδικά και βέβαια παραμένει πολύ μεγαλύτερο ακόμα και από τον φόρο εισοδήματος της Κρήτης που, όπως είδαμε, είναι μόνο 3,5% του συνόλου!

Σύμφωνα με τον Ιωάννη Ψυχάρη, Επίκουρο Καθηγητή Περιφερειακής Οικονομικής Πανεπιστήμιου Θεσσαλίας («Η περιφερειακή κατανομή των δημοσίων επενδύσεων στην Ελλάδα (1976 – 2001)»περ. Επιστημονικό Marketing Management Επικοινωνία Μάιος 2006) ως προς την κατανομή των δημοσίων επενδύσεων κατά κεφαλή τα τελευταία χρόνια η **Κρήτη** έχει αναβαθμιστεί σημαντικά. Διαβάζουμε: «Ως προς τα κατά κεφαλήν μεγέθη [ ] η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία βρίσκονται στη 10η και 12η θέση αντίστοιχα Την περίοδο 1982-1987, έναντι της περιόδου 1976-1981, **αναβαθμίζεται η Κρήτη** (από την 7η θέση στην 5η) και η Ανατ. Μακεδονία και Θράκη (από την 4η θέση στην 3η). Αντίθετα υποβαθμίζονται οι περιφέρειες της Νότιας Ελλάδας, η Δυτική Ελλάδα (από την 3η θέση στην 6η) και η Πελοπόννησος (από την 6η στη 8η θέση). **Η σημαντικότερη ενίσχυση σε απόλυτα μεγέθη κατά την περίοδο 1982-1987 έναντι της περιόδου 1976-1981 παρατηρείται στην Κρήτη** (από την 11η θέση στην 6η). Αντίθετα, η σημαντικότερη **υποβάθμιση** παρατηρείται στις περιφέρειες Αττικής (από την 5η στη 12η θέση) και Δυτικής Ελλάδας (από την 4η στη 10η θέση). Την περίοδο 1988-1993, η κατάταξη των περιφερειών παραμένει σταθερή. Την περίοδο 1994-1999 αξιοσημείωτη είναι μόνο η μεταβολή της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας από την 10η στην 4η θέση». Και καταλήγει ο συγγραφέας: «Συνολικά προκύπτει ότι στην 26-ετία 1976-2001, η πολιτική δημοσίων επενδύσεων είχε αναδιανεμητικό χαρακτήρα».

Δηλαδή η Κρήτη αναβαθμίζεται στην απορρόφηση δημοσίων επενδύσεων και **κατά κεφαλήν και συνολικά**, σε πλήρη αντίθεση με τις ψευδολογίες του Κασιμάτη.]

Και ας κάνουν λόγο για το ότι απορροφούμε μεγάλο ύψος επιδοτήσεων. Αυτά πάνε στο Golden Boys του νησιού. Ας τα πουν αυτά στα καθημερινά θύματα του ΒΟΑΚ, ας τα πουν στον αγρότη **που βλέπει το λάδι του να πωλείται στα ράφια των Ελληνικών σούπερ μάρκετ επτά ευρώ το λίτρο όταν ο ίδιος το πουλάει με το ζόρι δυο και δυόμιση ευρώ. Τα ίδια με τη φέτα, το αρνάκι μας και τόσα άλλα. [ ]**

Άλλοι πάλι εκφοβίζουν διακριτικά το Κρητικό λαό σπέρνοντας χρόνια τώρα την φημολογία περί του αν θα μείνουμε μονάχοι μας, θα μπουν οι Τούρκοι από το παράθυρο, όπως και στη Κύπρο. [ ]

Σήμερα η Κρήτη δεν έχει κανένα απολύτως ορατό κίνδυνο και από πουθενά. Άλλωστε η ακρογωνιαία γεωγραφική της θέση την κάνει άκρως αγαπητή και συμπαθή σε Αμερική & Ευρώπη, που είναι κάτι παραπάνω από βέβαιο ότι ουδείς αγγίζει τα πλούσια παιδιά. Και ας μην ξεχνάμε λένε πολλοί ότι για τη ύπαρξη της Αμερικανικής βάσης, της μοναδικής στην Ελλάδα, ωφελείται οικονομικά η χώρα, δίχως να παίρνει «φράγκο» ο φυσικός γεωγραφικά οικοδεσπότης, που δεν είναι άλλος από την ίδια τη Κρήτη. Με άλλα λόγια, καμία αποζημίωση για τα πυρηνικά που έχουμε μαζέψει στη Σούδα.[]

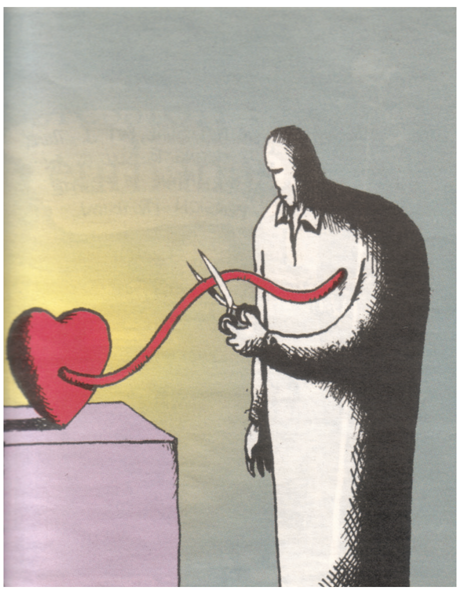
Και μιας και αναφερθήκαμε λίγο νωρίτερα στη Κύπρο, ας αναρωτηθούμε. Μέχρι που μπήκε η μαρτυρική Μεγαλόνησος στην Ευρώπη (πριν από 2 χρόνια), γνωρίζατε κα-

νένα φτωχό Κύπριο;

Διότι εμείς όσο και αν ψάξαμε, δεν βρήκαμε. Μα τι είχε η Κύπρος και οι πολίτες της ευημερούν;

Πλουτοπαραγωγικά, δεν συγκρίνεται με την Κρήτη. Ούτε το ένα δέκατο της Κρητικής παραγωγής. Μόνο τουρισμό και offshore εταιρίες έχουν, ενώ στερούνται ακόμα και το νερό, που ρέει άφθονο στη Κρητική γη. Και όμως παρόλα τα προβλήματά τους όλα αυτά το χρόνια, τα κατάφεραν οι Κύπριοι μια χαρά. **Αγαπητοί αναγνώστες, το 75% των Κρητικών σε ηλεκτρονική δημοσκόπηση του 2009 δείχνει να επιμένει στο άνοιγμα του φακέλου «2012-ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ».** Το 80% των Ελλήνων από την ηπειρωτική Ελλάδα αντιδρά έντονα σε αυτό.
Αναρωτιέται κανείς; Γιατί τέτοια φαγωμάρα;
Και γιατί οι πολιτικοί μας δεν παίρνουν θέση; Γιατί σιωπούν; **[ποια είναι αυτή η δημοσκόπηση που αναφέρει ο δημοσιογράφος;]**

Συναντήσαμε προ καιρού στην ιστοσελίδα του κυβερνητικού Βουλευτή του Νομού κ. Μανώλη Όθωνα τα παρακάτω και σας τα παραθέτουμε αυτούσια:

«Η διοργάνωση των «Παιχνιδιών των Νήσων» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που φέτος πραγματοποιούνται στην Κορσική (21/05/2007), παρουσίασε πολλές και ενοχλητικές εκπλήξεις: Η αποστολή της Κρήτης καταφθάνοντας στο αεροδρόμιο της Κορσικής ήρθε αντιμέτωπη με μια δυσάρεστη έκπληξη. Οι διοργανωτές στα επίσημα έντυπα που μοίρασαν εμφανίζουν την Κρήτη με τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας σε αντίθεση με την αποστολή της Κέρκυρας που συμβολίζεται με την ελληνική σημαία. Μετά βέβαια τις διαμαρτυρίες των Νομαρχών και των άλλων Ελλήνων που συμμετείχαν αποσύρθηκαν. Η σημαία της Κρητικής Πολιτείας δεν είναι η πρώτη φορά που χρησιμοποιείται από κάποιους ανεγκέφαλους ή επιτηδείους:

- *Στη δεκαετία του 1980 υπήρξε σχετική έξαρση του φαινόμενου εμφάνισης της σημαίας αυτής,*
- *Αμερικανικές Κυβερνητικές Υπηρεσίες, δεκάδες Πανεπιστήμια των ΗΠΑ, τα Καναδικά Ταχυδρομεία, εταιρείες Αμερικανικών συμφερόντων, όπως η UNITED AIRLINES, η NASA κ.ά, χαρακτηρίζουν επίσημα, εκ παραδρομής ή από οργανωμένη συγχορδία, την Κρήτη ως ανεξάρτητο Κράτος!*
- *Μία τεράστια σημαία της Κρητικής Πολιτείας ανάρτησαν στην κερκίδα νεαροί από τα Μάλια στην έναρξη της διεξαγωγής του τελικού Κυπέλλου ΕΠΣΗ στο Παγκρήτιο Στάδιο στις 18 Απριλίου 2007 με τίτλο « ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ 2012».*
- *Μια ημέρα μετά μαθητές σχολείου από το Ηράκλειο, το οποίο επισκέφτηκε το ελληνικό Κοινοβούλιο, είχαν σταμπαρισμένη στις μπλούζες τους τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας.*
- *Πολλά ιδιωτικά αυτοκίνητα στο Ηράκλειο φέρουν αυτοκόλλητα σήματα με την εν λόγω σημαία.*
- *Ιστοσελίδες αναρτούν την παραπάνω σημαία και προβαίνουν σε ανιστόρητους ισχυρισμούς περί ανεξαρτησίας της Κρήτης!!!!!!*

Σύμφωνα με δημοσιεύματα στο περιοδικό monthlyreview. (09/05/2007), πηγή του προβλήματος είναι ξένη χώρα της Δυτικής Ευρώπης που φιλοξενεί ίδρυμα που ασχολείται με τις «Εθνικές μειονότητες». Να σημειωθεί ότι η σημαία αυτή, ΔΕΝ αποτέλεσε ποτέ σημαία ανεξάρτητου Κράτους της Κρήτης, αλλά της λεγόμενης Κρητικής Πολιτείας, που βρισκόταν υπό την εποπτεία και την κατοχή των μεγάλων δυνάμεων της εποχής (Αγγλία, Ρωσία, Γαλλία, Ιταλία). Κατόπιν τούτων

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:
1. Σε τι ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου από ξένες χώρες και οργανισμούς; 2.Οι υπηρεσίες ασφαλείας της χώρας μας δραστηριοποιούνται προς την κατεύθυνση της αναζήτησης των ηθικών αυτουργών του φαινομένου;
Οι Ερωτώντες Βουλευτές:

Γιάννης Γ. Σκουλάς
Στυλιανός Ματζαπετάκης
Βασίλης Κεγκέρογλου
Μανόλης Στρατάκης
Μάνος Φραγκιαδουλάκης
Μιχάλης Καρχιμάκης
Μανόλης Σκουλάκης
Μανόλης Όθωνας
Χριστοδουλάκης Νίκος»

Και ρωτάμε; Γιατί τέτοιο μένος από εκλεγμένους πολιτικούς για κάποιους που τολμούν να εκφράσουν τις προσωπικές τους θέσεις με τόσο απλά και ειρηνικά μέσα; **Στα ανωτέρω δεν είδαμε ούτε προστριβές, ούτε τραβηγμένες κινήσεις.**

Τι σχέση μπορεί νά΄ χει ο απλοϊκός αγρότης η ο σκληρά εργαζόμενος επιχειρηματίας στη Κρήτη με τα διεθνή καρτέλ; Και εν τέλει τα καρτέλ ζητούν ενιαία κράτη για να τα διαχειρίζονται ευκολότερα και όχι πολλά κοκόρια να διαφεντεύουν το τόπο τους. Επομένως για ποια "ξένα κέντρα" κάνουν λόγο μερικοί; Και ποιο είναι το έγκλημα, όταν κάποιοι διαδηλώνουν ειρηνικά ή κολλούν αυτοκόλλητα στα ι.χ. τους; Γιατί πρέπει ντε και καλά να είναι καθοδηγούμενοι από ξένα κέντρα και να κινδυνολογούμε αορίστως, κατευθύνοντας τον κόσμο σε άλλα συμπεράσματα, σε μια προσπάθεια να «κουκουλώσουμε» την αλήθεια, ρωτούν εκείνοι που τα κραυγάζουν, λέγοντας ότι η ιστορία αυτή ... δεν έχει ούτε δάκρυ, ούτε «Δράκο»!
Και εμείς τα καταγράφουμε.
Ας δούμε όμως ποιοι κινδυνολογούν. [ ]
[ ] **Εν κατακλείδι, όσα μικρά κρατίδια είναι αυτόνομα, ευημερούν.** Γιατί; Βλέπε **Κύπρο, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μόντε Κάρλο, Σαν Μαρίνο, Εμιράτα** και τόσα και τόσα άλλα.

Ας ρίξουμε μια ματιά τι γίνεται σε αυτά και ας διδαχθούμε.
Αυτοί που κυβερνούν το πλανήτη δεν χρειάζονται χώρες - ομοσπονδιακά κράτη - απλά για να μπορούν να κάνουν το κουμάντο τους ευκολότερα. Ένας μόνο πρόεδρος ή πρωθυπουργός αποτελεί ευκολότερο έργο για ρεμούλα και οικονομικά αλισβερίσια όπως αυτό της SIEMENS του Βατοπεδίου, του Χρηματιστηρίου, του ΔΝΤ, κλπ.
Ρωτούν λοιπόν αρκετοί και συνηγορούμε και εμείς σε αυτό. Παραδειγματικά λοιπόν, γιατί εφόσον ήμαστε ελεύθερη αγορά και έχουμε ελεύθερη διακίνηση αγαθών, η τιμή της βενζίνης πλέον στο Ρέθυμνο αγγίζει το 1,70 το λίτρο. Στην γειτονική μας Αίγυπτο με ένα ευρώ αγοράζουμε επτά (7) λίτρα! Γιατί λοιπόν η Ένωση πρατηριούχων του Ρεθύμνου δεν έχει το δικαίωμα να ναυλώσει ένα γκαζάδικο και να φέρει καύσιμο από την Αίγυπτο, λίγα μόλις μίλια απόσταση, με στόχο να πωλείται η αμόλυβδη στα 0,20 το λίτρο με όλα τα οφέλη για εμπόριο και νοικοκυριά; Όχι, απαντά η κυβέρνηση. Θα αγοράζεται (sic) από τα Ελληνικά πετρέλαια, συμφερόντων 2 μεγάλων οικογενειών με πελατειακές σχέσεις με τις εκάστοτε κυβερνήσεις, χρόνια τώρα!
«Λύσεις υπάρχουν» μας είπε ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ **κ. Μιχάλης Κριτσωτάκης** προ ημερών, φιλοξενούμενος στην εκπομπή «Πρωινό Δελτίο» του Μελωδία 102,7 καταδεικνύοντας άλλες αγορές όπως την Αιγυπτιακή, όπου εκεί η αμόλυβδη πωλείται με 0,20 το λίτρο. Δυστυχώς όμως η κυβέρνηση παρότι έχουμε «**ελεύθερη αγορά**», μας υποχρεώνει σε ένα καθεστώς ομηρίας στα «**Ελληνικά Πετρέλαια**» με τα γνωστά αποτελέσματα για την γενική οικονομία μας, αφού είναι Ηλίου φαεινότερο ότι η τιμή της βενζίνης είναι αυτή που καθορίζει τις τιμές σε εμπόριο και παροχή υπηρεσιών. [ ]

«Ένας αναγνώστης, πολιτικός επιστήμων στο επάγγελμα, μας είπε: *"Αυτόνομη Κρήτη, ικανή να διαχειριστεί τα πλούσια παράγωγά της, με δικές της διακρατικές συνεργασίες με γειτονικά και όχι μόνο κράτη, (όπως το παράδειγμα με τα καύσιμα) με offshore εταιρίες εντός, με Κρητικά πολιτικά μυαλά, άξια να ηγηθούν, αποτελούν το σημείο αναφοράς για τα όσα λέγονται περί Αυτονομίας της Κρήτης"*.
Εμείς απλώς καταγράφουμε το παλμό της Κρητικής βούλησης που κατά συντριπτική πλέον πλειονότητα το ζητούν. Δεν διαδηλώνουμε απεικονίζουμε μια πραγματικότητα.
Εν κατακλείδι, η Κρήτη έχει όλα εκείνα τα εφόδια όχι απλά για να επιβιώσει, αλλά για να μεγαλουργήσει. **Και κυρίως ... να είναι σε θέση να δανείζει και όχι να δανείζεται!**

Ας πάρει λοιπόν τη θέση που αξιοκρατικά της ανήκει, Πανελλαδικά ή ας σκεφτούν οι πολίτες τι πρέπει να γίνει.
Με τσι γειές μας ...

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία Ελλάδας;

"... μην βλέπουμε το δένδρο και χάνουμε το δάσος"
21/6/2010

του Βασίλη Κασιμάτη

Πριν από μερικές εβδομάδες η ΡΕΘΕΜΝΙΩΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ κατέθεσε ένα πεντασέλιδο άρθρο της με τίτλο «Που οδεύομαι;(!) Πολλοί μιλούν για αυτονομία»
Είχαμε υποσχεθεί ότι αυτό ήταν το πρώτο μέρος ενός εκτενούς ρεπορτάζ που διενεργούμε εδώ και τριάμισι χρόνια. Οι τοποθετήσεις χιλιάδων αναγνωστών πραγματικά μας εντυπωσίασαν. Άλλοι (εκ της Κρήτης κυρίως) εκφράστηκαν περί της πλήρους αυτονόμησης του νησιού και το χειροκρήτησαν. Άλλοι πάλι θεώρησαν το άρθρο προδοτικό, Άλλοι (εκ της υπόλοιπου κυρίως Ελλάδας) φοβήθηκαν ότι μια εφημερίδα προερχόμενη από τη Κρήτη, άνοιξε τον Ασκό του Αιόλου για την αυτονομία της Κρήτης.
Η αλήθεια αγαπητοί μας αναγνώστες είναι ότι η "ΡΕΘΕΜΝΙΩΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ" δεν πήρε προβεβλημένη θέση για το αν η Κρήτη πρέπει να αυτονομηθεί ή όχι και το στίγμα της εφημερίδας δεν ετέθη σε «κοινή θέα»! [ ]

Η στιγμή της αλήθειας
Ήρθε λοιπόν η ώρα να δώσουμε το στίγμα μας και το τι αληθινά πρεσβεύουμε.
Είναι πολλοί αυτοί που φοβούνται την πλήρη αυτονόμηση της Κρήτης θεωρώντας ότι θα χάσουν ένας σημαντικό «αιμοδότη» της Ελλάδας στο Α.Ε.Π.
Το 2009 και σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία η Κρήτη έδωσε στο Α.Ε.Π.το 13% και έλαβε ανταποδοτικά μόνο το 4,5%. Ομοίως τα στοιχεία κάνουν λόγο για τα ίδια σχεδόν νούμερα σε προσφορά και ανταπόδοση και τα 12 προηγούμενα Καποδιστριακά χρόνια, ομοίως και τα ημερολογιακώς, πίσω από αυτά.

[ο δήθεν αντικειμενικός δημοσιογράφος όχι μόνο συνεχίζει τα ασύστολα ψεύδη, αλλά τα διογκώνει ακόμα περισσότερο, ισχυριζόμενος ότι η Κρήτη συμμετέχει με 13% στο ελληνικό ΑΕΠ (!) ενώ δείξαμε πως είναι κάτω από 5% και μάλιστα η Κρήτη υποφορολογείται.]

Γιατί λοιπόν αυτή η άδικη μεταχείριση της Κρήτης όλα τα χρόνια από την μεταπολίτευση και τούδε;

Το ζήτημα όμως δεν είναι Παγκρήτιο! Για τα ίδια παραπονιούνται και οι Έλληνες [ ]

Το στίγμα

Η εφημερίδα λοιπόν, στοιχείο που κατέθεσε και στο πρώτο δημοσίευμα, επικαλείται το Αμερικάνικο και Γερμανικό μοντέλο Ομοσπονδιακής αυτοδιοκητικής διακυβέρνησης. [ ]

Επομένως η λύση που προτείνουμε δεν είναι και δεν ήταν ποτέ η πλήρη αυτονομία της Κρήτης, αλλά η μερική αλλαγή του συντάγματος της χώρας με σκοπό να οδηγηθούμε σε ένα Ομόσπονδο κράτος, όπου η κάθε μεγάλη περιφέρεια ξεχωριστά θα μπορεί να ορίζει οικονομικώς ανεξάρτητα τη τύχη της, να ορίζει αλλά και να ελέγχει καλύτερα το πλούτο της και να σμιλεύει ορθότερα και αποδοτικότερα τη κληρονομιά της.

Άλλο Κρήτη και άλλο Ελλάδα;

Όχι βέβαια!! Η Κρήτη είναι Ελλάδα και ουδείς οραματίζεται μια Κρήτη αυτόνομη και πλήρως αποκομμένη από την υπόλοιπη χώρα.

Όμως οι χιλιάδες αναφορές στα site και blogs του ιστοτόπου (διαδικτύου) που αναφέρονται για προδοτικές εφαρμογές και σκέψεις Κρητικών, καταμαρτυρούν μια αδικαιολόγητη ανησυχία μεταξύ των Ελλήνων εκτός Κρήτης.

Η εφημερίδα μας είναι θέμε δε θέμε Κρητική. Απευθύνεται κυρίαρχα σε Κρητικούς.

Όταν το σπίτι σου καίγεται, δεν κοιτάς το σπίτι του γείτονα, ή μήπως θελουν κάποιοι να μας πείσουν ότι όταν όλα τα σπίτια στη γειτονιά καίγονται θα αφήσουν τα κοπέλια τους να καούν για να σβήσουν τη φωτιά του γείτονα; **Έτσι λοιπόν στη Κρήτη γίνονται γόνιμες συζητήσεις για το τι μπορεί να αλλάξει. Και μέσα από αυτές τις συζητήσεις, ποιος ξέρει ... μπορεί να δοθούν λύσεις για να αλλάξει όλη η χώρα προς το καλύτερο.**

Φτωχιές και πλούσιες γειτονιές

Πάμε όμως και στο δια ταύτα!

Η Θράκη είναι φτωχιά. Θα συμφωνήσουμε. Ομοίως και η Ήπειρος.

Ομοίως όμως και τα Σφακιά ή περιοχές στον Μυλοπόταμο. Όπως λοιπόν μέσα σε ένα ομόσπονδο Ελληνικό κράτος με 7 ίσως οικονομικά ανεξάρτητες περιφέρειες, η Μακεδονία θα απορροφήσει την Θράκη και η Θεσσαλία την Ήπειρο, έτσι και η Κρήτη θα απορροφήσει τις δικές της φτωχές περιοχές που αποδεδειγμένα έχει. Τι πετυχαίνεις λοιπόν εκείνη τη στιγμή;

Δημιουργείς επτά ομόσπονδα, οικονομικώς ανεξάρτητα κράτη μέσα στην Ελλάδα, υπό ομοσπονδιακό καθεστώς διακυβέρνησης, τα οποία θα απορροφήσουν τις φτωχότερες γείτονες περιοχές τους και οπλίζεσαι έτσι αδρά απέναντι στους κερδοσκόπους, αφού ο δικαιωματικός σου πλούτος είναι σε σαφώς καλύτερα χέρια.

Αυτή προφανώς είναι και εν μέρει η θέση του πρωθυπουργού όταν συζητά για σύμπτυξη του Ελληνικού κοινοβουλίου σε 200 βουλευτές και επτά οικονομικά ανεξάρτητες περιφέρειες στην Ελλάδα, ως μεταγενέστερη σκέψη του "Καλλικράτη".

Η Κρήτη όπως καταθέσαμε και στο πρώτο μέρος του ρεπορτάζ είναι η πλέον πλουτοπαραγωγική περιοχή της Μεσογείου.

Ώρα για απαντήσεις

Πολλοί μας κατηγόρησαν ή κατηγορούν τον Κρητικό ότι οραματίζεται μια Κρήτη πλήρως αυτόνομη με τη σημαία με το ένα κόκκινο τεταρτημόριο και το αστέρι. Τα ίδια και με τα 100 χρόνια της Ένωσης με την Ελλάδα βάσει της Συνθήκης του Λονδίνου.

Για να αποτυπώσουμε λοιπόν την πραγματικότητα, η σημαία με τα τρία τεταρτημόρια μπλε και το ένα τεταρτημόριο κόκκινο, συμβολίζει:

- τρία τεταρτημόρια μπλε: την Ελληνική πλειονότητα, τότε.
- ένα τεταρτημόριο κόκκινο: την Τουρκική μειονότητα, τότε
- Το αστέρι εντός του κόκκινου τεταρτημόριου: Την υπεροχή του Σουλτάνου στη Κρήτη, τότε.

Επειδή όμως Τούρκοι σήμερα δεν ζουν στη Κρήτη και επειδή ο σουλτάνος δεν υφίσταται ούτε καν σαν σκέψη στους σημερινούς Τούρκους, η εν λόγω σημαία δεν έχει καμία απολύτως υφή και δεν θα πρέπει να αποτελεί σύμβολο για κανένα Κρητικό καθόσον ίσως και να εμπεριέχει σημεία ή στοιχεία αποντροπιασμού.(sic)

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι απαξιώνεται κατά αυτό το τρόπο η Κρητική βούληση που ζητά δια βοής την ανεξαρτησία της.

Ο δικός μας στόχος και ρόλος λοιπόν είναι να αφουγκραστούμε αυτό το λαϊκό παλμό και να εμβαθύνουμε, δίνοντας στο συμπατριώτη μας να καταλάβει τι είδους ανεξαρτησία μπορεί να οραματίζεται για το καλό των παιδιών μας.

Οικονομική ανεξαρτησία είναι ο ορατός και γόνιμος τρόπος, με τον οποίο η Κρήτη αλλά και η υπόλοιπη Ελλάδα μπορεί να οδηγηθεί σε καλύτερες ημέρες. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας, ενός αυτοδιοικητικού συστήματος που σε άλλες χώρες έχει πετύχει αυτά που δεν πέτυχε η Ελλάδα από το 2ο Παγκόσμιο πόλεμο και έπειτα.

Ο επίλογος

Αυτό είναι το σχέδιο αγαπητοί μας αναγνώστες, αυτή και η πρότασή μας και όχι οι προδοτικές «αυτομολήσεις» που αδίκως αναφέρουν ορισμένοι.

Σφάλμα η ανακίνηση του ζητήματος της ανεξαρτησίας;

Ενδιαφέροντα στοιχεία αντλήσαμε από δίωρη εκπομπή του δημοσιογράφου Γιώργου Μοσκοβίτη, στην εκπομπή "Χίλια καλώς ορίσατε στον μουσικό πλανήτη που λέγεται Κρήτη", του ραδιοφωνικού σταθμού Κρέτα Πλάνετ κατά το 2010. Από αυτή την εκπομπή μεταφέρουμε το μεγαλύτερο μέρος.

Άρδην

ROY LICHTENSTEIN

[ ] Σήμερα θ' ασχοληθούμε μ' ένα παιγνίδι που κάποιοι άγνωστοι παίζουν και κάποτε πρέπει να λάβει τέλος. Να καλωσορίσω τους καλεσμένους μου, που εκτιμώ και σέβομαι πολύ για τις γνώσεις τους και την πορεία τους στο πολιτιστικό γίγνεσθαι. Είναι δύο άνθρωποι που αγαπάνε πολύ αυτό που κάνουν, είναι άνθρωποι που αγαπάνε την Κρήτη. Οι καλεσμένοι είναι ο **Γιάννης Τσουχλαράκης**, λαογράφος, ερευνητής, συγγραφέας και ο **Μανώλης Πατεράκης**, πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Κρητικών Σωματείων. Σήμερα έχουμε πιάσει ένα εθνικό θέμα. Σήμερα ήρθαμε για να πούμε και να μάθει ο κόσμος ένα καρκίνωμα που διαιωνίζεται όπως το Μακεδονικό πριν τριάντα χρόνια, όπως θα θυμάσαι Μανώλη.

Πατεράκης. Θυμάμαι, γιατί είμαι λίγο παλιός. Είναι πράγματα τα οποία, αν τ' αφήσουμε, θα καταλήξουμε να κάνουμε συλλαλητήρια στην Νέα Υόρκη για να λέμε ότι η Κρήτη είναι ελληνική, όπως λέγαμε η Μακεδονία είναι ελληνική και βλέπουμε τα αποτελέσματα. [ ]

Τσουχλαράκης. Προσπαθώ να παραμείνω ήρεμος και ψύχραιμος, γιατί αυτά τα προβλήματα αντιμετωπίζονται με ψυχραιμία, με ηρεμία και κυρίως με προσπάθεια ενημέρωσης, γιατί οι περισσότεροι συμπατριώτες μας δεν είναι ενημερωμένοι για τα θέματα που άπτονται της υπόθεσης αυτής.

Μοσκοβίτης: Στο διαδίκτυο, και μέσα από την εκπομπή, ο κόσμος διψάει να μάθει την αλήθεια και στο τέλος της εκπομπής θα πρέπει να έχει μάθει πολύ περισσότερα για την περιβόητη σημαία, που έχει γεμίσει τ' αυτοκίνητα στην Κρήτη.

Τσουχλαράκης: Οποιαδήποτε κίνηση έχει μια γεωπολιτική κατεύθυνση, έχει ανάγκη από **σύμβολα**. Συνήθως, όταν πρόκειται να γίνει κάτι το οποίο δεν συνάδει με το δίκαιο, και επειδή ο κόσμος πιο εύκολα παρακολουθεί και επηρεάζεται πιο εύκολα από ένα σύμβολο, χρειάζεται ένα σύμβολο. Αυτοί που μεθοδεύουν αυτές τις κινήσεις, επιστρατεύουν σύμβολα. Επιστρατεύουν σημαίες, επιστρατεύουν ύμνους, γιατί δεν υπάρχει θεωρητική τεκμηρίωση και συλλογιστική που να μπορεί να βοηθήσει στην απόδειξη και ενίσχυση μιας τέτοιας επιδίωξης. Υπάρχει μια μερίδα ανθρώπων, η οποία θέλει να προβάλει την Κρήτη ως ένα ανεξάρτητο κρατίδιο, τελείως διαφορετικό από την Ελλάδα. Επιστρατεύει λοιπόν μια σημαία, η οποία χρησιμοποιήθηκε από τις αρχές του 1899 στην Κρήτη μέχρι την 1η Δεκέμβρη του 1913, που υψώθηκε η ελληνική σημαία.

Μοσκοβίτης: Εγώ αναρωτιέμαι με τι σκεπτικό αναρτήθηκε αυτή η σημαία, όταν επάνω της είχε την τούρκικη σφραγίδα.

Τσουχλαράκης: Μετά την επανάσταση του 1897, η Κρήτη γίνεται ανεξάρτητο κρατίδιο. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε δύο σημεία: Όταν μιλάμε ότι είναι η ανεξάρτητη Κρητική Πολιτεία, πρέπει να πούμε ότι τελεί υπό την προστασία των Μεγάλων Δυνάμεων και την επικυριαρχία του σουλτάνου.

Πατεράκης :Ήταν ημιαυτόνομη Κρητική Πολιτεία.

Τσουχλαράκης Έπρεπε για οτιδήποτε γινόταν στην Κρήτη να ενημερώνεται ο Σουλτάνος. Και πάρα πολλά πράγματα, σύμβολα, εμβλήματα, έχουν τουρκικές επιρροές.

Από τις αρχές του 1899 εκδίδεται η επίσημη εφημερίδα της Κρητική Πολιτείας, όπου εκεί αναγράφονται τα πάντα, τα διατάγματα, περί εμβλημάτων, περί σημαιών, περί ενδυμασιών της πολιτοφυλακής κ.λπ.

Η σημαία είναι με τέσσερα τετράγωνα και τον λευκό σταυρό, όπου τα τρία τετράγωνα είναι κυανά και το τέταρτο κίτρινο, με το αστέρι. Το σκεπτικό της σημαίας είναι ότι, με βάση τις συζητήσεις, τις ιδέες, τις απόψεις που κατέθεσε ο **Βενιζέλος** και ο **Σφακιανάκης** κ.λπ., η σημαία αυτή δηλώνει ότι πρόκειται για ένα χώρο γεωγραφικό, με πληθυσμιακά κυρίαρχο το ελληνικό στοιχείο –αυτό υποδηλώνουν τα τρία κυανά τετράγωνα, το πάνω αριστερά όμως, κόκκινο τετράγωνο με το αστέρι δηλώνει την κυρίαρχη παρουσία της μουσουλμανικής μειονότητας. Αυτό είναι καταγεγραμμένο στην εφημερίδα και εκεί επεμβαίνει ο Βενιζέλος και λέει ότι θα τοποθετήσουμε και το λευκό αστέρι, που θα συμβολίζει το αστέρι της Βηθλεέμ. [...]

Υπάρχει όμως προγενέστερη σημαία που χρησιμοποιήθηκε από την εξέγερση του 1897 μέχρι το 1899, όπου έγινε ανεξάρτητη Κρητική Πολιτεία υπό την υψηλή κυριαρχία του σουλτάνου και την επιτήρηση των Μεγάλων Δυνάμεων. Όλες οι επαναστάσεις, όλα τα μπαϊράκια που σήκωσαν οι οπλαρχηγοί οι Κρήτες, είχαν το «Ένωση ή Θάνατος». Ακόμα και αυτή η σημαία που θα σας περιγράψω τώρα, η οποία είναι ένα λευκό πανί με ένα μαύρο σταυρό αντί για λευκό – επειδή πενθούν γιατί δεν επιτυγχάνουν την ένωση – το αριστερό τετράγωνο είναι η ελληνική σημαία. Πάντοτε οι Κρήτες ζητούσαν την ένωση. Και όταν δεν το επιτύγχαναν, θρηνούσαν γι' αυτό. Το 1913, όταν γίνεται η επίσημη τελετή της Ένωσης, όλες οι μεγάλες επαναστατικές φυσιογνωμίες, ο **Γιάνναρης**, ο **Μάντακας** και όσοι ζουν εκείνα τα χρόνια, παρευρέθηκαν στην τελετή για να δουν την ελληνική σημαία. Ακόμα και την περίοδο 1898 – 1913 οι Κρήτες πήγαιναν και κατέβαζαν τη σημαία και ανέβαζαν την ελληνική. [ ]

Ένα αμφιλεγόμενο τραγούδι

Μοσκοβίτης: Πόσο μπορεί να επηρεάζει αυτή η θεωρία,

ώστε ένας καλλιτέχνης να γράψει ένα τραγούδι και να την κάνουν ύμνο;

Τσουχλαράκης: Το κρητικό στοιχείο έχει ανάγκη για ενημέρωση. Στην Κρήτη οι συμπατριώτες μας όταν έχουν άγνοια, έχουν μεγάλο εγωισμό.

Μοσκοβίτης: Ακούστε ένα τραγούδι:

«Το 2012 λήγει η Συμφωνία
Γι' αυτό στην Κρήτη ρίχνουνε χασίσι και πορνεία
Θέλουν νησί αδύναμο, τον Κρητικό αρνάκι
Τον θέλουν να είναι όμοιος με αμερικανάκι
Πίσω από το αίσχος κρύβονται κράτος και Αμερικάνοι
Το 2012 ζορίζονται που φτάνει
Τελειώνουνε τα 100 χρόνια της συμφωνίας
Γι' αυτό το στίγμα ρίχνουνε της μαφίας
Το στίγμα είστε εσείς ρε.
Και ήρθε τώρα ο καιρός που πρέπει να τα πούμε
Ποιος θα γελάσει πιο καλά στο τέλος θα το δούμε
Ψάχνουνε τρόπο να χαθούν παράδοση και αξίες
Το κράτος το επίτρεψε το εμπόριο στις γωνίες.
Κατά τ' άλλα πάμε γι' άλλα
Νομίζουνε οι κρητικοί στον ύπνο θα πιαστούνε
Και στο χορό και οι Έλληνες οι υπόλοιποι θα μπούνε
Καλά…
Δεν είναι η Κρήτη λάφυρο
Για την Αμερική σας
Είναι αυτόνομο, είναι νησί αυτόνομο
Δεν είναι ούτε δική σας
Πολιτική ανίκανη ασκείτε τόσα χρόνια
Άχρηστοι.»

Μοσκοβίτης: Είναι ένα τραγούδι που λέει ο **Νίκος Κυριακάκης,** το οποίο ναι μεν είναι κατά της αυτονομίας, όμως λέει λόγια που δεν στέκουν για το 1912. Λένε ότι το 2012 θα γίνει δημοψήφισμα για να αυτονομηθεί η Κρήτη. Κάποιοι χρησιμοποιούν σαν καραμέλα το ότι η αυτονομία της Κρήτης υπάρχει στη Συνθήκη του Λονδίνου. Ούτε στη Συνθήκη του Λονδίνου, ούτε στου Βουκουρεστίου αναφέρεται ότι ο Βενιζέλος είχε υπογράψει συμφωνία με την Ελλάδα για την αυτονομία της Κρήτης. Τώρα λένε ότι υπάρχει μυστικό πρωτόκολλο. Ας το βγάλουν να το δούμε και να δούμε ποιους αφορά. Όταν ρώτησα τον καλλιτέχνη, μου είπε ότι είναι κατά της αυτονομίας.

Τσουχλαράκης: Τα λόγια όμως του τραγουδιού εξυπηρετούν ακριβώς την αντίθετη κατάσταση. Ο μέσος ακροατής, που δεν ξέρει πράγματα, ακούει οριοθετημένες ημερομηνίες που δεν υπάρχουν: ακούει εκατό χρόνια, ακούει 1912. Το τραγούδι δημιουργεί εντυπώσεις, τις οποίες ο μέσος ακροατής θεωρεί δεδομένες, επειδή τις λέει ο καλλιτέχνης. [..]

Ποιοι τα υποκινούν

Μοσκοβίτης: Ας περάσουμε όμως στον **Μανώλη Πατεράκη,** ο οποίος έθεσε κάποια ερωτήματα πέρσι στο Παγκόσμιο Συμβούλιο των Απόδημων Ελλήνων, και να μας πει ποια ήταν η αντίδραση των Κρητών του εξωτερικού στο θέμα του προβλήματος αυτού.

Πατεράκης: Επειδή είχα πάρει πολλά μηνύματα γι' αυτό το θέμα, το είχα βάλει και στη δεκάλεπτη εισήγησή μου, καθώς και στο τελικό ψήφισμα του Συνεδρίου στο Οροπέδιο του Λασιθίου. Εκεί όμως αντέδρασαν, δεν ξέρω για ποιο λόγο, η Ομοσπονδία της Γερμανίας με τον **Γιάννη Επιτροπάκη** και από την πλευρά της Αμερικής, ο **Σταύρος ο Σημαντήρης**, και κάποιοι άλλοι, οι οποίοι αρνήθηκαν και δεν πέρασε η εισήγησή μου, ότι εμείς ως Κρήτες όλου του κόσμου, απορρίπτουμε αυτά τα πράγματα. Εκείνη δε τη χρονιά κυκλοφορούσαν πολλά αυτοκίνητα με τα σημαιάκια της αυτόνομης Κρήτης. Μια κίνηση που τη θεωρώ βλακώδη και ηλίθια. Έστω ότι κάποιοι έχουν την πρόθεση αυτονομίας της Κρήτης, χρησιμοποιείς όμως ένα σημαιάκι που δηλώνει την επικυριαρχία των Τούρκων. Μια τέτοια κίνηση εξυπηρετεί μόνο τα συμφέροντα των Τούρκων. Η όλη φάση της οργάνωσης –γιατί για οργάνωση πρόκειται– ξεκινάει από τη **Γερμανία** με ενδιάμεσο σταθμό τα Σκόπια. Η διακήρυξη που κρατάτε στα χέρια σας ήταν εξώφυλλο από ένα ημερολόγιο που μου έστειλαν -κι όχι μόνο σε μένα- τα οποία ημερολόγια είχαν ταχυδρομηθεί από τα Σκόπια. Θα σας πω και ένα περιστατικό που έγινε στην Εκκλησία των Τεσσάρων Μαρτύρων, στο Ρέθυμνο, όπου ο ιερέας, εκεί που μνημονεύει περί υγείας, μνημόνευσε υπέρ υγείας των μελών της οργάνωσης για την απελευθέρωση της Κρήτης!

Μοσκοβίτης: Το 1976 συνελήφθη στα Χανιά ένας Εβραίος για πλούσια αυτονομιστική δράση, ο οποίος καταδικάστηκε, αλλά ως εκ θαύματος πήγε στη χώρα του, γιατί αποδείχτηκε από τις εδώ αρχές ασφαλείας ότι ήταν πράκτορας της Μοσάντ. Θα πρέπει βέβαια να πω ότι το 1977, ισραηλίτες επιχειρηματίες επισκέφτηκαν την Κρήτη δήθεν ότι ήθελαν να αγοράσουν εκτάσεις, να φτιάξουν επιχειρήσεις και στο τέλος είπαν ότι αν η Κρήτη ήταν αυτόνομο κράτος, θα ήταν πολύ καλύτερα; Για όλα αυτά υπάρχουν έγγραφα, χαρτιά. Θα πρέπει να πω ότι ο **Δημήτρης** ο **Σαρρής,** ως βουλευτής, είχε καταγγείλει στο ελληνικό κοινοβούλιο ότι ένα ισραηλιτικό υποβρύχιο είχε συλληφθεί να πετάει στη θάλασσα μαρμάρινες πλάκες αλλοιωμένες με κάποιο οξύ, για να φαίνονται παλιές και να δηλώνουν ότι οι Εβραίοι είχαν την Κρήτη για πατρίδα.

Πατεράκης: Όταν μας είχαν κατακτήσει οι Γερμανοί και υπολόγιζαν ότι θα κάτσουν πάρα πολλά χρόνια, είχαν κάνει μια μελέτη που έβγαζε το συμπέρασμα ότι η Κρήτη έχει αυτάρκεια σε όλα, πλην του πετρελαίου. Αυτή τη μελέτη χρησιμοποιούν σήμερα κάποιοι για άλλους σκοπούς. «Τα έχουμε όλα, πληρώνουμε πολύ ακριβά τον ελληνικό προϋπολογισμό, δεν παίρνουμε ανταποδοτικά αυτά που δίνουμε, άρα να φύγουμε και να μείνουμε μόνοι μας». Αυτή η προσπάθεια συνεχίζεται από παλιά. Επειδή υπάρχει μια καταληκτική ημερομηνία, τα 100 χρόνια, υπάρχει μια έξαρση. Την περίοδο της χούντας είχε κυκλοφορήσει ένα βιβλίο, που έλεγε ότι ο Βενιζέλος ήταν Εβραίος.

Μοσκοβίτης: Και ο Μίνωας ήταν Εβραίος. Ο πράκτορας **Σάιρους Γκόρντον,** που ήταν και επιστήμονας, είχε αμφισβητήσει και τον μυκηναϊκό πολιτισμό. Αυτά έχουν πάρει οι πιτσιρικάδες και ο υπόκοσμος, αυτά έχουνε πάρει.

Πατεράκης: Αυτή η προσπάθεια συνεχίζεται από τότε, δεν είναι καινούργια προσπάθεια. Έχουν κυκλοφορήσει γραμματόσημα χωρίς την Κρήτη. Το είχαμε δείξει όταν κάναμε την εκδήλωση στην Παλιά Βουλή, για την Ένωση της Κρήτης. [..]

Η άγνοια είναι όπλο των εχθρών μας

Τσουχλαράκης: Νιώθω ότι όλα αυτά είναι επικίνδυνα για ανθρώπους που δεν έχουν εφόδια. Ανησυχώ, γιατί οι καλύτεροι σύμμαχοι αυτών των ανθρώπων που έχουν ένα σκεπτικό στο μυαλό τους, ή εξυπηρετούν κάποιους σκοπούς, οι καλύτεροι σύμμαχοι είναι οι απλοί συμπατριώτες μας, οι οποίοι χωρίς εφόδια θα πέσουν θύματα. Τα Χριστούγεννα του 2002 βρέθηκα προσκεκλημένος της Παγκρητιακής της Αμερικής, για το 1ο Συμπόσιο για τον κρητικό παραδοσιακό χορό, που διοργανώθηκε στο Νιου Τζέρσι. Είχαν έρθει μέλη και πολλοί άνθρωποι της ομογένειας, να παρακολουθήσουν τις ομιλίες μου –μεταξύ αυτών και ο Σημαντήρης, και στο τέλος μιας διάλεξης για την κρητική λαογραφία, ένας πετάγεται από το ακροατήριο και μου λέει ότι εμείς εδώ αισθανόμαστε πάρα πολύ πατριώτες και στα σπίτια μας, μαζί με τη σημαία την αμερικανική, δίπλα έχουμε και τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας. Βρίσκω αφορμή, αρχίζω να κάνω εισήγηση για το πόσο λάθος είναι η επιλογή και πόσο λανθασμένη είναι η προβολή αυτού του πράγματος. Και ότι το μόνο που μπορούσαν να κάνουν τη σημαία ήταν να την κάψουν στα τζάκια τους. Ένα ακροατήριο εξακοσίων περίπου ανθρώπων είχε παγώσει, γιατί αυτοί οι άνθρωποι αισθανόντουσαν περήφανοι γι' αυτό που κάνανε. Θυμάμαι ότι ο Σημαντήρης έχει μείνει άναυδος και μάλιστα μου ζητάει και τις υπόλοιπες μέρες να το λέω, για να ενημερωθούν οι συμπατριώτες του.

Μοσκοβίτης: Θα σε διακόψω. Αυτό γίνεται πριν από πέντε χρόνια. Εγώ θα σου πω κάτι που έγινε χθες. Την 28η Οκτωβρίου παρήλασαν επτά σωματεία, έχοντας για λάβαρο τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας.

Πατεράκης: Είναι άγνοια.

Μοσκοβίτης: Σύλλογος Κρητών Ελευσίνας. Το έχω γράψει, το έχω πει, ο Μαραγκάκης το άκουσε και άλλοι τριάντα κάρφωσαν το κοντάρι στο γραφείο του Συλλόγου.

Πατεράκης: Είναι άγνοια, επιμένω. Θέλει ενημέρωση. [ ]

Μοσκοβίτης: Και βέβαια να στείλουμε την καλησπέρα μας σ' ένα φίλο μας Ζωνιανό από τον Πειραιά, «Τους χαρίζεστε, η Κρήτη είναι ελληνική και θα παραμείνει». Τα Ζωνιανά έχουν πολλούς σοβαρούς ανθρώπους, δεν είναι μόνο εγκληματίες. Υπάρχει το κέρινο μουσείο του Ποταμιάνου, υπάρχει πολιτισμός, υπάρχει κουλτούρα. Κάποιοι παίζουν παιγνίδια εις βάρος των Ζωνιανών, κατά της Κρήτης. Η παραβατικότητα θρέφει τέτοια σενάρια. Όλη αυτή η υπόθεση έχει ξεκινήσει από την Αμερική. Έγγραφα των τελωνείων της Αμερικής δείχνουν την Κρήτη ανεξάρτητη. [ ]

Πατεράκης: Αυτά είναι ανεξέλεγκτα. Κι εμείς, για να είμαστε ρεαλιστές, δεν έχουμε τη δυνατότητα να καλύψουμε όλα αυτά τα φανταστικά σενάρια σ' όλα τα πανεπιστήμια. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να ενημερώσουμε τον κόσμο το δικό μας, να σταματήσει να συζητάει αυτό το θέμα, ή να κάνει παρελάσεις με αυτή τη σημαία, γιατί νομίζουν ότι είναι πατριώτες. [

Τσουχλαράκης: Πολλοί συμπατριώτες μας εκφράζουν την άποψη ότι, με αυτή την εκπομπή αναδεικνύουμε ένα θέμα και ίσως το προβάλλουμε περισσότερο από ό,τι του αξίζει. Όμως ο εφησυχασμός δεν βοηθάει σε τίποτα. Πρέπει ως Έλληνες πολίτες να έχουμε ενεργοποιημένα ανακλαστικά, να είμαστε σε εγρήγορση και κάποιο πρόβλημα να το αντιμετωπίζουμε εν τη γενέσει του και όχι όταν αυτό έχει πια καλλιεργηθεί. Επίσης, θέλω να σας πω ότι εδώ και δύο χρόνια, ανάμεσα στους φοιτητές, Κρήτες και μη, του Πανεπιστημίου Ηρακλείου, υπάρχει ένα έντονο κλίμα, μια μεγάλη διάθεση και μια έντονη συζήτηση για την περίφημη ανεξάρτητη Κρήτη. Αντιλαμβάνεστε ότι είναι αρκετά σημαντικό και πρέπει να το λάβουμε υπόψη μας, όταν φτάνει ο μορφωμένος κόσμος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να συζητά κάτι τέτοιο. [ ]

Μοσκοβίτης: Θα σας διαβάσω ένα μέιλ που ήρθε από την Κύπρο. «Κουζουλάθηκαν οι Κρητικοί και θέλουν αυτονομία; Δεν βλέπουνε πώς καταντήσαμε εμείς από την παρανομία; Τριάντα τέσσερα χρόνια προσφυγιά». Έχετε

καταλάβει ότι έχουμε συγκλονίσει τους ακροατές που αγαπάνε την Ελλάδα και μάλιστα τους Κύπριους που το ζούνε; Σε ένα άλλο μήνυμα διαβάζουμε: «Αλήθειες λες για αυτά που γίνονται στα Ζωνιανά, αλλά είμαι περήφανος και με την πλευρά των πατριωτών είμαι πρώτα Έλληνας και μετά Κρης, καλός ο τοπικισμός, αλλά υπάρχει και όριο». Ένα άλλο μήνυμα από το Ρέθυμνο: «Χαίρε, Συνέλλην. Πίσω από αυτή την ιστορία κρύβεται ο Σόρος από την Αμερική».

Πατεράκης: Έχει τη βάση του.
Μοσκοβίτης: Περίμενα σήμερα να έχουν σπάσει τα τηλέφωνα από τους άρχοντες του νησιού μας –εξαιρώ την κα **Σχοιναράκη**, η οποία όπως γνωρίζω βρίσκεται στο εξωτερικό– περίμενα λοιπόν από τους Κρητικούς βουλευτές, που καλείστε εσείς, αγαπητοί ακροατές και πάτε και τους ψηφίζετε, να έχουν μια επίσημη αντίδραση. Ο μόνος που έχει τοποθετηθεί για το θέμα είναι ο κος **Μπαντουβάς**. Όμως φωνή βοώντος εν τη ερήμω.
Τσουχλαράκης: Αυτή είναι η απαρχή μιας ενημέρωσης. Δεν περιμένεις με μια εκπομπή να λύσεις και το πρόβλημα.
Μοσκοβίτης: Θέλω να γυρίσω όμως και πάλι σε αυτή την αεροπορική εταιρεία. Στεναχωριέμαι, γιατί ο κ. **Θεοχαράκης** είναι αξιοπρεπέστατος και όταν επικοινώνησα μαζί του μου είπε ότι τον εξαπάτησαν οι συνεργάτες του, τότε που κατοχύρωσε το σήμα, όμως ένα χρόνο αργότερα μπαίνω στο διαδίκτυο και βλέπω ότι και η σελίδα χρησιμοποιεί το ίδιο σήμα. Πριν ένα χρόνο σε ξεγέλασαν οι συνεργάτες σου, σήμερα πάλι σε εξαπάτησαν για την ιστοσελίδα;
Πατεράκης: Δεν ξέρεις τί δεσμεύσεις υπάρχουν στα διαφημιστικά.
Μοσκοβίτης: Χθες λοιπόν που μπήκα στο διαδίκτυο για να βρω τη φωτογραφία του βουλευτή **Βασίλη Κικέρογλου**, που είχε υποδεχτεί τους εβδομήντα τέσσερις μαθητές από την Κρήτη οι οποίοι φορούσαν μπλουζάκια της ανεξάρτητης Κρήτης, φυσικά δεν τη βρήκα αυτήν τη φωτογραφία, την είχαν κατεβάσει. ; [...]

Πρέπει να συζητάμε δημόσια το ζήτημα;

Τηλεφωνική παρέμβαση εξ Αμερικής του κ. Σταύρου Σημαντήρη
Σημαντήρης: Το 1974 στο Σαν Φραντσίσκο βγάλανε απόφαση να μη δείχνεται αυτή η σημαία πουθενά. Δεν έχει καμία θέση στις εκδηλώσεις. Υπάρχουν βέβαια κάποια άτομα που νομίζουν ότι είναι πατριώτες, οι οποίοι όμως είναι πλανεμένοι και πρέπει να τους εξιστορήσουμε τι συμβολίζει αυτή η σημαία. Γι' αυτό και εμείς, στο **Παγκόσμιο Συμβούλιο Κρητών**, είπαμε ότι κακώς συζητιέται ένα τέτοιο θέμα, γιατί δεν θέλουμε να το κάνουμε θέμα. Κι εμείς στο Παγκόσμιο Συμβούλιο που κάναμε, δηλώσαμε ότι δεν είναι θέμα να το συζητήσουμε, γιατί η Κρήτη είναι Ελλάδα. Η Κρήτη ήταν ελληνική, είναι ελληνική και θα παραμείνει ελληνική.
Τσουχλαράκης: Ναι, Σταύρο, δες όμως τι συμβαίνει σήμερα στα κρητικά πανεπιστήμια, σε σωματεία, σε αεροπορικές εταιρείες και ποιος είναι ο απόηχος αυτής της προσπάθειας. Ο εφησυχασμός είναι το ίδιο επικίνδυνος με αυτούς που προσπαθούν να προβάλουν αυτά τα πράγματα. Πρέπει να λειτουργήσουμε με εγρήγορση και με ανακλαστικά και το λέω αυτό, γιατί το πράγμα έχει αρχίσει και παίρνει έκταση. Υπάρχουν αεροπορικές εταιρείες με έμβλημα αυτή τη σημαία, υπάρχουν οι φοιτητές, συζητούν στα πανεπιστήμια, υπήρξαν σωματεία που την 28η Οκτωβρίου παρέλασαν με τη σημαία της Κρητικής Πολιτείας, εδώ στην Ελλάδα.
Σημαντήρης: Αυτές είναι βλακείες. Η ιστορία είναι ότι οι Κρήτες πολέμησαν για να ενωθούν με την Ελλάδα.
Τσουχλαράκης: Το παιχνίδι παίζεται στην πλάτη και στα πόδια αυτών των ανθρώπων που δεν γνωρίζουν, δεν έχουν ενημέρωση. Βλέπουν έναν επιθετικό προσδιορισμό, κρητική σημαία, γιατί έτσι εμφανίζεται η σημαία της ανεξάρτητης Κρήτης. Δεν μιλάει κανείς για τον σαφή όρο: σημαία της Κρητικής Πολιτείας, που τελούσε υπό την υψηλή κυριαρχία του σουλτάνου και την επίβλεψη των Μεγάλων Δυνάμεων, αλλά χρησιμοποιείται η σημαία της ανεξάρτητης Κρήτης και οι συμπατριώτες μας, που δεν έχουν την ευκαιρία ν' ακούσουν αυτές τις μικρές αναφορές, παρά παρασύρονται από έναν υπέρμετρο τοπικισμό, που πολλές φορές αγγίζει και το όριο της υπερβολής, του εγωισμού. Προσωπικά πιστεύω ότι χρειάζονται αυτές οι προσεγγίσεις ενημέρωσης, γιατί το πρόβλημα πρέπει να το πολεμάς εν τη γενέσει του. [ ] Αν το αφήσεις, κάποια στιγμή το σαράκι θα δουλέψει και θα μας δημιουργήσει μεγάλο πρόβλημα. Και πρέπει όλους αυτούς να τους απομονώσουμε, γιατί είναι δειλοί. Δεν έχει βγει κανείς τους να δηλώσει εγώ είμαι αυτός και υποστηρίζω αυτό το πράγμα. Όλα γίνονται υπόγεια, με ύπουλες και ύποπτες επιδιώξεις. Αυτή η απαρχή ενημέρωσης ίσως είναι η απαρχή να ξεγυμνωθούν όλοι αυτοί, γιατί δεν υπάρχουν επιχειρήματα που να μπορούν να συγκροτήσουν το εύλογο αυτού που υποστηρίζουν.
Σημαντήρης: Νομίζω ότι είναι ένα θέμα που όσο το μιλάς,

τόσο του δίνεις αξία. Δεν πρέπει να συζητάμε γι' αυτό το θέμα, γιατί πέφτουμε στα δίχτυα τους.

Μοσκοβίτης: Κάπως έτσι, πολλά χρόνια πριν, απέφευγαν κάποιοι να συζητάνε τα θέματα που είχαν προκύψει στη Βόρεια Ελλάδα, στην Ανατολική Θράκη και αυτή τη στιγμή έχουν δημιουργηθεί πολύ έντονα προβλήματα. Κάπως έτσι ξεκίνησε και η υπόθεση με τα Σκόπια και ξέρεις τι γίνεται; Το ιστορικό προηγούμενο έχει έρθει ν' αποδείξει ότι μάλλον είναι λανθασμένη η επιλογή του εφησυχασμού και του ν' αποφεύγεις να τα συζητάς. Τα ιστορικά προηγούμενα, όσο αφορά την Αλβανία, όσον αφορά το Κοσσυφοπέδιο, έτσι έχουν παιχτεί.

Αν το αφήσεις θα σε φάει, ήδη έχουν ξεκινήσει στη Θεσσαλονίκη κάποιοι και ζητούν ανεξαρτησία, στην Κρήτη επίσης και στην Κέρκυρα ζητάνε ανεξαρτησία.

Το 2008, μέσα από το κρατικό ραδιόφωνο τη ΝΕΤ, ο Μανώλης ο Ρασούλης είχε πει ότι το 2012, που λήγει η Σύμβαση της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα, θα συμβούν κοσμοϊστορικά γεγονότα.

Τσουχλαράκης: Πλανεμένος και αυτός.

Μοσκοβίτης: Σας διαβάζω κάτι: «Η ιδέα της απόσχισης εκτός των τουρκικών-μουσουλμανικών καταλοίπων –Τουρκοκρητικοί του νησιού– βρίσκει πρόσφορο έδαφος ανάμεσα σε άτομα αφελή, με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και άτομα χωρίς ιστορική γνώση. Κοντά σ' αυτά βοηθάει και ο υπέρμετρος λανθασμένος τοπικισμός που συναντάται στο νησί μας». Αν και τα περισσότερα παρατράγουδα σημειώνονται στον νομό Ηρακλείου, εντούτοις και στον νομό των Χανίων η φλόγα της ανεξαρτησίας σιγοκαίει σε περισσότερο βαθμό. Ο λόγος, τα περασμένα μεγαλεία τα οποία έζησε κατά την περίοδο της αυτονομίας της Κρήτης και πράγματι εκείνη την περίοδο γνώρισε σχετική ακμή, επειδή ήταν η πρωτεύουσα της Κρητικής Πολιτείας. Οι αιτιάσεις και τα επιχειρήματα που προβάλλουν έχουν οικονομική χροιά και συχνά συγκρούονται μεταξύ τους. Άλλοι υποστηρίζουν ότι η Κρήτη έχει αυτάρκεια σε αγαθά και μπορεί να σταθεί και μόνη της, χωρίς τη σκέπη της Ελλάδας.

Άλλοι λένε ότι είναι το αδικημένο παιδί της Ελλάδας και το έχουν υποβαθμισμένο, αυτοί που τα γράφουν αυτά δεν έχουν πάει σε πραγματικά υποβαθμισμένη περιοχή, όπως είναι η Θράκη, η Ήπειρος. Η καραμέλα που χρησιμοποιούν είναι ότι «δίνουμε περισσότερα από όσα μας δίνουν».

Τα «επιχειρήματα» των αυτονομιστών

«Έχουμε ένα τηλεφώνημα που θέλει να βγει στον αέρα.»

Παπαδάκης: Γεια σας, ονομάζομαι Παπαδάκης και τηλεφωνώ από το Ηράκλειο. Ακούστε, γι' αυτά που κουβεντιάζετε να μελετάτε καλά την ιστορία και όχι αυτά που μαθαίνετε στην Αθήνα. Αν δεν σας ενοχλεί εσάς η οικονομική κατάσταση της γενέθλιας γης των ανθρώπων μας, του αιμάτου μας, απαντήστε μου. Ήντα έχει προσφέρει η Ελλάδα από το 1913 και τούδε στην Κρήτη; Ουσιαστικό όμως. Να γυρέψετε το γενεαλογικό δέντρο του Βενιζέλου και αν μπορείτε να πάτε πιο πίσω ακόμη την ιστορία και τη σημαία με το αστέρι που κουβεντιάζετε είναι μια εύκολη υπόθεση, αλλά αυτοί που χύσαν το αίμα τους, γιατί δεν μας απελευθέρωσε κανείς, όχι εμάς, γιατί εμείς απολαμβάνουμε και καρπούς

από το αίμα των προγόνων μας.

Όπως εσείς λέτε δα για το άστρο της σημαίας, να κοιτάξετε καλά τι σημαίνει το άστρο στη σημαία, γιατί και η Κούβα έχει τα ίδια χρώματα και να τα διαβάζετε και να μην τα λέτε εύκολα, γιατί την Κρήτη την έχετε για τόπο των διακοπών σας. [...]

Τσουχλαράκης: Θα βάλετε μια άνω τελεία για να κάνουμε διάλογο. Επειδή θίξατε κάποια σημαντικά πράγματα, θέλω να σας ρωτήσω δύο πραγματάκια: Πρώτον, αμφισβητείτε ότι όλες οι επαναστάσεις που έγιναν, είχαν ως ζητούμενο την Ένωση; Υπάρχει ένα σημαντικό ιστορικό υλικό που ονομάζονται καρτ-ποστάλ, φωτογραφικά αρχεία κ.λπ. Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τον πατριωτισμό του Γιάνναρη, του Μάντακα, του Πορτάλιου, του Κόρακα, του Σκαλίδη, του Κριάρη και όλων αυτών των μεγάλων αγωνιστών που έχουν φωτογραφηθεί, γιατί ξέρετε, από τα 1850 υπάρχει φωτογραφικό υλικό όλων αυτών, με τα μπαϊράκια τους και έχουν την ελληνική σημαία με το λευκό σταυρό και τα τετράγωνα και πάνω γράφουν όλες οι σημαίες που είναι στο ιστορικό αρχείο τη λέξη «Ένωσις» και όλα τα ονόματα των οπλαρχηγών, οι σημαίες γράφουν: «Ένωσις ή Θάνατος». Είναι αδιαμφισβήτητο ιστορικά, η επανάσταση του '66, η επανάσταση του '78, του '85, του '87, όλες αυτές είχαν ως ζητούμενο την Ένωση. Ακόμα και στην περίοδο της Κρητικής Πολιτείας του 1909, όλοι αυτοί ζητούν την Ένωση. Όλοι αυτοί ήταν ανόητοι;

Παπαδάκης: Μια φορά βγάζανε τη γάγγραινα και την κόβανε. Τώρα όμως έχουν βγει άλλα φάρμακα... μην κολλάς σε ιστορικές περιόδους.

Τσουχλαράκης: Εσύ πιστεύεις ότι αυτή τη στιγμή η Κρήτη, με όλο το ανθρώπινο επιχειρηματικό δυναμικό της, μπορεί να συγκροτήσει ανεξάρτητο κρατίδιο και να έχει αξιόπιστη και δυναμική άμυνα;

Παπαδάκης: Παρακολούθησες τους ολυμπιακούς αγώνες της Κίνας; Για πες μου, πόσα κρατίδια μπήκαν και λέγανε πληθυσμό πεντακόσιες χιλιάδες άνθρωποι; Πως μπορούνε αυτοί; [...]

Μπορείς να μου πεις εσύ, τι έχει προσφέρει η Ελλάδα από το 1913 μέχρι σήμερα; Ήντα έχει προσφέρει σε οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο;
Τσουχλαράκης: Πάρα πολλά.
Παπαδάκης: Εσύ που προσπαθείς να διασώσεις κάποια ιστορικά πράγματα και σκοτώνεις το πιο ζωντανό πράγμα που υπάρχει την ντοπιολαλιά σου και δεν μπορείς να μιλήσεις όπως οι προγόνοι σου;
Τσουχλαράκης: Αυτό τι σημαίνει, διαφορετικό πολιτισμικό στοιχείο;
Παπαδάκης: Αυτή τη στιγμή, στην Κρήτη, τα κοπέλια, ανάθεμα αν εμιλούνε το δύο τα εκατό τη γλώσσα που βυζάξανε. Αυτό είναι δραματικό.
Τσουχλαράκης: Εσύ κύριε Παπαδάκη έχεις διαβάσει Ερωτόκριτο; Κι αν έχεις διαβάσει, γνώριζες και έχεις σε χρήση όλο αυτό το λεξιλόγιο, εσύ που είσαι και από τους περίφημους αυθεντικούς, όπως λες κι εσύ;
Παπαδάκης: Όχι, δυστυχώς.
Τσουχλαράκης: Ξέρεις γιατί γίνεται αυτό; Γιατί η γλώσσα είναι ζωντανό πράγμα και εξελίσσεται. [ ] Αν κάποιος επιλέγει να μη χρησιμοποιεί την ντοπιολαλιά του στο τόπο που διαβιώνει, αυτό δεν τον κάνει λιγότερο πατριώτη. Και για να ολοκληρώσω, αυτοί που μιλάνε για ανεξάρτητη Κρήτη πρέπει να προσδιορίσουν δύο πράγματα. Υπάρχουν άνθρωποι που υποστηρίζουν μια τέτοια άποψη. Τα κράτη γίνονται διαφορετικά όταν δεν έχουν κοινά στοιχεία ταυτότητας, εθνολογικά. Η Κρήτη έχει κοινή γλώσσα, δεν έχει σημασία που έχει διαφορετικό ιδίωμα από τον Πόντιο, ή τον Μακεδόνα, ή τον Πελοποννήσιο. Το αρχαϊκό στοιχείο υπάρχει σ' όλες αυτές τις γλώσσες και μάλιστα με το κρητικό και το κυπριακό
Παπαδάκης: Καλό είναι να γίνονται αυτές οι συζητήσεις. Η Κρήτη είχε πάντα το φιλότιμο και το 'χε και θα το 'χει.
Τσουχλαράκης: Είπατε ιστορικές, ανεδαφικές τοποθετήσεις, ο Εβραίος Βενιζέλος… να το στοιχειοθετείτε κάπως. Αυτά είναι αντιεπιστημονικά.
Παπαδάκης: Γιατί, δεν πιστεύεις ότι ο Βενιζέλος είναι Εβραίος; [ ]
Μοσκοβίτης: Εγώ απλώς ήθελα να πω στον κύριο Παπαδάκη, δεν ξέρω πόσο χρονών είναι ο άνθρωπος, ότι οι νέοι άνθρωποι θα πρέπει να κοιτούν το καλό της χώρας. Τέτοιες καταστάσεις ξέρουμε πού οδηγούν, όπως μας είπε και ο φίλος μας από την Κύπρο. Να δούμε στον Πενταδάκτυλο, στον Ψηλορείτη, ή στα Λευκά καμιά σημαία και βέβαια να πούμε ότι στα μαγαζιά τους, κάποιοι, στις επιχειρήσεις τους, έχουν -κι όχι κρυφά, φανερά- τη σημαία αυτή.
Πατεράκης: Εγώ πιστεύω ότι, αν άκουσαν σήμερα την εκπομπή, θα την κατεβάσουν.[…]